



Meldal kommune

Kommunestyret

Dato: 04.09.2019 12:00

Sted: Kommunestyresalen

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Serviceskontoret tlf. 72 49 51 00 eller på e-post til postmottak@meldal.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Meldal, 29.08.2019

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

1/19 Orientering:

Status Helse og mestring i Orkdal v/Kristin Wangen

3

Referatsaker

1/19 Arbeidsutvalg Orkland - Møteprotokoll 20.06.2019.pdf

4

2/19 Partssammensatt utvalg - møteprotokoll 20.06.2019.pdf

10

3/19 UTTALELSER FRA ORKDALSREGIONEN

14

4/19 Avtale om tjenestetilbud og samarbeidsavtale om politiråd

26

5/19 Møteinnkalling Arbeidsutvalg Orkland 29.08.2019

32

Politiske saker

27/19 Framdrift nye Meldal helsetun - status og forutsetninger

96

28/19 Høring - Nasjonal ramme for vindkraft

103

**Meldal kommune**

Rådmann

Vår saksbehandler
Anne Britt Ree, tlf. +47 72495116

Notat

Vår dato
29.08.2019

Vår referanse
19/00975-1

Orientering:**Status Helse og mestring i Orkdal v/Kristin Wangen**

Sett inn standardtekst eller skriv inn her.



Møteprotokoll

Utvalg: Arbeidsutvalg Orkland

Møtested: Formannskapssalen, Orkdal Rådhus

Dato: 20.06.2019

Tid: 09:00 - 12:30

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Oddbjørn Bang	Medlem	
Oddvar Indergård	Medlem	
Are Hilstad	Medlem	
John Lernes	Medlem	
Trude Cathrine Tevik	Medlem	
Gulbrandsen		
Nina Astrid Mjør	Medlem	
Elisabet Selås	Medlem	

Faste medlemmer som ikke møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Olaug Muan	MEDL	

Varamedlemmer som møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Ola Bjørkøy	Olaug Muan	

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Ingvill Kvernmo	Prosjektleder
Marit Sæther Strøm	Prosjektleder bygg Lensvik skole
Kai Roger Magnetun	Enhetsleder kultur
Petter Lindseth	Kommunalsjef Orkland
Nils Arne Sletvold	Enhetsleder Tekniske tjenester
Ingeborg Wolden	Sekretær

Ellers møtte:

Jorun Ysland og Nina Olsen – Fagforbundet.

Medlemmene har mottatt skriftlig innkalling datert 14.06.2019. Møtet er kunngjort på kommunenes hjemmesider.

Ingen merknader til innkalling og sakliste.

Til å undertegne protokollen sammen med leder ble Oddvar Indergård og Nina Astrid Mjør valgt.

I møtet:

Trude Cathrine Tevik Gulbrandsen fikk permisjon fra kl. 11:30 før behandling av PS 26/19.

Tilleggssak i møtet – prosjektleders lønns- og arbeidsvilkår PS 27/19.

Protokollen er opplest og vedtatt i Arbeidsutvalg Orkland 20.06.2019

SAKSLISTE

Saksnr	Innhold	Lukket behandling	Arkivsak
OR 14/19	Status/orientering nye Lensvik skole v/Prosjektleder Marit Sæther Strøm		
OR 15/19	Prosjektstatus v/prosjektleder Ingvill Kvernmo		
OR 16/19	Orientering om møte med statsråden		
OR 17/19	Løypemelding kulturstrategi		
OR 18/19	Kommunehusene		
PS 26/19	Uttalelse til gjennomgang av distriktsindeksen		2019/1927
PS 27/19	Prosjektleders lønns- og arbeidsbetingelser (saken ble opprettet i møtet)		2019/5386

OR 14/19 Status/orientering nye Lensvik skole v/Prosjektleder Marit Sæther Strøm

Behandling i Arbeidsutvalg Orkland - 20.06.2019

Marit Sæther Strøm orienterte om byggeprosjektet Nye Lensvik skole.

OR 15/19 Prosjektstatus v/prosjektleder Ingvill Kvernmo

Behandling i Arbeidsutvalg Orkland - 20.06.2019

Prosjektleder Ingvill Kvernmo orienterte om prosjektstatus.

OR 16/19 Orientering om møte med statsråden

Behandling i Arbeidsutvalg Orkland - 20.06.2019

Leder Are Hilstad og prosjektleder Ingvill Kvernmo refererte fra møte med Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland vedr. satser for arbeidsgiveravgift i Orkland kommune.

OR 17/19 Løypemelding kulturstrategi

Behandling i Arbeidsutvalg Orkland - 20.06.2019

Enhetsleder kultur Kai Roger Magnetun orienterte om kultur- og idrettsstrategi i Orkland.

OR 18/19 Kommunehusene

Behandling i Arbeidsutvalg Orkland - 20.06.2019

Enhetsleder Tekniske tjenester Nils Arne Sletvold orienterte om kommunehusene.

PS 26/19 Uttalelse til gjennomgang av distriktsindeksen

Behandling i Arbeidsutvalg Orkland - 20.06.2019

Are Hilstad fremmet følgende tilleggsforslag:

Orkland kommune er i mot at kriteriet «befolkningstetthet» tas ut av indeksen. Kriteriet fanger opp kostnadsdrivende avstandsulemper som er gjeldende i mange kommuner, primært i distriktet.

Orkland ber også om at «inntekt pr skatteytter over 17 år» inkluderes i indeksen. Det vil fange opp kommuner uten høy-lønnsomme arbeidsplasser, som ofte skyldes stor avstand til markedene.

Avstemming (7 medlemmer)

Prosjektleders innstilling med Are Hilstads tilleggsforslag – enstemmig vedtatt.

Vedtak i Arbeidsutvalg Orkland - 20.06.2019

Orkland kommune forutsetter at det fortsatt blir mulig å se på ulike distriktsutfordringer innen kommunen og at dette kan vurderes for de tidligere kommunene som inngår i en ny kommune. I tillegg bør næringslivets reelle utfordringer tillegges større vekt når det skal fastsettes en distriktsindeks.

Orkland kommune er i mot at kriteriet «befolkningstetthet» tas ut av indeksen. Kriteriet fanger opp kostnadsdrivende avstandsulemper som er gjeldende i mange kommuner, primært i distriktet.

Orkland ber også om at «inntekt pr skatteytter over 17 år» inkluderes i indeksen. Det vil fange opp kommuner uten høy-lønnsomme arbeidsplasser, som ofte skyldes stor avstand til markedene.

Prosjektleders innstilling

Orkland kommune forutsetter at det fortsatt blir mulig å se på ulike distriktsutfordringer innen kommunen og at dette kan vurderes for de tidligere kommunene som inngår i en ny kommune. I tillegg bør næringslivets reelle utfordringer tillegges større vekt når det skal fastsettes en distriktsindeks.

PS 27/19 Prosjektleders lønns- og arbeidsbetingelser**Behandling i Arbeidsutvalg Orkland - 20.06.2019**

Leder Are Hilstad orienterte om den årlige samtalen med prosjektleder.

Forslag fra Arbeidsutvalget:

Prosjektleder Ingvill Kvernmo gis et lønnstillegg på kr. 40000 fra 1.1.19 og en engangsbonus for 2019 på kr. 50000.

Avstemming

Arbeidsutvalgets forslag – enstemmig vedtatt.

Vedtak i Arbeidsutvalg Orkland - 20.06.2019

Prosjektleder Ingvill Kvernmo gis et lønnstillegg på kr. 40000 fra 1.1.19 og en engangsbonus for 2019 på kr. 50000.

Innstilling

Ingen innstilling.



Møteprotokoll

Utvalg: Partssammensatt utvalg Orkland

Møtested: Formannskapssalen, Orkdal Rådhus

Dato: 20.06.2019

Tid: 09:00 -

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Oddbjørn Bang	Medlem	
Nina Olsen	Medlem	
Oddvar Indergård	Medlem	
Are Hilstad	Medlem	
Trude Cathrine Tevik	Medlem	
Gulbrandsen		
Nina Astrid Mjør	Medlem	
Elisabet Selås	Medlem	
Jorunn Ysland	Medlem	
Maj Birgith Werness	Medlem	

Faste medlemmer som ikke møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Olaug Muan	MEDL	
Bente Fagerli	MEDL	

Varamedlemmer som møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Ola Bjørkøy	Olaug Muan	

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Ingvill Kvernmo	Prosjektleder
Stein Arne Jakobsen	Personalsjef
Petter Lindseth	Kommunalsjef Orkland
Nils Arne Sletvold	Enhetsleder Tekniske tjenester

Medlemmene har mottatt skriftlig innkalling på epost datert 21.06.2019. Møtet er kunngjort på kommunenes hjemmeside.

Ingen merknader til sakliste og innkalling

Til å undertegne protokollen sammen med leder ble Oddvar Indergård og Trude Cathrine Tevik Gulbrandsen valgt.

Protokollen er opplest og vedtatt i Partsammensatt utvalg Orkland 20.06.2019.

SAKSLISTE

Saksnr	Innhold	Lukket behandling	Arkivsak
PS 2/19	Lønnspolitikk - Orkland		2019/3702

PS 2/19 Lønnspolitikk - Orkland 2019/3702-2 Lønnspolitikk - Orkland 13.06.2019 00:00:00

Behandling i Partssammensatt utvalg Orkland - 20.06.2019

Avstemming

Prosjektleders innstilling – enstemmig vedtatt.

Vedtak i Partssammensatt utvalg Orkland - 20.06.2019

Vedlagte lønnspolitikk vedtas og tas i bruk i Orkland kommune med virkning 01.01.2020. Dette innbefatter også at den legges til grunn for de individuelle arbeidsavtaler og lokale tariffavtaler som inngås med samme virkningsdato.

Prosjektleders innstilling

Vedlagte lønnspolitikk vedtas og tas i bruk i Orkland kommune med virkning 01.01.2020. Dette innbefatter også at den legges til grunn for de individuelle arbeidsavtaler og lokale tariffavtaler som inngås med samme virkningsdato.

From: Meldal kommune postmottak
Sent: Monday, July 1, 2019 10:11 AM
To: Are Hilstad
Cc: Anne Britt Ree
Subject: VS: UTTALELSER FRA ORKDALSREGIONEN
Attachments: UTTALELSE - TRAVPARK.PDF; UTTALELSE - KLETTKRYSET.PDF; UTTALELSE - BEMANNING I POLITIET.PDF; UTTALELSER FRA ORKDALSREGIONEN.PDF; UTTALELSE - TUNNELER.PDF

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Buan Bjørn <bjorn.buan@orkdalsregionen.no>
Sendt: mandag 1. juli 2019 09.25
Til: postmottak@hitra.kommune.no; postmottak@froya.kommune.no;
postmottak@agdenes.kommune.no; postmottak@snillfjord.kommune.no;
post@rindal.kommune.no; Meldal kommune postmottak <postmottak@meldal.kommune.no>;
postmottak@orkdal.kommune.no; Postmottak <postmottak@skaun.kommune.no>
Emne: UTTALELSER FRA ORKDALSREGIONEN

Uttalelser fra Orkdalsregionen juni 2019.
Går til ordfører og arkiv.
Uttalelsene er arkivført utgående fra Hemne kommune v/regionrådets leder.
Kopi går til ulike anførte kopimottakere i separat utsending.

Vh
Bjørn Buan
Konst daglig leder Orkdalsregionen
M | 90562814

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Hemne kommune [mailto:postmottak@hemne.kommune.no]
Sendt: fredag 28. juni 2019 15:41
Til: Buan Bjørn <bjorn.buan@orkdalsregionen.no>
Emne: UTTALELSER FRA ORKDALSREGIONEN

VÅR REFERANSE: Saksnr: 19/496-16 Løpenr: 20424/19
Saksbehandler: Odd Jarle Svanem
Deres ref.:

Oversender vedlagte dokumenter.

UTTALELSER FRA ORKDALSREGIONEN (19035471.pdf) UTTALELSE - TUNNELER (19035474.pdf)
UTTALELSE - KLETTKRYSET (19035475.pdf) UTTALELSE - BEMANNING I POLITIET (19035476.pdf)
UTTALELSE - TRAVPARK (19035477.pdf)

Med vennlig hilsen

Saksbehandlers navn: Odd Jarle Svanem

Saksbehandlers tittel: Ordfører

Organisasjonsenhet: Politiker



Hemne Kommune

Ordfører

Orkdalsregionen V/ Bjørn Buan

<i>Saksnr.</i> 19/496-16	<i>Arkivkode</i> 080	<i>Avd/Sek/Saksb</i> HK/POL/OSV	<i>Deres ref.</i>	<i>Dato</i> 28.06.2019
-----------------------------	-------------------------	------------------------------------	-------------------	---------------------------

UTTALELSER FRA ORKDALSREGIONEN

Vedlagt oversendelse uttalelser

Med vennlig hilsen
Hemne kommune

Odd Jarle Svanem

Ordfører
72460109
odd.svanem@hemne.kommune.no

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Uttalelse – Tunneler.

Uttalelse – Klettkrysset.

Uttalelse - Bemanning i politiet.

Uttalelse – Travpark.



AGDENES



FRØYA



HITRA



HEMNE



MELDAL



ORKDAL



RINDAL



SKAUN



SNILLFJORD

ORKDALSREGIONEN

Trøndelag travselskap
Orkdal travklubb
Orkdal kommune

Kopi
Avia Sør-Trøndelag
Adresseavisa

Uttalelse fra Regionrådet i Orkdalsregionen om Orkland travpark, «Nye Leangen»

Regionrådet i Orkdalsregionen støtter arbeidet med å etablere Nye Leangen på området der Orkdal travpark ligger i dag.

Området er planavklart i kommunens arealplan, og det er ikke nødvendig med langeplanprosesser for å ta området i bruk. Tidspunktet for å fraflytte Leangen nærmer seg raskt, og banespørsmålet må finne sin løsning nå.

Travsportens vugge stod i Orkdal, og miljøet og aktiviteten er også i dag størst i Orkdalsregionen.

Samferdselsmessig ligger området meget gunstig til med nærhet til E39, Fv 65 og Fv 700.

Miljømessig er området gunstig med grus i grunnen og lite terrenginngrep for å få etablert anlegget.

Kostnadmessig vil denne lokaliseringen være den mest gunstige for travsporten både på kort og lang sikt.

Orkland travpark vil gi:

- Ny bane raskt
- Tradisjon og miljø er på plass
- Lave kostnader med etablering
- Gunstig beliggenhet i forhold til tilgjengelighet
- Miljømessig gunstig lokasjon
- Kollektivtilbudet mellom Trondheim og Orkdal er godt
- Orkdalsregionen ønsker denne lokaliseringen

Orkanger, 14. juni 2019



Odd Jarle Svanem
Leder i Orkdalsregionen
Ordfører Hemne kommune

Sign ordførere i Orkdalsregionen neste side

Jon P Husby
ordfører i Skaun

Are Hilstad
ordfører i Meldal

sign

sign

Oddbjørn Bang
ordfører i Orkdal

Berit Flåmo
ordfører i Frøya

sign

sign

Ole L Haugen
ordfører i Hitra

John Lernes
ordfører i Snillfjord

sign

sign

Oddvar Indergaard
ordfører i Agdenes

Ola T Heggem
ordfører i Rindal

sign

sign



AGDENES



FRØYA



HITRA



HEMNE



MELDAL



ORKDAL



RINDAL



SKAUN



SNILLFJORD

ORKDALSREGIONEN

Statens vegvesen
Media

Uttalelse om trafikkavviklingen gjennom Klettkrysset mellom E6, E39 og avkjøring til Fv 707

Trafikkavviklingen gjennom det nye Klettkrysset preges av lange køer i rushtiden.

Kommunene i Orkdalsregionen er bekymret for trafikksikkerheten i den nye kryssløsningen E6/E39 på Klett. Det er tidligere påpekt flere ganger at den valgte løsningen ikke var en heldig løsning og dette er nå bekreftet etter at krysset er tatt i bruk. Dette er en uholdbar situasjon på en europavei og vil bli ytterligere tilspisset når vinteren kommer.

Trafikk fra E39 har nå i flere år stått i lange køer for å komme inn på E6 og da er det frustrerende å oppleve at det fortsatt blir køer i den nye kryssløsningen, og at det oppstår farlige situasjoner når køene kommer inn på E6 i sone hvor det er tillatt med 100 km i timen. Utfordringen er rundkjøringen som er etablert på E39 like etter avkjøringen fra E6.

Kommunene i Orkdalsregionen forventer at arbeidet med å utbedre kryssløsningen starter umiddelbart.

Orkdal 14. juni 2019

Odd Jarle Svanem
Leder i Orkdalsregionen
Ordfører Hemne kommune



AGDENES



FRØYA



HITRA



HEMNE



MELDAL



ORKDAL



RINDAL



SKAUN



SNILLFJORD

ORKDALSREGIONEN

Trøndelag politidistrikt

Uttalelse om bemanningsutviklingen i politiet i kommunene i Orkdalsregionen

Regionrådet i Orkdalsregionen er kjent med at det har vært en negativ utvikling i bemanningstallene ved lensmannskontorene som betjener kommunene i regionen. Det skal sies at kommunene per i dag har et godt samarbeid med politi- og lensmannsetaten.

Som svar på en henvendelse til Trøndelag politidistrikt om saken, ble det opplyst at endringene i bemanningstallene har sammenheng med nye arbeidsformer og endrede kompetanseforhold i etaten, samt utviklingen i kriminalitetsstatistikken.

Regionrådet i Orkdalsregionen er klar over at overgang til flere digitale løsninger kan ivareta flere publikumsrettede tjenester, og videre at nye kriminalitetsforhold tilsier justering av tjenestetilbudene.

Kommunene i Orkdalsregionen kan imidlertid ikke støtte Politimesteren i Trøndelag politidistrikt sin interne prioritering av ressursbruk, som innebærer en økt bemanning i Trondheimsområdet, samtidig som bemanningstallene for kommunene i Orkdalsregionen stagnerer eller reduseres.

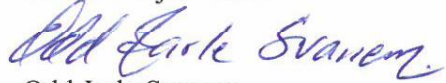
Kommunene i Orkdalsregionen er bekymret over følgende konsekvenser ved den iverksatte og planlagte bemanningsreduksjonen:

- Sentralisering av bemanningen i og rundt Trondheim fører nødvendigvis til mindre synlighet av uniformert politi i distriktskommunene, og dermed en svekkelse av viktige kriminalitetsforebyggende tiltak.
- Redusert etterforskningskapasitet kan føre til forsinket saksforberedelse som betyr en unødig tilleggsbelastning for ofre for kriminalitet og deres pårørende.
- Redusert bemanning fører til økt utrykningstid ved ulykker og hendelser, og det kan ta lengre tid å bringe alvorlige hendelser under kontroll og under politiets ledelse. Dette fører til økt belastning for kommunens nødetater, og av og til farlige situasjoner
- Tilstedeværende politi har vesentlig betydning for den trygghet som kommunenes innbyggere bør ha krav på.

Regionrådet i Orkdalsregionen anmoder Trøndelag politidistrikt om å opprettholde og videreutvikle lensmannskontorene slik at kommunene skal bli trygge å leve i. Det forutsetter et kompetent og synlig politi med de nødvendige ressurser til å forebygge kriminalitet og håndheve lov og rett.

Med utgangspunkt i de bebudede endringer for lensmannskontorene i vår region, vil vi gjerne samarbeide om å få til en dialog mellom representanter fra Trøndelag politidistrikt og våre politikere i Orkdalsregionen i løpet av andre halvår i 2019.

Orkdal 14. juni 2019



Odd Jarle Svanem

Leder i Orkdalsregionen

Ordfører Hemne kommune

Jon P Husby
ordfører i Skaun

sign

Oddbjørn Bang
ordfører i Orkdal

sign

Ole L Haugen
ordfører i Hitra

sign

Oddvar Indergaard
ordfører i Agdenes

sign

Are Hilstad
ordfører i Meldal

sign

Berit Flåmo
ordfører i Frøya

sign

John Lernes
ordfører i Snillfjord

sign

Ola T Heggem
ordfører i Rindal

sign



Trøndelag fylkeskommune

Uttalelse fra Regionrådet i Orkdalsregionen om tunneller langs Fv 714

Regionrådet i Orkdalsregionen har i sitt møte 7. juni 2019 behandlet spørsmålet om belysning i tunnelene langs Fv 714 mellom Orkdal og Frøya.

Orkdalsregionen har mottatt bekymringsmelding om dårlig belysning i tunnelene, spesielt ved innkjøringen, der den brå overgangen fra dagslys kan bli forvirrende for sjåførere. Denne situasjonen kan bli direkte trafikkfarlig og forårsake ulykker. Mest utsatt per i dag er Hitratunellen og Frøyatunellen langs Fv 714.

Regionrådet anmoder vegeier Trøndelag fylkeskommune om å finne og iverksette en løsning som reduserer risikoen for slike ulykker snarest, innen unngåelige ulykker finner sted.

Rørвик, 6. juni 2019

Odd Jarle Svanem
Leder i Orkdalsregionen
Ordfører Hemne kommune

Sign ordførere i Orkdalsregionen neste side

Jon P Husby
ordfører i Skaun

Are Hilstad
ordfører i Meldal

sign

sign

Oddbjørn Bang
ordfører i Orkdal

Berit Flåmo
ordfører i Frøya

sign

sign

Ole L Haugen
ordfører i Hitra

John Lernes
ordfører i Snillfjord

sign

sign

Oddvar Indergaard
ordfører i Agdenes

Ola T Heggem
ordfører i Rindal

sign

sign



Avtale om tjenestetilbud og samarbeidsavtale om politiråd

Mellom Snillfjord kommune, Agdenes kommune, Meldal kommune, Orkdal kommune og Trøndelag politidistrikt

Avtalen er inngått og signert 9.5.2019

Innhold

1. Innledning /formål	2
2. Tjenestetilbud.....	2
3. Politikontakten	2
4. Politiråd.....	3
5. Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak	5
6. Forventninger til samarbeid	5
7. Administrative forhold.....	5
8. Evaluering.....	5

1. Innledning /formål

Politiets samfunnsoppdrag fremgår av politilovens § 1: Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettsikkerhet, trygghet og alminnelige velferd for øvrig

Politiets samfunnsoppdrag har mange grensesnitt opp mot kommunene, bl.a kriminalitetsforebygging, beredskap og trygghet. Nærpolitireformen legger opp til økt samarbeid mellom kommune og politiet og dette skal sikres gjennom forpliktende og gjensidige avtaler. Politimesteren skal etter ønske fra kommunene legge frem en skriftlig redegjørelse for tjenestetilbudet til innbyggerne. Hvordan det forebyggende arbeidet skal ivaretas, hvilken beredskap innbyggerne kan forvente og hvordan politiet skal sikre tett kontakt med bl.a lokale frivillige organisasjoner skal vektlegges. Dokumentet skal være presist nok til at det er mulig å evaluere sluttresultatet¹.

Utvikling av et godt tjenestetilbud er avhengig av samarbeid/samhandling mellom politi og kommune. Det er kommunene som sitter med mange av tiltakene/virkemidlene, spesielt innenfor forebygging.

Denne avtalen gir en beskrivelse av politiets tjenestetilbud og har som formål å legge grunnlag for et gjensidig og forpliktende samarbeid mellom kommune og politi som det skal være mulig å evaluere.

2. Tjenestetilbud

Tjenestetilbudet til innbyggerne i kommunene Snillfjord, Meldal, Agdenes og Orkdal ivaretas av Orkdal lensmannsdistrikt.

Orkdal lensmannskontor har åpent hverdager, vanlig kontortid, for publikumsekspedisjon. Her har innbyggerne mulighet til å levere anmeldelser, og få støtte og bistand knyttet til søknader, sivil rettspleie og forvaltningsoppgaver, samt få veiledning om politiets tjenestetilbud.. Politiet kan kontaktes på telefon 02800 og 112 (nødtelefon) hele døgnet. 95 % av nødtelefonene skal besvares inne 20 sekunder.

Orkdal lensmannsdistrikt skal gi en fullverdig polititjeneste innenfor sitt geografiske område.

Det kriminalitetsforebyggende arbeidet ivaretas av politikontaktene, dedikerte forebyggere og politipatruljen. Felles forebyggende enhet understøtter tjenesteenhetenes forebyggende arbeid. Kriminalitetsforebygging skal være politiets primærstrategi, arbeidet skal være kunnskapsstyr og skal utføres i nær samhandling med kommunene og andre samarbeidspartnere. Politiet vil i løpet av de nærmeste årene få resultatindikatorer på kriminalitetsforebyggende arbeid.

Beredskapen ivaretas av døgnkontinuerlig politipatruljer og innsatsledelse med utgangspunkt fra Orkdal lensmannskontor. Operasjonssentralen og Felles operative tjenester understøtter beredskapene i tjenesteenhetene og sørger for prioritering og koordinering av oppdrag. Kravet til responstid i Trøndelag politidistrikt er at politiet skal være på stedet i 80% av oppdragene innen 19 minutter i tettbygde strøk (2000 – 20000 innbyggere) og 30 minutter utenfor tettbygde strøk. Responstidskravet gjelder for oppdrag som gjelder liv, helse og samfunnsviktige verdier.

Tjenesteenheten etterforsker det store flertallet av straffesaker i sitt geografiske område. Dette blir utført av etterforskningsledere, etterforskere og politipatruljer i tjenesteenheten. Felles påtale og Felles enhet for etterretning og etterforskning understøtter etterforskningen i tjenesteenheten med rådgivning, kapasitetsforsterkning og spesialistkompetanse. Felles Straffesaksinntak håndterer alle straffesaker i initialfasen og sikrer døgnkontinuerlig etterforskningsledelse. Riksadvokat og Politidirektorat gir prioriteringer for straffesaksbehandlingen. Kriminalitetsområdene vold og seksuelle lovbrudd mot barn og særlig sårbare grupper samt arbeidslivskriminalitet er særlig prioriterte områder. Krav til straffesaksbehandlingen er knyttet til resultatindikatorer på restanser, tilrettelagte avhør og saksbehandlingstid og opplæringsprosent voldtektssaker, prioriterte voldssaker og U18 saker.

3. Politikontakten

Politikontakt/politiråd er en av nærpolitireformens seks prioriterte funksjoner.

Samarbeidet med kommunene utøves på tre nivåer; strategisk, operasjonelt og taktisk. Strategisk nivå er tjenesteenhetsleder som møter i politiråd/interkommunale politiråd og inngår forpliktende avtaler med kommunene.

¹ Samledokument for enighet mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre om Nærpolitireformen

Operasjonelt nivå vil være politikontakten som den enkelte kommunen kan ta kontakt med eller som tar kontakt med kommunen for gjennomføring av det som er avtalt. Taktisk nivå er medarbeider som samarbeider med kommunene om konkrete utfordringer/oppgaver. Politikontakten vil være bindeleddet på alle tre nivå med politi og kommune for å løse utfordringer i samarbeid med kommunen.

Politikontaktens oppgaver:

- Tjenesteenhetsleders daglige kontaktledd med kommunene og rådgiver innen kriminalitetsforebyggende virksomhet.
- Være en pådriver for helhetlig forebyggende tjenesteutøvelse i tråd med nærpolitireformens krav og intensjoner.
- Sørge for oppfølging av de beslutninger, planer, prioriteringer som gjøres i egen tjenesteenhet og følge opp de sentrale bestemmelser/retningslinjene i det forebyggende arbeidet i politidistriktet.
- Dedikert ressurs innen kriminalitetsforebygging og inngå i et team sammen med andre forebyggere.
- Sørge for oppfølging av kriminalitetsforebyggende handlingsplan og politiets nærpolitirolle.
- Være pådriver for at politiråd og SLT-samarbeid fungerer i aktuelle kommuner og sørge for oppfølging av forpliktende avtaler mellom tjenesteenhet og kommunen.
- Være det viktigste kontaktpunktet mellom politiet, befolkningen og de ulike aktørene i den enkelte kommune, også kommuner der politiet ikke har eget tjenestested
- Bidra til helhetlig samhandling og sørge for kunnskapsdeling og erfaringsutveksling mellom politiet og ulike samarbeidsaktører i kommunen
- Følge med i kriminalitetsbildet og trendutvikling, og gi råd om og følge opp riktig bruk av kriminalitetsforebyggende metoder og tiltak
- Opparbeide god lokalkunnskap og kunnskap om spesielle forhold i eget distrikt og i den/de kommunene hun/han er politikontakt for.
- Arbeide kunnskapsbasert og målrettet, og ha tett samarbeid med distriktets etterretningsfunksjon.
- Være utøvende ledd for næringslivskontakt, radikaliseringskontakt og andre.

4. Politiråd

Politirådet er politiets og kommunens/ kommunenes formaliserte samarbeidsforum for det lokale kriminalitetsforebyggende arbeidet, for samordning av beredskapsplaner og for arbeid med samfunnsikkerhet. Gjennom utveksling av kunnskap og erfaring mellom politi og kommune skal politirådet bidra til involvering og gjensidig ansvarliggjøring av lokale myndigheter, næringsliv, frivillighetssektoren samt politiet i det kriminalitetsforebyggende arbeidet og innen beredskap og samfunnsikkerhet.

Hovedoppgaver:

- Inngå avtale om politiråd for å forplikte deltakernes organisasjoner i politirådet til samhandling og sikre at arbeidet som iverksettes, blir samordnet og gjennomført.
- Utvikle forpliktende handlingsplaner slik at befolkningen er sikret helhetlig forebyggende tjeneste i sitt lokalsamfunn.
- Bruke kommunens politivedtekter som et aktivt verktøy for å ivareta kriminalitetsforebygging og trygge lokalsamfunn.
- Jevnlig revisjon av kommunens politivedtekter.
- Sørge for helhetlig samhandling mellom politi, kommune, næringsliv og frivillige organisasjoner/interesseorganisasjoner.
- Sørge for felles forståelse av trender og utviklingstrekk i det lokale kriminalitetsbildet, felles forståelse av bakenforliggende og utløsende årsaker, og målrettede forebyggende tiltak knyttet til kriminalitet, utrygghet og sårbarhet.
- Samordne strategiske beslutninger for kriminalitetsforebyggende arbeid, beredskap og samfunnsikkerhet samt utarbeide felles handlingsplaner innen disse temaene

Politirådet er som et minimum sammensatt av representanter fra ledelsen i kommunen og ledelsen i lokalt politi, hvor begge parter kan forplikte egne organisasjoner.

Faste medlemmer i politiråd i Orkdal og felles politiråd for Orkland

Fellesnemnda for Orkland ønsker en overgangsordning med felles Politiråd for Orkland fra 1.1.2019, bestående av politirådet i Orkdal, prosjektleder Orkland, leder fellesnemnda, kommunalsjef oppvekst Orkland, kommunalsjef helse og mestring Orkland og beredskapsleder Orkland.

Politirådet for Orkdal/felles politiråd for Orkland vil i overgangsperioden bestå av følgende;

- Ordfører i Orkdal kommune
- Rådmann i Orkdal kommune
- SLT-koordinator i Orkdal kommune
- Lensmann i Orkdal lensmannsdistrikt
- Politikontakt fra lensmannskontoret
- Kommunalsjef familie og velferd i Orkdal kommune
- Kommunalsjef Oppvekst i Orkdal kommune
- Politisk valgt representant Orkdal kommune
- Politisk valgt representant Orkdal kommune
- Prosjektleder Orkland
- Leder fellesnemnda Orkland
- Kommunalsjef oppvekst Orkland
- Kommunalsjef helse og mestrings Orkland
- Beredskapsleder Orkland

Møteavvikling

Til aktuelle saker kan partene ta med fagpersoner til saksfremlegg eller som observatør. Dette kan være representanter fra næringslivet, frivillige organisasjoner, interesseorganisasjoner eller andre offentlige etater.

Det gjennomføres minimum tre årlige møter i overnevnte Politiråd, og ellers planlegges møter ved behov, og rådet kan da møtes på kort varsel. Agenda til møtene sendes ut senest 1 uke før møtet avholdes.

Sekretariatsfunksjon ivaretas av SLT-koordinator. Det utarbeides referat som arkiveres.

Lokale mål og oppfølging

Basert på en felles situasjonsforståelse, forventede utfordringer og annen kunnskap har politirådet i Orkdal/Orkland for perioden blitt enige om å videreføre satsingsområdene for Orkdal 2019, også lage nye mål når det inngås egen avtale for Orkland fra 1.1.2020:

Lokale mål:

Basert på en felles situasjonsforståelse, forventede utfordringer og annen kunnskap har politirådet for perioden blitt enige om følgende satsningsområder.

Fokusområde:	Hovedmål:
Mestrings	Barn- og unge skal trives, ha det bra og oppleve mestrings både på i barnehagen skolen og i fritida.
Vennskap	Barn- og unge skal oppleve inkludering og vennskapsutvikling både i barnehagen på skolen og i fritida.
Psykisk helse	Barn- og unge skal oppleve å ha en god psykisk helse.
Mobbing	Barn og unge skal oppleve et mobbefritt miljø både i barnehagen på skolen og i fritida.
Alkohol - rus	Heve den gjennomsnittlige debutalderen for alkohol.

Fokusområdene og hovedmålene er plukket ut ifra; resultatene av ungdomsundersøkelsen, fastsatte mål i kommunens handlingsplan, mål og tiltak i den ruspolitiske handlingsplan og koordineringsgruppas tverrfaglige kjennskap og kunnskap til barn- og unges oppvekstmiljø i Orkdal.

Orkdal kommune er en MOT-kommune, og MOTs verdier helhetlige modell for hvordan lokalsamfunnet kan jobbe sammen med ungdom vil integreres som en naturlig del av tiltakene i SLT arbeidet. Denne modellen består av program i ungdomsskolen, videregående skole og på ungdommers fritidsarena.

Kartlegging og analyse er sentralt for å sikre et kunnskapsbasert grunnlag for det tverretatlige samarbeidet. Det forutsettes at politirådet aktivt etterspør og anvender kunnskap. Dette for å bidra til et best mulig felles situasjonsbilde som grunnlag for de tiltak som iverksettes innen kriminalitetsforebygging, samfunnsikkerhet og beredskap.

I lys av satsingsområder og innhentet kunnskapsgrunnlag, skal politivedtektene jevnlig revideres, slik at strategiske satsninger også gjenspeiles her.

I den grad utfordringene berører næringsliv/organisasjoner/etc., skal også de involveres i arbeidet.

SLT-koordinator, politikontakt eller andre utpekte ansvarlige, gis ansvaret for at anbefalinger i politirådet blir fulgt opp av kommunen, politiet og andre.

Ved årets slutt skal politirådet evaluere effekten av iverksatte tiltak opp mot avdekkede kriminalitetsutfordringer, i tillegg til eventuelle tiltak iverksatt innen beredskap og samfunnsikkerhet.

Eventuelle læringspunkter videreføres til neste års arbeid.

5. Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak

SLT-funksjonen er en viktig del av det kriminalitetsforebyggende arbeidet og Orkland kommune forplikter seg til å videreføre dette arbeidet.

SLT-modellen ligger til grunn for all samordnet innsats og samhandling mellom kommunene og politiet i det rus- og kriminalitetsforebyggende perspektivet. Politiråd er strategisk nivå i SLT-modellen. Koordinerende/operasjonelt nivå består av enhetsledere i kommunen og tilsvarende i politiet. Utførernivå/taktisk nivå gjennomfører selve tiltakene. SLT-koordinator er pådriver for arbeidet og kontakten med politiet.

6. Forventninger til samarbeid

Både politi og kommune har ansvar for å forankre politirådets beslutninger i egen organisasjon og ledelse. Kommunen og politiet forplikter seg til å følge opp de beslutninger som politirådet fatter. Beslutninger må fattes som konsensusvedtak

Begge parter har ansvar for å gjøre politikontakt og SLT-koordinator kjent i egne organisasjoner.

Kommunen skal aktivt inkludere politikontakt i planarbeid og møter der agenda har aktuelle tema for samarbeidet. Dette gjelder både interne møter og møter med næringsliv og frivillige lag og organisasjoner.

Politikontakten skal aktivt søke kontakt med sine samarbeidspartnere i kommunen. Praktisk bør dette gjøres i samarbeid med SLT koordinator. Politikontakten skal ha faste møter med SLT koordinator. Innhenting av informasjon om trender og utviklingstrekk i lokalsamfunnet er viktig for politikontakten. Kommunen er en viktig bidragsyter og samarbeidspartner i dette arbeidet.

Det forventes at kommunen arbeider aktivt for å fremme god folkehelse, hindre utenfor skap og har tilstrekkelig ressurser til et tett samarbeid med politiet om det kriminalitetsforebyggende arbeidet i kommunen. Begge parter skal tenke tverrfaglig og helhetlig.

7. Administrative forhold

Taushetsplikten skal respekteres av alle involverte aktører. Taushetsbelagte opplysninger skal til enhver tid behandles etter gjeldene lover og regler om taushetsplikt. Nødvendige samtykker om fritak skal innhentes.

Partene har selv ansvar for journalføring i sine respektive journaler.

8. Evaluering

Denne avtalen skal være fast sak på politirådets første møte hvert år for evaluering og revidering. Avtalen kan endres dersom politi eller kommune mottar nasjonale føringer som tilsier at dette er nødvendig.

Tor Kristian Hansen

Lensmann i Orkdal

(Trøndelag politidistrikt)

Oddvar Melvang

Ordfører

(Agdenes kommune)

Ane H. Westad

Ordfører

(Meldal kommune)

John Lerum

Ordfører

(Snillfjord kommune)

Oddbjørn Bang

Ordfører

(Orkdal kommune)



Orkdal kommune

Arbeidsutvalg Orkland

Dato: 29.08.2019 09:00

Sted: Orkdal Rådhus, Formannskapssalen

Notat:

Gyldig forfall meldes snarest til Serviceskontoret tlf. 72 48 30 00 eller på e-post til postmottak@orkdal.kommune.no.

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Orkanger, 23.08.2019

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signaturer.

Saksliste

Orienteringssaker

15/19 Prosjektstatus v/Prosjektleder Ingvill Kvernmo	3
16/19 Orientering om Orklandsstemmen	4

Referatsaker

1/19 Avtale om tjenesteyting mellom Orkland kirkelig fellesråd og Orkland kommune	5
---	---

Politiske saker

28/19 Delegeringsreglement Orkland	10
29/19 Høring - Nasjonal ramme for vindkraft	38
30/19 Helseplattformen - oppdatering og veien videre	56
31/19 Ny forskrift om feie- og tilsynsgebyr	60

Eventuelt

Denne behandlingen '15/19 Prosjektstatus v/Prosjektleder Ingvill Kvernmo' har ingen saksframlegg.

Denne behandlingen '16/19 Orientering om Orklandsstemmen' har ingen saksframlegg.

From: Kvernmo Ingvill
Sent: Wednesday, August 7, 2019 10:04 PM
To: 'Egil Magne Hammervik'; Postmottak Orkdal Kommune
Subject: SV: Tjenesteytingsavtale.
Attachments: Avtale om tjenesteyting mellom Orkland kirkelige fellesråd og Orkland kommune - ny (003).docx

Hei Egil! Håper du har hatt en fin sommer.
Vedlagt ligger utkast til revidert avtale fra Orkland kommune.
Mvh Ingvill Kvernmo

Fra: Egil Magne Hammervik <eh976@kirken.no>
Sendt: 7. august 2019 15:56
Til: Postmottak Orkdal Kommune <postmottak@orkdal.kommune.no>
Kopi: Kvernmo Ingvill <Ingvill.Kvernmo@orkdal.kommune.no>
Emne: Tjenesteytingsavtale.

Hei.

Viser til tilsendt forslag til tjenesteytingsavtale mellom Orkland kommune og Orkland kirkelige fellesråd 10.04.2019.
Videre til kommunikasjon pr. e-post 02.05.2019 og 13.06.2019.

Vi lurer på når den reviderte utgaven fra Orkland kommunale fellesnemnd kan være ferdig for signering.
Den kirkelige fellesnemnda har allerede pådratt seg mye ekstra arbeid i forbindelse med budsjettarbeidet, med så mange usikkerhetsfaktorer.
Imøteser deres svar.

Med vennlig hilsen



**Hemne og Snillfjord
kirkekontor**

Egil Hammervik
Kirkeverge/ prosjektleder
Tlf 40494986
e-post: eh976@kirken.no

Avtale om tjenesteyting

Mellom Orkland kirkelige fellesråd og Orkland kommune.

Med hjemmel i Lov om Den norske kirke av 7. juni 1996 nr. 31 § 15, 4. ledd, er det inngått avtale om kommunal tjenesteyting mellom Orkland kirkelige fellesråd, heretter kalt fellesrådet og Orkland kommune, heretter kalt kommunen, i stedet for særskilt bevilgning for områder nevnt i denne avtalen.

a. Tildeling av tilskudd

1. Fellesrådet legger fram driftsbudsjett, økonomiplan og investeringsplan for kommunen i god tid før budsjettprosessen starter i kommunen. Fellesrådet lager hvert år en plan over restaurering- og store vedlikeholdsarbeider for neste kalenderår, innen 30. mai. Planene kan omfatte både konsulent- og arbeidsledertjenester. Denne planen legges fram for kommunen og drøftes i eget møte mellom fellesråd mellom fellesråd og kommune, innen 30. juni. Den endelige planen vedtatt i fellesrådet seinest 31.08. danner grunnlaget for budsjettarbeid i fellesrådet og kommunen.
2. Kommunestyret tildeler midler til fellesrådet som en samlet ramme. Fellesrådet har det fulle ansvaret for forvaltningen av de bevilgede midlene, som settes på egne konto.
3. Overføring av midlene skjer halvårs vis etter at budsjettammen er vedtatt av kommunestyret.

b. Regnskap

1. Kommunen utbetaler regninger etter anvisning fra Fellesrådets daglige leder/ leder for Fellesrådet. Regningene skal anvises på riktig konto og avdeling evt. prosjekt. Regningene skal sendes kommunen senest 5 dager før de forfaller. Kommunen skal stå for utarbeidelse og innsendelse av kompensasjonsoppgaver for merverdiavgift på vegne av fellesrådet.
2. Kommunen fører fellesrådets regnskap i samsvar med de til enhver tid gjeldende forskrifter. Avsluttet årsregnskap skal legges fram innen 1. mars. Fellesrådet skal legges fram alle opplysningene som er nødvendig for å få et så riktig regnskap som mulig og minst 4 uker før fristen til årsregnskapet foreligger. Avsluttet årsregnskap skal legges fram innen til enhver tid gjeldende frister. For sein levering av hele eller deler av regnskapsgrunnlaget kan medføre at det går lengre tid før ferdigstilling.
3. Fellesrådet har tilgang til kommunens regnskapssystem og har tilgang på råd og veiledning fra økonomiavdelingen, i tilknytning til regnskapet. Fellesrådet må ha muligheten til å logge seg på kommunens lønns- og økonomisystem. Fellesrådet betaler de eventuelle lisenser/kostnader dette medfører. Det forutsettes at det kun benyttes elektroniske faktura og at all attestering og anvisning skjer i lønns- og økonomisystemet.
4. Overskudd. Dersom det blir midler til gode ved årets slutt overføres dette til fellesrådets disposisjon det påfølgende år.

5. Underskudd. Dersom fellesrådets regnskap viser underskudd ved årets slutt forskutterer kommunen midler av neste års budsjett.
6. Kirkelig fellesråd Orkland skal benytte samme bankavtale som Orkland, jf. denne avtales punkt f.

c. Lønn

1. Kommunen påtar seg utbetaling av lønn, og forestår de nærmere beskrevne personaladministrative oppgaver for kirkelige ansatte, som beskrevet her:
 - a. Utbetaling av ordinær lønn for ansatte og vikarer i h.h. til regelverk (anvisning fra fellesrådet). For at lønn skal betales ut til rett tid (12. hver måned) må alle grunnlaga være levert til lønnskontoen innen 20. i måneden før utbetaling. Kommunen sender ut lønns slipper. Kommunen står for rapportering og innmelding for lønnstakere knyttet til A-melding.
 - b. Beregning og utbetaling av alle tariffmessige lønnstillegg og feriepenger i h.t. ferieloven. I enkelte tilfeller – når kommunens behov tilsier det foretas beregningene av daglig leder/ kirkeverge i samråd med kommunen.
 - c. Utbetaling av lørdags-/ søndags-/ og helligdagstillegg. Grunnlag for utbetaling må beregnes av fellesrådet. Utbetaling av sykkelønn. Kommunen står for utarbeidelse av dokumentasjon for sykepengefunksjon.
 - d. Kommunen står for utarbeidelse av terminoppgave, innsending og betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift.

d. IT og telefon

Innkjøp av datautstyr og telefoni gjøres gjennom tilslutning til Orkland kommunes rammeavtaler. It avdelingen og innkjøpsansvarlig i Orkland kan bistå i forhold til bruk og innhold i rammeavtalen.

Agdenes kirkelige fellesråd har kontor i Agdenes rådhus, husleie, reinhold, energi og nettilgang på kirkekontoret i Agdenes inngår i kommunens tjenesteyting, så lenge kontorene er samlokalisert.

Dagens tjenestenivå for IT og telefoni med «helpdesk», videreføres inntil endring av telefonsystem i Meldal og forutsetter at det er flere samlokaliserte tjenester som kommunen betjener i samme bygg. Ved endringer i forutsetningene reforhandles avtalen.

Orkland kommune har ikke ansvar for programvare/ fagsystemer.

Tekniske tjenester

Kirkelig Fellesråd utfører sine gjøremål fullt ut i kommunene Meldal, Snillfjord og Orkdal, som i dag. Dette dekkes ved tildelte budsjettmessige midler og Kirkelig fellesråd står for all planlegging og utførelse selv når det gjelder drift og vedlikehold av kirke eiendommer. Unntaket er Agdenes. Ansatte i Tekniske tjenester utfører for eksempel plenklipping og graving ved kirkene. I tillegg dekkes fakturaer for energi og vedlikehold av kommunen ved Tekniske tjenester. Dette gjelder Ingdal kirke, Lensvik kirke og Agdenes kirke. Pris for tekniske tjenester i denne avtalens punkt i er forutsatt å dekke kostnader beskrevet i dette avsnitt.

1. Kommunen yter enkel rådgivning til planlegging, gjennomføring og rapportering i forbindelse med byggearbeid. Dette omfatter utvidelse av kirkegård, nybygg og restaurerings- og vedlikeholdsprosjekter.
2. Ved større prosjekter og bistandsbehov skal omfanget av kommunens bistand og dekning av utgifter for dette, avtales særskilt. Det forutsetter at kommunen har kapasitet til å bistå i prosjektet innenfor de planlagte rammene.
3. Fellesrådet gis bruksrett til kommunens areal (parkeringsplasser) tilknyttet kirker og gravplasser.

f. Innkjøpsordninger

Kommunen gir både fellesråd og menighetsrådene anledning til å nyttiggjøre seg av kommunens innkjøpsavtaler. Kommunen sender tilbud til fellesrådet om tilslutning til aktuelle rammeavtaler.

h. Samarbeid/ utveksling av informasjon

1. Formannskapet og fellesrådet har et felles møte 1 gang pr. valgperiode.
2. Fellesrådsleder og kirkeverge møter ordfører og rådmannen en gang pr. år.
3. Det avtales kvartalsvis møter eller ved behov for å diskutere aktuelle saker mellom kommuneadministrasjonen (rådmann) og kirkeverge for utveksling av informasjon og diskutere aktuelle saker. Tjenesteyting/ tjenesteytingsavtale kan gjerne være et tema i disse møtene.

i. Prising av tjenester

1. Kommunen beregner kostnadene ved den kommunale tjenesteyting som sannsynliggjøres i samsvar med gjeldende forskrifter. Prissetting av tjenestene justeres hvert år med årlig kompensasjon for lønns- og prisvekst (deflatorjustering).

Kommunens tjenesteyting prissettes slik:

Regnskapsføring	kr. 130 000,-
Lønnskjøring	kr. 50 000,-
Tjenester fra teknisk etat	kr. 1 200 000,- *

*Tekniske tjenester i Agdenes ble budsjettmessig tilført kr 1 161 000 for 2019, ut fra samme forutsetninger legges beløpet til kr 1,2 mill for 2020. Dette tilsvarer ca 3% økning, det er ofte i dette området deflatoren ligger.

2. Dersom tjenesteyting bortfaller som følge av reforhandlinger eller oppsigelse fra en av partene plikter kommunen å gi fellesrådet et tjenesteytingsbeløp som tillegg i budsjettrammen i samsvar med Kirkelovens § 15. Tjenesteytingsbeløpet fastsettes på bakgrunn av faktiske kostnader for de aktuelle tjenestene.

j. Reforhandling av avtalen

Avtalen forutsetter at reforhandlinger kan finne sted etter skriftlig henvendelse om dette fra en av partene.

f. Ikrafttredelse/ oppsigelse

Avtalen trer i kraft fra 01.01.2020, og kan sies opp av begge parter innen 01.07. hvert år, med virkning fra og med påfølgende budsjettår.

Orkland kommune

Sted, dato

Orkland kirkelige fellesråd

Sted, dato



Orkdal kommune

Samfunn og Næring

Vår sakbehandler

Marit Ingvaldsen Risvaag

Arkivsak 19/02667-1 - 040

Saksgang
Arbeidsutvalg Orkland
Fellesnemnd Orkland

Møtedato

Delegeringsreglement Orkland

Rådmannens innstilling:

Fellesnemnda gir sin tilslutning til vedlagte delegeringsreglement for Orkland og innstiller kommunestyret om å fatte endelig vedtak om godkjenning av vedlagte delegeringsreglement.

Saksopplysninger:

Bakgrunn og drøftelse av utkast til delegeringsreglement

Utkast til delegeringsreglement for Orkland kommune ble utformet og lagt frem for drøfting i Arbeidsutvalget den 13. desember 2018 og i Fellesnemnda den 20. desember 2018. Under drøftelse av saken i Fellesnemnda fremkom en rekke spørsmål og innspill. Prosjektleder har vurdert innspill og tilbakemeldinger og ser at disse i all hovedsak dreier seg om to overordnede problemstillinger. Den ene problemstillingen dreier seg om de forskjellige politiske grupperingers mulighet for å bringe frem problemstillinger og saker mens den andre problemstillingen dreier seg om gjennomføring og detaljering av grensedragning mellom administrative og politiske vedtak.

Under drøftelse av utkast til delegeringsreglement i Arbeidsutvalget og Fellesnemnda ble det stilt en rekke spørsmål om de forskjellige politiske grupperingers mulighet til å fremme innspill, spørsmål og saker. For mange av de spørsmål som ble reist, er det naturlig at regulering av dette fremgår av reglement for kommunestyret. Prosjektleder valgte derfor å utforme et utkast til reglement for kommunestyret i Orkland som ble lagt frem for politisk behandling. Reglement for kommunestyret i Orkland ble behandlet i Arbeidsutvalget den 1.04.19 og ble vedtatt av Fellesnemnda den 13.06.19. Vedtatt reglement for kommunestyret i Orkland ligger som vedlegg til denne saken og prosjektleder håper dette har gitt avklaring i forhold til de problemstillinger som dreide rundt de politiske grupperingers mulighet til å fremme saker og problemstillinger.

Delegert myndighet er en tillit som blir vist formannskapet, utvalg eller rådmannen til å opptre på kommunestyrets vegne og bistå med å realisere kommunestyrets vilje. Reglementet må derfor alltid etterleves og tolkes med dette formålet som målsetning. Hovedprinsippet i delegeringsreglement for dagens fire kommuner er at den myndighet som kan delegeres er delegert. For delegering til rådmannen innebærer dette at rådmannen gis fullmakt til å ta avgjørelser i alle kurante saker. En sak skal alltid oppfattes kurant når det foreligger klare retningslinjer for hvordan den skal behandles eller en har klar praksis fra behandling av tilsvarende saker. Dette innebærer at alle saker av prinsipiell betydning skal legges frem for politisk behandling. For det store flertall av saker vil det være klart om saken er av en slik karakter at politisk behandling er påkrevet, men det vil alltid kunne oppstå grensetilfeller. Det er heller ikke gitt at alle har den samme vurderingen av de enkelte saker når det kommer til hvilke forhold som vurderes å ha prinsipiell betydning og hvilke saker som er å anse som kurante. Alternativet til å beholde dagens prinsipp for delegering er å utforme et meget mer detaljert delegeringsreglement, som gir en punktvis oversikt over hva som er delegert knyttet til de enkelte lover og reguleringer på de forskjellige områder. Dette vil gi et meget omfattende reglement som er krevende å ha oversikt over for brukerne og som også hyppig vil ha behov for revisjon for å være oppdatert. Selv med en slik innfallsvinkel vil det være vanskelig å være så detaljert at en unngår vurderings spørsmål knyttet til hvor en sak skal behandles. Prosjektleder har forståelse for de spørsmål som reises rundt denne problemstillingen. Det er viktig med dialog, tillitt og en felles forståelse for å etterleve et delegeringsreglement med relativt åpne rammer. Basert på erfaringer i dagens fire kommuner mener prosjektleder dette også vil være den beste løsningen for Orkland kommune. Prosjektleder tar med seg de innspill og tilbakemeldinger som har kommet under drøftelse av delegeringsreglementet og vil søke å avklare usikkerhet rundt behandling av fremtidige saker, ved drøftelser med de politiske utvalg.

Det vil her bli gjennomgått de vurderinger og valg som er gjort ved utforming av delegeringsreglement.

Utforming av delegeringsreglement

I delegeringsreglementet er det valgt en enkel form med beskrivelser og angivelse av prinsipper fremfor en detaljert henvisning til lovhjemler på de forskjellige myndighetsområdene. Dagens reglement i kommunene er forskjellig i utforming, Agdenes og Snillfjord har de mest detaljerte henvisningene i sine reglement mens Orkdal har det mest overordnede reglementet i dag. Agdenes har også oversikt over myndighet som er delegert i hht. Vertskommunesamarbeid inntatt i sitt reglement. For utkast til Orkland er valgt en mer overordnet form i delegasjonsreglement, dette av hensyn til lesbarhet og forståelse, samt at behovet for oppdatering av reglementet anses å bli mindre. Det er mulig å legge inn oversikt over myndighetsområder med hjemmelshenvisning under hvert råd/utvalg eller det er mulig å ta med en oversikt som vedlegg, dersom en ønsker en mer detaljert fremstilling. Det er like vell viktig å merke seg at ingen av reglementene dekker alle hjemmelsgrunnlag kommunen må forhold seg til som beslutningsgrunnlag, så listene er ikke uttømmende. En fullstendig liste vil bli meget detaljert og ha et stort oppdateringsbehov.

Delegasjonsreglement som et digitalt dokument, kan utformes med mulighet for å klikke frem ytterligere informasjon gjennom linker i dokumentet, dette kan være medlemmer i råd, styrer og utvalg eller de hjemmelsgrunnlag som primært ligger under de forskjellige

beslutningsområdene. Det er ingen av dagens kommuner som har et slikt digitalt dokument så dette vil kreve noe mer av utforming og tekniske løsninger.

Vurdering:

Politisk behandling og utforming av delegeringsreglement

Politisk organisering i Orkland kommune er vedtatt og ligger til grunn for utforming av delegeringsreglement. Sak om politisk organisering i Orkland ble behandlet i fellesnemnda 30.11.17. Følgende vurdering ble presentert i saksfremlegget:

Vurdering

Den politiske organiseringen i Orkland kommune skal bidra til å nå målene i intensjonserklæringen. I intensjonsavtalen står det at den nye kommunen skal legge til rette for engasjement og deltagelse i utvikling av lokalsamfunnet og samhandling mellom kommune, lokalsamfunn og næringsliv. Det er laget et drøftingsnotat tilknyttet saken som ligger ved sakspapiret, og som går dypere i ulike vurderinger.

Den politiske organiseringen av Orkland har vært drøftet både i arbeidsutvalg og fellesnemnda, og prosjektleder har tatt med innspill fra de debattene inn i vurderingene som gjort i innstillingen i saken.

De prinsippene som prosjektleder har lagt til grunn for anbefalingen er:

- Hovedutvalg med delegert beslutningsmyndighet
- Alle kommunestyrerepresentanter skal sitte i et utvalg, formannskap eller komite
- Hovedutvalg med maks gruppestørrelse på elleve representanter

Disse prinsippene og innspill i prosessen er søkt ivaretatt ved utforming av utkast til delegeringsreglement.

Regelverk og utarbeidelse av delegeringsreglement

Kommuneloven regulerer kommunenes organisering og ansvarsforhold, av lovens § 6 fremgår:

Kommunestyret og fylkestinget er de øverste kommunale og fylkeskommunale organer. De treffer vedtak på vegne av kommunen eller fylkeskommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak.

Delegasjon innebærer at myndighet til å treffe bindende vedtak gis til andre. Det organet som delegerer, må alltid selv ha den kompetansen som delegeres. Det kan gis instruks og retningslinjer for utøvelsen av tildelt myndighet og delegert myndighet kan trekkes tilbake av det organet som har delegert.

Kommuneloven har vide rammer for delegasjon av myndighet, tre hovedgrupper av regler som regulerer dette:

- lovtekster som forbyr delegasjon,
- lovtekster som tillater delegasjon,
- lovtekster som tillater delegasjon i enkeltsaker og i sakstyper som ikke er prinsipielle

Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta reglement for delegasjon av avgjørelsesmyndighet og for innstillingsrett innen 31. desember året etter at kommunestyret og fylkestinget ble konstituert. Sist vedtatte reglement og eventuelle andre vedtak gjelder inntil nytt reglement er vedtatt, jf. kommuneloven § 39 2. ledd.

Ved utforming av delegeringsreglement må en ta stilling til hvor mye myndighet som ønskes delegert fra kommunestyret og hvem denne myndigheten skal delegeres til. På dette området er det stor likhet mellom kommunene i dag. Alle kommunene har hovedprinsippet om at den myndighet som kan delegeres er delegert, det er unntak for enkeltområder i de forskjellige reglementene som gjelder dagens kommuner.

Et annet gjennomgående fellestrekk ved dagens delegeringsreglement er at gjennomgående legges driftsoppgaver til faste utvalg.

Disse prinsippene er tatt med og videreføres i utkast til delegeringsreglement for Orkland kommune.

Når det gjelder hvordan myndighet delegeres i den politiske organisasjonen er det to forskjellige modeller i kommunene i dag:

- All myndighet fra kommunestyret delegeres via formannskapet.
- Myndighet fra kommunestyret delegeres direkte til formannskap og faste utvalg

Det er fordeler og ulemper med begge modeller. Dersom kommunestyret delegerer direkte til hovedutvalg sikrer enn at disse utvalgene får reell myndighet på sine saksområder innen rammene for delegert myndighet. Ulempen kan være at noen flere saker kommer for behandling i kommunestyret og at det kan bli en for stor mengde saker til behandling her. I utkast til delegeringsreglement for Orkland er modellen med direkte delegering av myndighet fra kommunestyret til hovedutvalgene lagt til grunn. Dette vurderes å best ivareta prinsippet om delegert myndighet til hovedutvalgene, jf. ovenfor. Det vurderes videre at i en ny kommune med mange tilpasninger og behov for å finne sin form, kan det være hensiktsmessig å ha denne ordningen. Skulle det melde seg problemer med strukturen i forhold til saksmengde m.m. kan en etter at ny politisk organisasjon har funnet sin form, ta denne modellen opp til ny vurdering.

Rådmannens erfaring at det er hensiktsmessig å samle de overordnede delegeringsbestemmelser i et dokument, dette gir enklere tilgang til oversikt over beslutningsnivå og myndighetsstruktur i kommunen. På enkelte områder er det behov for supplerende regler for delegering. Det arbeides med nytt økonomireglement for Orkland. Det er i dette utkastet bestemmelser/reguleringer som går på myndighetsfordeling mellom kommunestyret og de øvrige politiske organ. Økonomireglementet utfyller det politiske delegeringsreglement for de prosesser som er særskilt for økonomiområdet.

Stortinget har sommeren 2018 vedtatt ny kommunelov, denne er ikke trådt i kraft enda, men vil trå i kraft for nytt kommunestyre i Orkland fra dette er konstituert og loven forøvrig vil trå i kraft fra 01.01.2020. Nytt delegeringsreglement er derfor innarbeidet med

nødvendige justeringer i forhold til ny kommunelov samt henvisninger til denne. Endringene medfører i liten grad materielle endringer med unntak av ny bestemmelse om arbeidsgiveransvar som er inntatt i delegeringsreglementets punkt. 2.4 og punkt 8.

Av ny kommunelov fremgår at personalansvar er underlagt Rådmannen (kommunaldirektør), jf. Kommuneloven § 13-1 kommunaldirektør. Myndighet og oppgaver, 7. ledd.

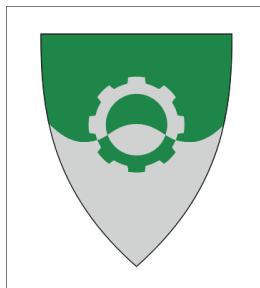
Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.

Tilrådingens økonomiske konsekvenser:

Ingen

Konsekvenser for vedtatte målsettinger:

Skriv inn konsekvenser her.



Delegeringsreglement for Orkland kommune

Innhold

Innhold	2
1 Bestemmelse om utøvelse av delegert myndighet.....	4
1.1 Generell forutsetning	4
1.2 Tilbakekalling av fullmakt i enkeltsaker	4
1.3 Rett til å unnlate å gjøre bruk av delegert myndighet i særskilte tilfelle	4
1.4 Omgjøringsrett	4
1.5 Mindretallsanke	4
1.6 Uklar myndighet	4
1.7 Klage og klagebehandling	4
1.8 Lovlighetskontroll	5
1.9 Myndighet i økonomi/budsjettsaker	5
1.10 Delegering til rådmannen	5
<i>Politisk organisering.....</i>	6
2 Delegering fra kommunestyret.....	6
2.1 Delegering til formannskapet.....	6
2.1.1 Generell delegering.....	6
2.1.2 Spesiell delegering til formannskapet.....	6
2.1.3 Innstillende myndighet	6
2.2 Delegering til ordfører	6
2.3 Delegering til rådmannen	7
2.3.1 Generell delegering:.....	7
2.3.2 Delegering etter kommuneloven:.....	7
2.3.3 Delegering etter særlov	7
2.3.4 Kommunale krav	7
2.3.5 Representasjon og økonomiske transaksjoner	7
2.3.6 Alle spørsmål knyttet til den daglige drift av kommunal virksomhet.	7
2.3.7 Intern delegering:	8
2.4 Delegering til administrasjonsutvalget	8
2.4.1 Delegering etter kommuneloven:.....	8
2.5 Delegering til hovedutvalg for oppvekst.....	8
2.5.1 Arbeids- og ansvarsområde.....	8
2.6 Delegering til hovedutvalg for pleie og omsorg	9
2.7 Delegering til hovedutvalg teknikk.....	9

3		
2.7.1	Arbeids- og ansvarsområde.....	9
2.7.2	Annen delegering.....	9
2.8	Delegering til hovedutvalg for forvaltning.....	10
2.8.1	Arbeids- og ansvarsområde.....	10
2.9	Delegering til hovedutvalg kultur, idrett og folkehelse.....	10
3	Delegering fra Formannskap.....	11
3.1	Delegering til rådmannen.....	11
3.1.1	Generell delegering:.....	11
3.1.2	Tilsettingsmyndighet.....	11
3.1.3	Intern delegering.....	11
4	Delegering fra hovedutvalg oppvekst.....	11
4.1	Delegering til rådmannen.....	11
4.1.1	Generell delegering:.....	11
4.1.2	Annen delegering:.....	11
4.1.3	Intern delegering.....	11
5	Delegering fra hovedutvalg helse og mestring.....	11
5.1	Delegering til rådmannen.....	11
	Generell delegering:.....	11
	Annen delegering:.....	12
6	Delegering fra hovedutvalg teknikk.....	12
6.1	Delegering til rådmannen.....	12
6.1.1	Generell delegering:.....	12
6.1.2	Annen delegering:.....	12
7	Delegering fra hovedutvalg for forvaltning.....	13
7.1	Delegering til rådmannen.....	13
7.1.1	Intern delegering:.....	13
8	Delegering fra administrasjonsutvalget.....	13
8.1	Delegering til rådmannen.....	13
	Stillingsressurser.....	13
8.1.2	Intern delegering.....	13
9	Kontrollutvalg.....	14
9.1	Kontrollutvalgets oppgaver.....	14
9.2	Innstillende myndighet.....	14
9.3	Beslutningsmyndighet.....	14

1 Bestemmelse om utøvelse av delegert myndighet.

1.1 Generell forutsetning

All delegert myndighet utøves i henhold til lover, forskrifter og retningslinjer gitt av overordnet organ, og innenfor årsbudsjettets rammer og forutsetninger.

1.2 Tilbakekalling av fullmakt i enkeltsaker

Et overordnet organ kan kreve å få seg forelagt en sak som et underordnet organ har til behandling i henhold til delegert fullmakt.

1.3 Rett til å unnlate å gjøre bruk av delegert myndighet i særskilte tilfelle

Den som har fått delegert myndighet, kan overlate til det overordnede organ å fatte avgjørelse i spesielle saker.

1.4 Omgjøringsrett

Et overordnet organ kan av eget tiltak omgjøre et underordnet organs vedtak i samsvar med forvaltningslovens § 35.

1.5 Mindretallsanke

I saker hvor utvalget er delegert avgjørelsesmyndighet, kan 2 medlemmer, ordføreren eller kommunens rådmann innen møtets slutt forlange saken fremlagt for overordnet organ. I årsbudsjettsaker har kommunens rådmann også rett til å bringe vedtaket inn for overordnet utvalg innen tre dager etter det møtet der vedtaket er gjort

1.6 Uklar myndighet

Uklarhet om et utvalg har delegert avgjørelsesmyndighet i en sak, avgjøres av utvalget selv ved vanlig flertall.

Et vedtak om å bruke delegert myndighet i slike tilfeller kan ankes etter reglene i punkt 1.5 om mindretallsanke.

1.7 Klage og klagebehandling

Vedtak fattet etter delegert myndighet kan påklages på vanlig måte etter forvaltningslovens regler.

Klage på vedtak fattet av administrasjonen på bakgrunn av delegert myndighet skal som hovedregel behandles av det politiske organ som har delegert myndigheten.

Ved klagebehandling skal klagen behandles i samme fora som beslutningen er tatt eller på høyere nivå.

Klageorgan etter forvaltningsloven § 28 andre ledd kommunestyret eller særskilt klagenemnd oppnevnt av dette. I Orkland kommune er det besluttet at formannskapet skal fungere som klagenemnd.

1.8 Lovlighetskontroll

Alle kommunale avgjørelser truffet av folkevalgte organ eller den kommunale administrasjon kan klages inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet, jf. kommunelovens § 27-1.

Retten utøves av minst 3 medlemmer av kommunestyret. Fristen er tre uker fra avgjørelsen ble truffet, jf. forskrift om tidsfrist for lovlighetskontroll.

Krav om lovlighetskontroll framsettes for det organ som har truffet den aktuelle avgjørelse. Hvis dette opprettholder avgjørelsen, oversendes saken til departementet eller fylkesmannen som normalt har fått delegert denne myndigheten.

Avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed er ikke gjenstand for lovlighetskontroll. Spørsmål om det foreligger brudd på bestemmelser gitt i eller i medhold av lov om offentlige anskaffelser kan heller ikke gjøres til gjenstand for lovlighetskontroll.

1.9 Myndighet i økonomi/budsjettsaker

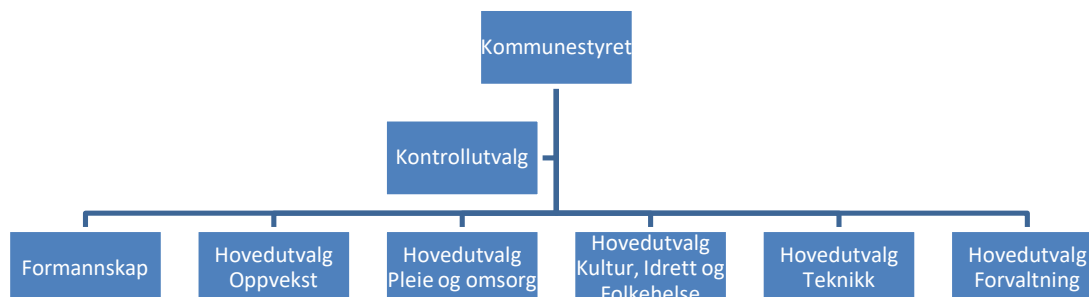
Kommunestyret skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan. Kommunestyret skal innen årets utgang vedta årsbudsjett med handlingsplan. Vedtak om årsbudsjett er bindende på rammenivå, det kreves derfor at kommunestyret fatter vedtak ved endringer i årsbudsjettet som påvirker den budsjetterte rammen.

Beskrivelse av behandlingsprosessen for årsbudsjett fremgår av Økonomireglement for Orkland kommune. Av økonomireglementet fremgår også hvilken myndighet og roller øvrige politiske organer og rådmannen har i tilknytning til økonomi/budsjettsaker.

1.10 Delegering til rådmannen

Når rådmannen får delegert avgjørelsesmyndighet fra et utvalg skal denne myndigheten utøves ved skriftlige vedtak som skal rapporteres til det politiske utvalget som har delegert myndigheten. I hvilken form denne rapporteringen skal skje, bestemmes av det politiske utvalget.

Politisk organisering



I tillegg til Formannskapet og de faste hovedutvalg er det opprette Partssammensatt utvalg(Administrasjonsutvalg) etter kommunelovens § 5-11 samt Eldreråd, Ungdomsråd og Kommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse etter kommuneloven § 5-12.

2 Delegering fra kommunestyret

2.1 Delegering til formannskapet

2.1.1 Generell delegering

I medhold av kommunelovens § 5-6 delegerer kommunestyret myndighet til formannskapet til å treffe avgjørelser i alle saker som det er adgang til å delegere i henhold til kommunelov og særlov.

2.1.2 Spesiell delegering til formannskapet

Formannskapet delegeres myndighet til å fatte vedtak etter kommunelovens § 11-8. Formannskapet har da myndighet til å treffe vedtak som skulle vært avgjort i et annet organ, når det er nødvendig at vedtaket treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette.

2.1.3 Innstillende myndighet

Formannskapet innstiller til kommunestyret i alle saker hvor ikke innstillingsmyndigheten er lagt til annet utvalg. Formannskapet skal innstille i saker om handlingsplan, årsbudsjett, kommuneplaner og kommunedelplaner.

2.2 Delegering til ordfører

I medhold av kommunelovens § 6-1 delegeres ordføreren myndighet i følgende saker:

Ordføreren kan innvilge gaver og oppmerksomheter i forbindelse med jubileer og åremålsdager for inntil det beløp som årlig vedtas i handlingsplan.

Delegeringsreglement for Orkland kommune vedtatt av kommunestyret

Midlene til kurs for folkevalgte fordeles mellom hovedutvalg og formannskap. Hovedutvalgene fordeler sine midler, og formannskapet fordeler sine.

Ordføreren representerer Orkland kommune ved generalforsamlinger, årsmøter o.l. der det ikke er oppnevnt spesielle representanter som har fått slik møte- og representasjonsrett. Ordføreren har rett til å bemyndige andre til å delta.

Ordføreren skal ha myndighet til undertegne på kommunens vegne.

2.3 Delegering til rådmannen

2.3.1 Generell delegering:

Med hjemmel i kommunelovens § 13-1, gir kommunestyret rådmannen fullmakt til å ta avgjørelser i alle kurante saker. En sak skal alltid oppfattes som kurant når det foreligger klare retningslinjer for hvordan den skal behandles eller man har klar praksis fra behandling av tilsvarende saker.

2.3.2 Delegering etter kommuneloven:

I medhold av kommunelovens § 13-1, delegerer kommunestyret til rådmannen myndighet til å undertegne på kommunens vegne, jfr. kommunelovens § 5-3.

Rådmannen gis myndighet til å fremme innstilling til vedtak i alle saker som administrasjonen fremmer for politisk behandling.

Rådmannen delegeres anvisningsmyndighet.

2.3.3 Delegering etter særlov

Straffeloven av 22. mai 1902 nr. 10.

Med hjemmel i Str.l. § 79, 5. ledd får rådmannen myndighet til å begjære påtale i alle saker som gjelder innbrudd, hærværk på kommunens eiendommer, (o.s.v.) og forøvrig i de tilfeller der hensynet til en hurtig etterforskning krever rask påtale. (Jfr. del B, § 2 nr. 1).

2.3.4 Kommunale krav

Frafalle kommunal pant for lån eller vike prioritet, når dette ikke fører med seg vesentlig økning i tapsrisiko for kommunen.

Frafalle pant ved tvangssalg eller frivillig salg av eiendom der det ikke oppnås full dekning for kommunens krav.

2.3.5 Representasjon og økonomiske transaksjoner

- Representere kommunen ved tvangsauksjoner for å ivareta kommunens økonomiske interesser
- Fordele støtte til politiske partier etter fastsatte regler
- Godkjenne godtgjøring og erstatning for tapt arbeidsfortjeneste for kommunale ombudsmenn
- Gjennomføre salg av kommunens konsesjonskraft

2.3.6 Alle spørsmål knyttet til den daglige drift av kommunal virksomhet.

Spørsmål av prinsipiell karakter omfattes ikke av delegeringen.

Delegeringsreglement for Orkland kommune vedtatt av kommunestyret

2.3.7 Intern delegering:

Rådmannen kan delegerer sin myndighet til andre innen administrasjonen. Delegeringen kan omfatte hele eller deler av det kommunale ansvarsområdet

2.4 Delegering til administrasjonsutvalget

2.4.1 Delegering etter kommuneloven:

Administrasjonsutvalget er et partssammensatt utvalg i henhold til kommunelovens § 5-11 og består av formannskapetets medlemmer + 3 tillitsvalgte. I medhold av kommunelovens § 10 gir formannskapet administrasjonsutvalget myndighet til å treffe avgjørelser innen følgende saksområder:

Administrasjonsutvalg:

- Foreta oppretting av stillinger, omgjøring og reduksjon av antall stillinger
- Godkjenne felles regler som gjelder forholdet mellom de ansatte og kommunen som arbeidsgiver overfor de ansatte. Dette vil gjelde spørsmål om permisjonsreglement, flexitid, ferieavvikling, personalpolitiske tiltak o.l.
- Administrasjonsutvalget skal uttale seg om alle saker som angår forholdet mellom kommunen og de ansatte og hvor avgjørelsen skal skje i formannskap eller kommunestyret.

Administrasjonsutvalget avgir innstilling/uttalelse til formannskapet og utvalgene innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor formannskapet eller utvalgene har avgjørelsesmyndighet eller disse innstiller til kommunestyret.

Arbeidsgiverutvalg:

- Den politisk valgte delen av administrasjonsutvalget (arbeidsgiverutvalget) har myndighet til å behandle alle forhandlingsspørsmål så lenge resultatet av forhandlingene ikke medfører overskridelser av budsjettet.

2.5 Delegering til hovedutvalg for oppvekst

2.5.1 Arbeids- og ansvarsområde

Hovedutvalget skal ha hovedansvar for alle driftsoppgaver i kommunen innen oppvekstsektoren. Hovedutvalget skal i prinsippet ikke ha ansvar for forvaltningsoppgaver som er tillagt kommunen gjennom lov og regelverk, men hovedutvalget skal likevel ha ansvar når forvaltningsoppgavene som hovedsak er knyttet til den kommunale driften. Dette vil gjelde driftsspørsmål innen blant annet:

- Skole og barnehage
- Barne- og familietjenesten
- Voksenoppløring og flyktningtjeneste

I medhold av kommunelovens § 5-7, delegerer kommunestyret til hovedutvalget myndighet til å treffe avgjørelser innenfor hovedutvalgets arbeids- og ansvarsområde i alle saker som det er adgang til å delegerer i henhold til kommunelov og særlov.

Hovedutvalget avgir innstilling til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet.

Delegeringsreglement for Orkland kommune vedtatt av kommunestyret

2.6 Delegering til hovedutvalg for pleie og omsorg

Hovedutvalget skal ha hovedansvar for alle driftsoppgaver i kommunen innen pleie- og omsorgssektoren. Hovedutvalget skal i prinsippet ikke ha ansvar for forvaltningsoppgaver som er tillagt kommunen gjennom lov og regelverk, men hovedutvalget skal likevel ha ansvar når forvaltningsoppgavene som hovedsak er knyttet til den kommunale driften. Dette vil gjelde driftsspørsmål innen blant annet:

- Alle institusjoner og hjemmebasert omsorg
- Psykisk helsearbeid
- Fysio- og ergoterapitjenesten
- NAV

I medhold av kommunelovens § 5-7, delegerer kommunestyret til hovedutvalget myndighet til å treffe avgjørelser innenfor hovedutvalgets arbeids- og ansvarsområde i alle saker som det er adgang til å delegerer i henhold til kommunelov og særlov.

Hovedutvalget avgir innstilling til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet.

2.7 Delegering til hovedutvalg teknikk

2.7.1 Arbeids- og ansvarsområde

Hovedutvalget skal ha hovedansvar for alle utbyggingsoppgaver i kommunen og for driftsoppgaver i kommunen innen den tekniske sektoren. Hovedutvalget skal i prinsippet ikke ha ansvar for forvaltningsoppgaver som er tillagt kommunen gjennom lov og regelverk, men hovedutvalget skal likevel ha ansvar når forvaltningsoppgavene som er knyttet til den kommunale driften. Dette vil gjelde driftsspørsmål innen:

- Alle kommunale bygg, vegger, vann, avløp, renovasjon, feiing og brannberedskap

I medhold av kommunelovens § 5-7, delegerer kommunestyret til hovedutvalget myndighet til å treffe avgjørelser innenfor hovedutvalgets arbeids- og ansvarsområde i alle saker som det er adgang til å delegerer i henhold til kommunelov og særlov

2.7.2 Annen delegering

Myndighet til å anta anbud og å inngå kontrakter for arbeid og leveranser innen hovedutvalgets ansvarsområde, når dette er innenfor vedtatt årsbudsjett og godkjent finansieringsplan.

Myndighet til å gjennomføre kjøp og salg av fast eiendom (herunder feste/bortfeste og leie/opsjonsavtaler).

Myndighet til å forvalte kommunens rettigheter knyttet til Orkla.

Hovedutvalget avgir innstilling til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet.

Delegeringsreglement for Orkland kommune vedtatt av kommunestyret

2.8 Delegering til hovedutvalg for forvaltning

2.8.1 Arbeids- og ansvarsområde

Hovedutvalget skal ha hovedansvar for kommunens lovforvaltning. Lovforvaltning som er knyttet til kommunal drift skal likevel ikke omfattes av hovedutvalgets ansvarsområde. Utvalget skal ha ansvar for kommunens arbeid innen miljø- og landbrukssaker og utvalget avgjør selv om det skal opprettes egne arbeidsutvalg for disse fagområdene. Utvalget skal ha myndighet i saker der kommunen gir tillatelser/avslag eller gjennomfører kontroll eller gir pålegg. Følgende områder vil være sentrale i ansvarsområdet.

- Plan- og bygningslov
- Miljø/forurensing
- Veglov, jordlov, skoglov, forpaktingslov, konsesjonslov
- Alkohollovgivning
- Brannlovgiving (forbyggende arbeid etc.)
- Naturlovgiving – herunder naturmangfoldloven.
- Vedtak etter matrikkelloven

I medhold av kommunelovens § 5-7, delegerer kommunestyret til hovedutvalget myndighet til å treffe avgjørelser innenfor hovedutvalgets arbeids- og ansvarsområde i alle saker som det er adgang til å delegerer i henhold til kommunelov og særlov.

Reguleringsplaner i henhold til plan- og bygningsloven skal som hovedregel vedtas av kommunestyret. Mindre planer og mindre endringer av planer kan vedtas av hovedutvalget. Klage på reguleringsplan behandles av hovedutvalget og hvis vedtaket opprettholdes, sendes klagen til fylkesmannen. Hvis hovedutvalget foreslår å endre vedtaket, legges klagen fram for kommunestyret til behandling.

Hovedutvalget avgir innstilling til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet.

2.9 Delegering til hovedutvalg kultur, idrett og folkehelse

Hovedutvalget skal ha hovedansvar for alle driftsoppgaver innen kulturliv og idrett samt driftsoppgaver med hovedsakelig tilknytning til folkehelse. Hovedutvalget skal i prinsippet ikke ha ansvar for forvaltningsoppgaver som er tillagt kommunen gjennom lov og regelverk, men hovedutvalget skal likevel ha ansvar når forvaltningsoppgavene som hovedsak er knyttet til den kommunale driften. Dette vil gjelde driftsspørsmål innen blant annet:

- Kulturinstitusjoner
- Bibliotek
- Idrettsanlegg

I medhold av kommunelovens § 5-7, delegerer kommunestyret til hovedutvalget myndighet til å treffe avgjørelser innenfor hovedutvalgets arbeids- og ansvarsområde i alle saker som det er adgang til å delegerer i henhold til kommunelov og særlov.

Hovedutvalget avgir innstilling til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet.

Delegeringsreglement for Orkland kommune vedtatt av kommunestyret

3 Delegering fra Formannskap

3.1 Delegering til rådmannen

3.1.1 Generell delegering:

Med hjemmel i kommunelovens § 13-1, gir formannskapet rådmannen fullmakt til å ta avgjørelser i alle kurante saker. En sak skal alltid oppfattes som kurant når det foreligger klare retningslinjer for hvordan den skal behandles eller man har klar praksis fra behandling av tilsvarende saker.

3.1.2 Tilsettingsmyndighet

Rådmannen delegeres myndighet til å omdisponere stillingsressurser innenfor budsjettets ramme for å kunne iverksette politiske vedtak og prioriteringer.

3.1.3 Intern delegering

Med mindre særskilt bestemmelse er til hinder, kan rådmannen overlate til andre innen sin administrasjon å fatte avgjørelse på sine vegne (intern delegering). Intern delegering fremgår av administrativt delegeringsreglement.

4 Delegering fra hovedutvalg oppvekst

4.1 Delegering til rådmannen

4.1.1 Generell delegering:

Med hjemmel i kommunelovens § 13-1, gir hovedutvalget rådmannen fullmakt til å ta avgjørelser i alle kurante saker. En sak skal alltid oppfattes som kurant når det foreligger klare retningslinjer for hvordan den skal behandles eller man har klar praksis fra behandling av tilsvarende saker.

4.1.2 Annen delegering:

Rådmannen gis myndighet til å anta anbud innenfor hovedutvalgets ansvarsområde i tråd med kommunens anskaffelsesinstruks og innenfor vedtatt årsbudsjett og godkjent finansieringsplan.

4.1.3 Intern delegering

Med mindre særskilt bestemmelse er til hinder, kan rådmannen overlate til andre innen sin administrasjon å fatte avgjørelse på sine vegne (intern delegering). Intern delegering fremgår av administrativt delegeringsreglement.

5 Delegering fra hovedutvalg helse og mestring

5.1 Delegering til rådmannen

Generell delegering:

Med hjemmel i kommunelovens § 13-1, gir hovedutvalget rådmannen fullmakt til å ta avgjørelser i alle kurante saker. En sak skal alltid oppfattes som kurant når det foreligger klare retningslinjer for hvordan den skal behandles eller man har klar praksis fra behandling av tilsvarende saker.

Klage på administrative enkeltvedtak etter lov om barneverntjenester av 17.07.1992, går til Fylkesmannen uten behandling i hovedutvalget.

Delegeringsreglement for Orkland kommune vedtatt av kommunestyret

Annen delegering:

Viderefordeling av etableringslån og utbedringslån

Rådmannen foretar viderefordeling av etableringslån og utbedringslån opptatt i Den norske stats Husbank, samt fordeling av utbedringstilskudd gitt av Husbanken. Tildeling skjer i henhold til de statlige retningslinjer som til enhver tid er gjeldende.

Alle vedtak sendes til kommunerevisjonen.

Rente- og avdragsvilkår følger det som til enhver tid blir fastsatt av husbanken. Som sikkerhet for lånet kreves at lånetaker gir pant i eiendommen eller leiligheten.

Intern delegering

Med mindre særskilt bestemmelse er til hinder, kan rådmannen overlate til andre innen sin administrasjon å fatte avgjørelse på sine vegne (intern delegering). Intern delegering fremgår av administrativt delegeringsreglement.

6 Delegering fra hovedutvalg teknikk

6.1 Delegering til rådmannen

6.1.1 Generell delegering:

Med hjemmel i kommunelovens § 13-1, gir hovedutvalget rådmannen fullmakt til å ta avgjørelser i alle kurante saker. En sak skal alltid oppfattes som kurant når det foreligger klare retningslinjer for hvordan den skal behandles eller man har klar praksis fra behandling av tilsvarende saker.

6.1.2 Annen delegering:

6.1.2.1 Anbud

Rådmannen gis myndighet til å anta anbud innenfor hovedutvalgets ansvarsområde i tråd med kommunens anskaffelsesstrategi og innenfor vedtatt årsbudsjett og godkjent finansieringsplan.

6.1.2.2 Kommunal eiendom

Med hjemmel i kommunelovens § 13-1 delegeres rådmannen myndighet til å gjennomføre:

- Kjøp og salg av fast eiendom for inntil kr.100.000,- for hver enkelt eiendom.
- Erverve rettigheter (leieavtaler, klausuleringer) i fast eiendom for inntil kr. 50.000,- i engangserstatning eller for inntil kr. 10.000,- i årlig erstatning. Delegert myndighet gjelder for hver enkelt eiendom.
- Leie ut ubebygd eiendom i henhold til vedtatte retningslinjer eller når årlig leie ikke overstiger kr. 10.000,-.
- Avgjørelsesmyndighet vedrørende søknader om fri leie eventuelt redusert leie av møterom i svømmehaller, gymnastikksaler, klasserom og andre kommunale lokaler.
- Leie ut kommunale boliger.
- Salg og bortfeste av tomter der betingelsene er vedtatt på forhånd.

7 Delegering fra hovedutvalg for forvaltning

7.1 Delegering til rådmannen

Med hjemmel i kommunelovens § 13-1, gir hovedutvalget rådmannen fullmakt til å ta avgjørelser i alle kurante saker. En sak skal alltid oppfattes som kurant når det foreligger klare retningslinjer for hvordan den skal behandles eller man har klar praksis fra behandling av tilsvarende saker.

Denne delegeringen vil også omfatte saker i tilknytning til:

- produksjonstilleggene i landbruket
- refusjon for avløserutgifter
- investeringsstøtte
- skadeerstatningsordninger
- meldeplikt for planlegging og godkjenning av skogsbilveger
- forvaltning av skogavgiftsordningen.
- forslag til årsbudsjett for bruk av rentemidler(skogavgift)

Klage på administrasjonens vedtak i slike forvaltningssaker og hvor fylkesmannen er klageinstans kan sendes til fylkesmannen uten forutgående behandling i hovedutvalget.

7.1.1 Intern delegering:

Med mindre særskilt bestemmelse er til hinder, kan rådmannen overlate til andre innen sin administrasjon å fatte avgjørelse på sine vegne (intern delegering). Intern delegering fremgår av administrativt delegeringsreglement.

8 Delegering fra administrasjonsutvalget

8.1 Delegering til rådmannen

8.1.1.1 Generell delegering:

Med hjemmel i kommunelovens § 13-1, gir administrasjonsutvalget rådmannen fullmakt til å ta avgjørelser i alle kurante saker. En sak skal alltid oppfattes som kurant når det foreligger klare retningslinjer for hvordan den skal behandles eller man har klar praksis fra behandling av tilsvarende saker.

Stillingsressurser:

Rådmannen delegeres myndighet til å omdisponere stillingsressurser innenfor budsjettets ramme for å kunne iverksette politiske vedtak og prioriteringer.

8.1.2 Intern delegering.

Med mindre særskilt bestemmelse er til hinder, kan rådmannen overlate til andre innen sin administrasjon å fatte avgjørelse på sine vegne (intern delegering). Intern delegering fremgår av administrativt delegeringsreglement.

9 Kontrollutvalg

9.1 Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalget skal forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning. Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Før en sak rapporteres til kommunestyret skal den ha vært forelagt administrasjonssjefen til uttalelse.

Kommunens revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

9.2 Innstillende myndighet

Kontrollutvalget innstiller til kommunestyret innenfor sitt ansvarsområde i saker hvor kommunestyret har avgjørelsesmyndighet.

9.3 Beslutningsmyndighet

Kontrollutvalget har ingen selvstendig beslutningsmyndighet, kun sin funksjon som kontrollorgan.

Orkland kommune

Reglement for kommunestyret og folkevalgtes innsynsrett

**Gjeldende også for
formannskapet og utvalgene**

1. Reglementets anvendelsesområde

Formålet med dette reglementet er å lette gjennomføring av møter og tydeliggjøre de ulike rollene i forbindelse med møteavvikling.

I tillegg til kommunestyret omfattes også formannskapet og utvalgene av bestemmelsene i dette reglementet. Ved annet organ/utvalg enn kommunestyret erstattes begrepene ordfører og kommunestyret med korrekt benevnelse for møteleder og organ-/utvalgsnavn.

Reglementet gir også retningslinjer for innsynsrett som er gjeldende for alle folkevalgte i Orkland kommune.

2. Møteforberedelse

2.1 Innkalling til møte - dokumentutlegg (Kl. § 11-3)

Kommunestyret holder møter når kommunestyret vedtar dette, normalt etter en fastsatt møteplan, og ellers når ordføreren finner det påkrevd, eller minst 1/3 av medlemmene krever det.

Ordføreren setter opp sakliste og kaller inn til møte ved skriftlig innkalling. Innkallingen skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles og bør også inneholde saksdokumenter m/vedlegg.

Posten Eventuelt kan føres opp på møteinnkallingen, men er ikke å betrakte som en ordinær sak på saklisten (jfr. kap. 5).

Innkallingen skal være medlemmene i hende senest 5 dager før møtet skal holdes. Ordfører v/sekretariatet sørger for offentlig kunngjøring og at de dokumenter som ikke er unntatt offentlighet, er tilgjengelig for allmennheten.

2.2 Møteplikt – forfall – varamedlemmer (Kl. § 8-1)

Den som er valgt som medlem i kommunestyret, plikter å delta i kommunestyrets møte, med mindre det foreligger gyldig forfall. Dersom den som er innkalt ikke kan møte p.g.a. gyldig forfall skal han/hun uten opphold melde fra om dette til ordføreren, og opplyse om forfallsgrunn, slik at varamedlem kan innkalles. Medlemmene skal melde fra om forhold fram i tid (f.eks. ferie) som vil kunne innebære forfall.

Som gyldig forfall regnes i utgangspunktet omstendigheter som fører til at vedkommende ikke uten fare for helbred eller velferd eller uten å forsømme viktige og uoppsettelige forretninger kunne ha møtt. Ordføreren er ansvarlig for den skjønsmessige vurderingen av bestemmelsen.

Ordføreren har det overordnede ansvaret for innkallingen, og dersom han/hun er kjent med at et medlem ikke kan være med på en saksbehandling grunnet inhabilitet, skal han/hun sørge for at varamedlem blir kalt inn.

Må noen på grunn av gyldig forfall forlate møtet under forhandlingene, skal vedkommende straks melde fra til ordføreren.

Varamedlem som er innkalt trer inn og tar plassen til den som fratrer (ved inhabilitet eller forfall). Når et varamedlem gyldig har tatt sete i forsamlingen, skal varamedlemmet delta i forhandlinger og avstemning i sak som er tatt opp til behandling, selv om medlemmet vedkommende erstatter har

Vedtatt av fellesnemnda kommunestyret den 13.06.2019

kommet tilbake før saken er ferdigbehandlet. Det samme gjelder dersom et varamedlem med høyere plass i nummerrekken innfinner seg under saken.

3. Andre møtedeltakere

Rådmannen, eller den han bemyndiger, har møte- og talerett (Kl. § 13-1). Henvendelser til administrasjonen i et møte skal alltid skje til rådmannen. Rådmannen kan overlate til andre representanter fra administrasjonen å redegjøre for en sak.

4. Behandlingsordning for møter

4.1 Møteledelse – åpne eller lukkede møter (Kl. §§ 11-5 og 11-6)

Møtet skal holdes for åpne dører. Ordføreren eller varaordføreren leder møtet. Dersom begge har forfall, skal kommunestyret velge møteleder (setteordfører) ved flertallsvalg.

Ordføreren skal etter anmodning gi tillatelse til at forhandlingene blir tatt opp på lydbånd, video eller lignende eller blir kringkastet over radio eller fjernsyn, såfremt dette ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet. En slik tillatelse kan bare gis under åpne dører.

Enhver har rett til å overvære møter i folkevalgte organ og har rett til innsyn i sakens dokumenter. Hovedformålet når reglene pålegger eller tillater lukkede dører er hensynet til enkeltpersoner og private interesser.

Kommunestyret kan vedta å behandle en sak for stengte.

- Dørene skal være lukket i saker med lovbestemt taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 og kan lukkes når hensynet til personvern krever dette. Terskelen for å lukke dørene av hensyn til personvern er høy, det må foretas en interesseavveining i forhold til allmenhetens behov for tilstedeværelse.
- Dørene kan lukkes av hensyn til tungtveiende offentlige interesser, dette kan f.eks. være knyttet til forretningsmessige forhold eller behov for å skjerme opplysninger om for eksempel offentlig kontroll- eller inspeksjonsrutiner.

Rett og plikt til å lukke møtet omfatter bare den delen av saken som nødvendiggjør at slike opplysninger trekkes inn i debatten. I lukkede møter omfatter taushetsplikt kun de opplysningene som er av en slik karakter at de anses å være taushetsbelagte, øvrige opplysninger anses ikke som omfattet selv om møtet går for lukkede dører.

Før vedtak blir gjort, skal spørsmålet drøftes, dersom ordføreren krever det eller kommunestyret vedtar det. Debatt om dette foregår for lukkede dører hvis ordføreren krever det eller kommunestyret vedtar det.

Dersom det er gjort vedtak om at dørene skal stenges, har de som sitter i kommunestyret og de kommunale tjenestemenn som er tilstede, taushetsplikt om drøftingene dersom ikke annet er vedtatt. Dersom vedtakene skal være unntatt offentlighet, må det gjøres særskilt vedtak om dette. Taushetsplikten står ved lag til noe annet er fastsatt, eller til at grunnene for vedtak om stengte dører faller bort.

4.2 Møtestart

På det tidspunkt som er fastsatt, foretar Ordføreren opprop over de medlemmer og varamedlemmer som er tilstede. Ordføreren opplyser hvem som har meldt forfall og møtende varamedlemmer. Ordfører erklærer deretter møtet for satt (det lovlige minstetallet må være til stede, jfr. Kl. § 11-9).

Vedtatt av fellesnemnda kommunestyret den 13.06.2019

Medlemmer og varamedlemmer som kommer etter at møtet er satt, eller som foretar skifte med andre medlemmer/varamedlemmer, må før slikt skifte blir foretatt, melde fra til ordføreren slik at skiftet blir protokollført.

4.3 Møteformen og rekkefølgen i saksbehandlingen

Dersom ordføreren eller noen fra kommunestyret reiser tvil om forfall til medlemmer som ikke er tilstede (meldte eller ikke meldte), skal forfallet drøftes og avklares.

Medlemmer av et kommunalt folkevalgt organ plikter å delta i organets møter hvis de ikke har gyldig forfall. Medlemmer som er til stede i et kommunalt folkevalgt organ når en sak tas opp til avstemning, plikter å stemme. Ved valg og vedtak om ansettelse er det adgang til å stemme blankt.

Det er viktig for forsvarlig saksbehandling og korrekt avstemning at alle møtedeltakere respekterer plikten til å delta i møtet.

Spørsmål knyttet til innkalling og sakliste skal avklares. Deretter skal kommunestyret behandle de saker som er nevnt i innkallingen, og til vanlig i den rekkefølgen de er satt opp. Grunngitte spørsmål og interpellasjoner skal komme før behandling av de ordinære saker. Kommunestyret kan i særlige tilfeller gjøre vedtak om en annen rekkefølge.

Kommunestyret kan med alminnelig flertall vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak på den utsendte saklisten. Den kan også treffe vedtak i sak som ikke er oppført på saklisten, hvis ikke ordføreren eller 1/3 av de møtende medlemmer motsetter seg dette (Kl. § 11-3).

4.4 Inhabilitet (Kl. § 11-10, Forvaltningslovens § 6)

Den som er inhabil i en sak, skal ikke være med på å drøfte eller avgjøre en sak. Når et kommunestyremedlem vet at han er inhabil eller at det kan reises tvil om hans inhabilitet, bør han så snart han har tatt imot innkallingen til møtet, melde fra til ordfører eller sekretariatet, slik at varamedlem kan kalles inn.

4.5 Ordførerens redegjørelse for saken – talernes rekkefølge - gruppemøte

Ordføreren skal lese opp sakstittel som er brukt i innkallingen. Er det gitt innstilling i saken, leser ordføreren opp forslaget til vedtak. Dersom det er meningsforskjeller i innstillingen (ved evt. behandling i underordnet organ) skal ordføreren orientere om dette. Dersom det er kommet skriftlige saksopplysninger/dokument etter at innstillingen ble lagt fram, skal ordføreren opplyse om dette. Ordføreren redegjør for saken så lagt det etter egen vurdering er nødvendig.

Ordfører spør om noen vil ha ordet. Talerne får deretter ordet i den rekkefølge de har bedt om det. Det gis anledning til replikk, som gis straks etter en talers innlegg, og før neste taler på talemista.

Dersom partienes gruppeleder ber om det, kan ordføreren, etter kommunestyrets godkjenning, stanse forhandlingene slik at de enkelte kan drøfte saken nærmere i sine respektive grupper. Ordføreren hever da møtet i en periode for så å sette møtet på nytt når gruppemøtene er avsluttet. Gruppeleder redegjør umiddelbart for gruppens syn.

4.6 Om innlegg i debatten

Møtedeltaker som ønsker å delta i debatten skal be om ordet ved å vise tegn, og skal holde sitt innlegg/gi replikk når ordføreren gir vedkommende ordet.

Talene skal rette ordet til ordføreren, ikke til forsamlingen. De skal holde seg til saken eller til den del av saken som debatten gjelder. Ordføreren skal passe på at dette blir gjort.

Vedtatt av fellesnemnda kommunestyret den 13.06.2019

Taleren skal holde seg saklig, og ikke si noe eller bruke uttrykk som kan krenke forsamlingen eller enkeltmedlemmer i forsamlingen.

4.7 Møtestyring

Dersom en taler i sitt innlegg kommer utenfor saken som er til behandling, kan ordføreren avbryte og be taleren holde seg til saken. I vurderingen av dette bør ordfører vise romslighet. Ordføreren kan gi korrekte saksopplysninger m.v. som er aktuelle å gi under debatten, og må med få ord rette opp opplagte misforståelser som måtte forekomme. Ordføreren skal ikke kommentere innlegg som er holdt. Ordføreren kan ved behov regulere taletiden.

Ønsker ordføreren å delta i debatten, må ordføreren tegne seg på talerlisten, og varaordføreren må da fungere som ordfører når ordføreren går over i rollen som representant og holder innlegg.

Ordføreren som møteleder skal påtale krenkende uttalelser som måtte forekomme under debatten ved enten å avbryte taleren med muntlig påtale (mild irettesettelse) eller bruke klubba og påtale (streng irettesettelse). Likeledes skal ordføreren sørge for ro i salen og på tilhørerplass.

For øvrig må ordføreren holde orden på de forslag som fremmes i saken og forberede seg til votering.

4.8 Fjernmøter

Kommunestyret kan selv beslutte at folkevalgte organ skal ha adgang til å holde møter som fjernmøter (kl. § 11-7). Fjernmøte innebærer at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske løsninger like vell kan se, høre og kommunisere med hverandre. Alle øvrige krav som gjelder for møter, gjelder også for fjernmøter.

Lukkede møter kan like vell ikke holdes som fjernmøter.

4.9 Orden i salen og bygningen

Ordføreren skal sørge for at det er ro og orden i møtesalen, og i bygningen ellers. Han/hun skal sørge for at talerne ikke avbrytes eller uroet fra noen kant. Blir saksforberedelsen, og møtet ellers, heftet på grunn av uro og oppstyr i salen eller bygningen ellers, kan uromakerne vises ut. Det samme gjelder dersom de ellers har en framtrøden som er i strid med god orden. Tegninger, tabeller og lignende må ikke settes opp i salen når det er møte, uten at ordføreren eller kommunestyret gir tillatelse til det.

Det skal ikke legges ut materiell til representantene uten etter godkjenning fra ordføreren.

4.10 Forslag

Forslag fremmes av vedkommende representant fra talerstolen og leveres skriftlig (og underskrevet) til ordføreren. Enkeltvedtak skal begrunnes.

Alle forslag som ikke blir trukket tilbake under ordskiftet, er til behandling under voteringsdelen. En representant som har framsatt et forslag, kan trekke det tilbake før votering. Blir et forslag trukket tilbake, kan det samme forslag fremmes ny nytt av en annen representant som måtte ønske det. Det er adgang til både å fremsette og trekke forslag etter at strek er satt.

4.11 Saken tas opp til avstemming

Når ordføreren anser en sak for ferdig drøftet, sier han/hun fra om at saken tas opp til avstemming. Ordskiftet anses da som ferdig og ingen kan fremme nye forslag i saken.

Dersom det er fremmet avvikende forslag fra innstillingen som forelå til møtet, foreslår ordføreren hvordan voteringen skal gjennomføres. Når en er kommet til enighet om voteringsrekkefølgen går en til votering. Debatt om voteringsmåten gir ikke rett til å reise nye forslag, eller gjenoppta debatten om sakens innhold.

Alle representanter som er til stede har plikt til å avgi stemme. I saker hvor skriftlig votering foretas, teller blank stemme som avgitt stemme.

Er saken delt opp eller det skal stemmes over flere forslag, setter ordfører frem forslag til voteringsrekkefølge. Etter eventuelt ordskifte fastsetter ordføreren voteringsrekkefølgen basert på prinsippet om at hvert medlems vilje skal komme til uttrykk ved voteringen.

Forslag om avvisning eller utsettelse av saken skal tas opp til votering før det stemmes over innstillingen eller forslag til vedtak.

4.12 Prøveavstemning

Før endelig avstemning i en sak, kan kommunestyret holde prøveavstemning. Denne avstemningen er ikke bindende. Er innstillingen, eller det forslaget som legges fram, delt opp i poster eller paragrafer, bør det til vanlig først stemmes foreløpig over hver post eller paragraf, og så – med eller uten prøveavstemning også her – stemmes over hele innstillingen eller hele forslaget.

4.13 Avstemningsmåte

Votering kan foregå på en av disse måtene:

- Åpen votering ved stilltiende bifall
- Åpen votering ved håndsopprekning eller ikke
- Åpen votering – den ene del av kollegiet reiser seg
- Åpen votering – hver enkelt representant ropes opp
- Skriftlig votering. Skriftlig votering benyttes kun ved valg og ved tilsetninger når en eller flere av representantene forlanger det.

Ved stemmelikhet i andre saker enn valg er ordførerens stemme avgjørende (Kl. § 11-9).

4.14 Protokolltilførsel

En protokolltilførsel er en kort begrunnelse for et standpunkt/kort redegjørelse for et avvikende syn i en sak. Dersom en representant ønsker protokolltilførsel etter at votering er foretatt i en sak, avgjør ordføreren om protokolltilførsel skal tillates. Dersom ordføreren ikke vil godta en protokolltilførsel, og det protesteres mot avvisningen, skal kommunestyret ved votering avgjøre om protokolltilførselen skal godtas inntatt i protokollen eller ikke.

4.15 Møtebok / protokollføring - møteslutt (Kl. § 11-4)

Det skal føres møtebok over kommunestyrets møter (Kl. § 11-4). Ansvaret for tilfredsstillende føring av møtebok tilligger ordføreren.

Møteboka skal inneholde opplysninger om:

- Tid og sted for møtet.
- Hvem som møtte og hvem som var fraværende, innkallingsdag og måte. Dersom noen er inhabil i en sak og fratrer, blir dette protokollert. Likeledes hvem som evt. tiltrer.

Vedtatt av fellesnemnda kommunestyret den 13.06.2019

- Hvilke saker som ble behandlet.
- Framsatte forslag som det er stemt over og avstemningsresultatet.

Ved møtets avslutning leses møteboka opp og godkjennes. Ordførerens samt to utvalgte representanter undertegner møteboka på organets vegne. Tilsvarende gjøres gjeldende for formannskap og utvalg.

5. Annet i møtet (utenom ordinær saksliste)

5.1 Eventuelposten

Posten Eventuelt i møteinnkallingen er ikke å betrakte som en ordinær sak på sakslisten. Under eventuelt kan følgende framsettes/tas opp:

- Forespørsler, grunngitte spørsmål og interpellasjoner (jfr. Kap. 5.2).
- Ordføreren og rådmannen kan gi korte orienteringer om aktuelle saker/forhold (utenom møtets dagsorden).

Orienteringer debatteres ikke.

Minimum orienteringens "overskrift" skal protokollføres.

5.2 Forespørsler, grunngitte spørsmål og interpellasjoner

Utenom de saker som står på sakslista i møteinnkallingen, kan kommunestyrets medlemmer under posten Eventuelt framsette forespørsler, grunngitte spørsmål og interpellasjoner.

Følgende behandlingsregler gjelder:

5.2.1 Forespørsel

Kommuneloven åpner for forespørsel (Kl. § 11-2) i politiske møter. Dette er uvarslede spørsmål til ordføreren i møtet om en sak som ikke står på sakslista. Ordfører besvarer spørsmål som kan avklares innenfor rammen av det pågående møtet eventuelt avklarer om kort svar kan gis i førstkommende kommunestyremøte. Forespørsler skal ikke danne grunnlag for undersøkelser, oppfølging eller utredninger. Debatt tillates ikke. Det fremmes ikke forslag i forbindelse med forespørsler. Forespørsler skal protokollføres.

En forespørsel vil ikke kunne danne utgangspunkt for et krav om et realitetsvedtak, hvis ikke fremgangsmåten ved oppføring av ny sak på sakslisten følges. Ordføreren eller en tredel av medlemmene vil med andre ord kunne motsette seg dette.

Ønsker et medlem å rette forespørsler som krever undersøkelser, oppfølging eller utredning, rettes disse skriftlig til det aktuelle politiske utvalget som grunngett spørsmål eller interpellasjon.

5.2.2 Grunngitte spørsmål

Grunngitte spørsmål er forespørsler som gjelder konkrete forhold og skal fremmes skriftlig av en representant overfor ordføreren senest 7 dager før kommunestyre holder møte.

Representantenes spørsmål og svaret utdeles i møtet. Representanten får ordet til framførelse av sitt spørsmål og svareren ordet til svar. Spøreren får anledning til et tilleggsspørsmål og svareren til et tilleggssvar. Det fremmes ikke forslag i forbindelse med grunngitte spørsmål. Spørsmål og svar protokollføres.

Vedtatt av fellesnemnda kommunestyret den 13.06.2019

5.2.3 Interpellasjoner

Interpellasjoner er forespørsel som gjelder prinsipielle spørsmål, og interpellanten eller svareren kan fremme forslag som tas opp til votering. Slike forslag blir gjerne vedtatt oversendt til en annen kommunal instans for utredning og videre behandling, eller til ordføreren for nærmere vurdering. Forslag i sammenheng med interpellasjoner kan ikke avgjøres i møtet hvis ordfører eller 1/3 av de møtende motsetter seg det.

En interpellasjon fremmes skriftlig av en representant overfor ordføreren minst 7 dager før kommunestyret holder møte. I tvilstilfeller avgjør ordføreren etter samråd med interpellanten om formen skal være grunnlagt spørsmål eller interpellasjon.

Interpellasjonen og ordførerens svar deles ut til gruppelederne før møtestart. Interpellant og svarer får ordet to ganger hver, de øvrige talerne kan få ordet en gang hver. Behandlingstiden på interpellasjonen i møtet settes til totalt 30 min.

6. Innlegg til kommunestyrets saker samt spørsmål

Medlemmer av Ungdomsrådet gis anledning til å komme med innlegg til kommunestyrets saksliste i saker som er behandlet av Ungdomsrådet. Alle eventuelle innlegg skal komme før saksbehandlingen starter i kommunestyret. Innlegg meldes til ordføreren før møtestart.

Eldrerådet og medlemmer av Kommunalt råd for personer med nedsatt funksjonsevne gis tilsvarende anledning til å komme med innlegg til kommunestyrets saksliste i saker som er behandlet av det enkelte rådet.

7. Reglement for folkevalgtes innsynsrett

Ny kommunelov §§ 11 - 13

Kommunestyrets og andre folkevalgte organers rett til innsyn i saksdokumenter

Kommunestyret har, som overordnet organ for hele den kommunale forvaltning, rett til innsyn i alle kommunale saksdokumenter med de begrensninger som følger av reglene nedenfor.

Andre folkevalgte organ har rett til innsyn i saksdokumenter som omfatter de deler av kommunens virksomhet som ligger innenfor organets virkeområde, med de begrensninger som følger av reglene nedenfor. Dessuten kan disse organene kreve innsyn i dokumenter innenfor andre virksomhetsområder når dokumentene er nødvendige for vedkommende organs behandling av en konkret sak.

Tidspunkt og vedtak om innsyn

Retten til innsyn inntreffer når saken er fremlagt/utsendt til politisk behandling. Med saksfremstillingen skal følge en oversikt over alle dokumentene som er innsendt, innhentet eller utarbeidet i tilknytning til saken, med unntak av interne arbeidsdokumenter for administrasjonen.

Ethvert medlem og varamedlem av folkevalgt organ har rett til innsyn i dokumentene i saker som behandles i vedkommende organ.

Minst tre medlemmer i kommunestyret kan kreve innsyn i alle kommunale saksdokumenter når tidspunktet for innsyn er inntrådt. Ordføreren har en selvstendig rett til innsyn i alle saksdokumenter på tilsvarende grunnlag.

Vedtatt av fellesnemnda kommunestyret den 13.06.2019

Formannskapet, utvalg og andre folkevalgte organ kan vedta innsyn for sin bruk i andre organs saksdokumenter når minst 1/3 av medlemmene stemmer for det.

Særregler for innsyn i taushetsbelagte opplysninger m.m.

I utgangspunktet omfatter ikke folkevalgtes rett til innsyn taushetsbelagte opplysninger. Kommunestyret og andre folkevalgte organ kan imidlertid ved flertallsvedtak kreve innsyn i taushetsbelagte opplysninger når det er et klart behov for dette ved behandling av en konkret sak i vedkommende organ, jf. forvaltningsloven § 13 b nr. 2 og 4.

Fremgangsmåten ved krav om innsyn - forholdet til administrasjonen

Henvendelser om innsyn i saksdokumenter skal behandles straks. Slike henvendelser til administrasjonen skal skje tjenestevei. Dette innebærer henvendelse til Post og arkivtjenesten på rådhuset/sekretær.

Orkland kommune

Orkla landbruk

Vår sakbehandler

Odd Lykkja

Arkivsak 19/02397-3 - ---

Saksgang
Arbeidsutvalg Orkland

Møtedato
29.08.2019

Høring - Nasjonal ramme for vindkraft

Prosjektleders innstilling:

1. Orkland er opptatt av å ta vare på reindriftsinteresser og dermed sørsamisk kultur og næringsgrunnlag. Vinterbeiter er en begrensende faktor for reindrifta i Trollheimen, og så godt som alt av distriktets vinterbeiter ligger innenfor det utpekte området Indre Sør-Trøndelag.
2. En eventuell utvidelse av området Indre Sør-Trøndelag vestover frarådes på det sterkeste på grunn av store reindrifts- og friluftsjakter rundt Resfjellet og randsonen til Trollheimen landskapsvernområde.
3. Det er tatt lite hensyn til viktige friluftsjakter, inkludert jakt, fiske og naturbasert reiseliv. Orkland vil særlig peke på Søvasskjølen – Omnsfjellet, Ilfjellet, Grefstofjellet og Losvåttån som svært viktige friluftsområder innen utredningsområdene. I et klima- og folkehelseperspektiv er det viktig å ha relativt uberørte naturområder innen kort reiseavstand for alle innbyggerne i den nye kommunen
4. Av miljømessige forhold vil Orkland særlig påpeke at et stort antall traner bruker områdene utpekt ved Ilfjellet til daglige trekk på høsten når de samles i Meldal. Daglige trekk i områder med vindkraftverk vil kunne påvirke tranebestanden regionalt eller nasjonalt.
5. Klimaregnskap ved utbygging som påvirker myr og våtmarker er for dårlig belyst i rammen. I våre myrrike områder må en vite at en eventuell utbygging gir en klimagevinst, og NVE oppfordres til å legge langt større vekt på dette ved utpeking av områder for framtidig vindkraft.
6. Orkland har allerede tatt et betydelig ansvar for utbygging av vindkraft på land, med Geitfjellet under utbygging og Remmafjellet som konsesjonsgitt anlegg.
7. For å nå målene i Parisavtalen om reduserte klimagassutspill oppfordrer Orkland om at det framover, til fordel for vindkraft på land, satses langt hardere på:
 - a. En planmessig utbygging av havbasert vindkraft.

- b. Oppgradering av eksisterende vannkraft.
- c. Økt energieffektivisering.
- d. Desentralisert solenergi hvor takflater på boliger, driftsbygninger, næringsbygg og offentlige bygg benyttes til energiproduksjon.
- e. Økt satsing på bioenergi, og da spesielt biogass fra husdyrgjødsel og fiskeoppdrett.

8. For nærmere utdyping vises til saksframlegg.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Olje- og energidepartementet (OED) ga i 2017 Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i oppdrag å lage et forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land. Forslag til en slik ramme er nå utarbeidet, og departementet sendte 1. april 2019 forslaget på høring. Rapporten er todelt: Den omfatter en kunnskapsstatus for landbasert vindkraft, og et kart med forslag til de mest egnede områdene for lokalisering av vindkraft i Norge. De omfattende høringsdokumentene sammen med interaktivt kart ligger enkelt tilgjengelig på NVE sine nettsider: <https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft/?ref=mainmenu>.

Høringsfrist er 1. oktober 2019. Det har blitt holdt regionale innspillmøter i mai-juni, blant annet i Trondheim 12.juni.

Kunnskapsstatus

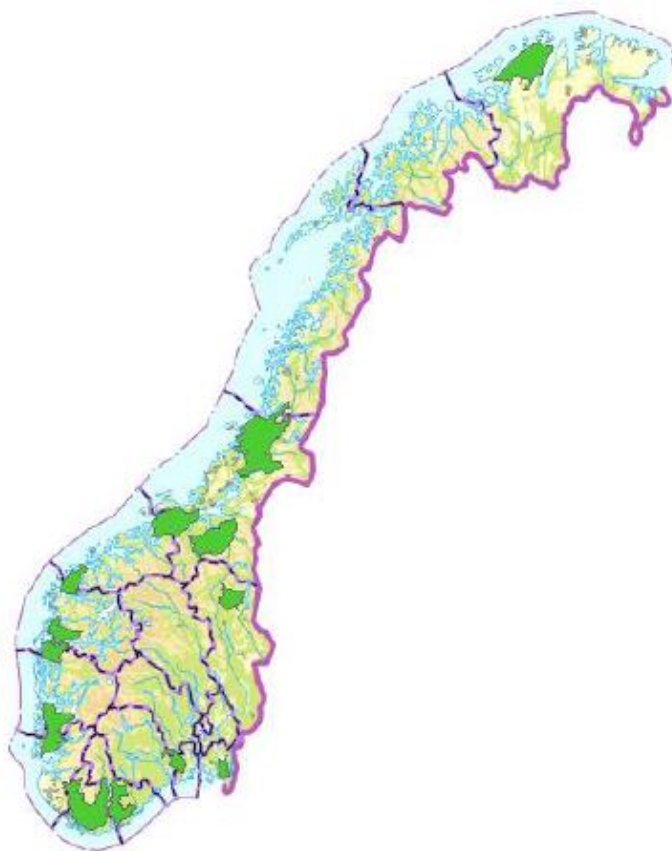
Kunnskapsstatusen som er samlet i høringen omfatter mange fagfelt. NVE, Riksantikvaren og Miljødirektoratet har utarbeidet en rekke temarapporter om et bredt spekter av interesser som kan bli påvirket av vindkraftutbygging. Temarapportene er basert på gjennomgang av norske og internasjonale forskningsartikler og annen litteratur og erfaringer innenfor vindkraftfeltet. Følgende temarapporter er utarbeidet og lagt til grunn for forslag til Nasjonal ramme for vindkraft:

MILJØDIREKTORATET	RIKSANTIKVAREN	NVE
Fugl Flaggermus Villrein Annet dyreliv Naturtyper Landskap (sammen med Riksantikvaren) Friluftsliv Sammenhengende naturområder	Landskap (sammen med Miljødirektoratet) Kulturminner og –miljøer	Reindrift Reiseliv Iskast Nabovirkninger Drikkevann Næringsutvikling Forsvaret Værradarer Sivil luftfart Elektronisk kommunikasjon Andre tema Klimaavtrykk og livssyklusanalyser

Figuren viser oversikt over utarbeidede temarapporter. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

De mest egnede områdene for vindkraft

Som del av forslag til Nasjonal ramme for vindkraft er det utarbeidet et kart med 13 utpekte områder som NVE mener er best egnet for ny vindkraftutbygging i Norge. Områdene er utpekt som følge av geografiske analyser med hensyn til teknisk-økonomiske hensyn og miljø- og samfunnshensyn. De utpekte områdene er geografisk spredt, berører de fleste fylker og har et samlet areal på 29 000 km². De geografiske analysene er gjennomført på et overordnet nivå. Gjennomføring av detaljerte vurderinger av arealene har ikke vært en del av målsettingene med arbeidet da dette er en del av den enkelte konsesjonsprosess. Den nasjonale rammen for vindkraft definerer større områder som bør ha plass til etablering av mer enn ett relativt stort vindkraftverk på lengre sikt, dvs. områdene som er utpekt er ikke prosjektspesifikke og omfatter etablering av ny vindkraft. I de utpekte områdene inngår altså potensielle framtidige utbyggingsområder og mellomliggende arealer som ikke er aktuelle for utbygging.

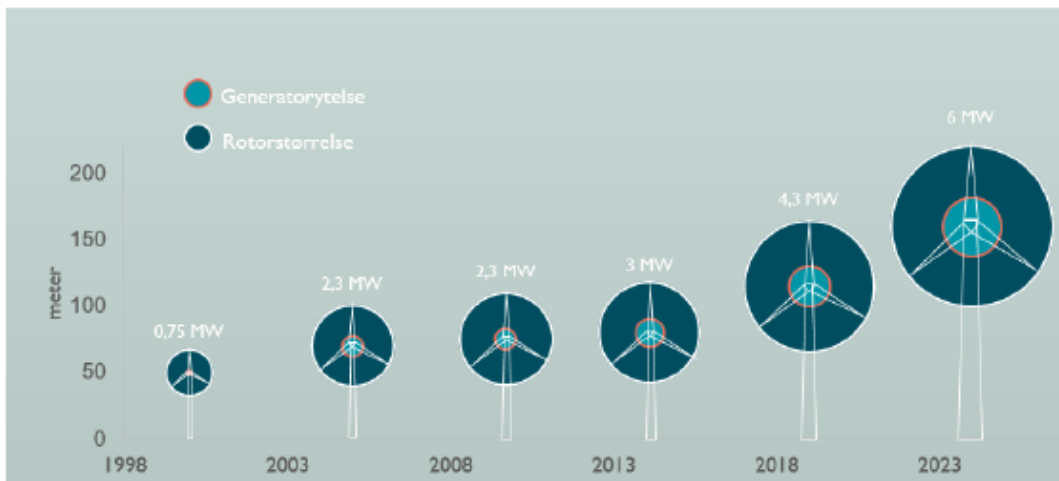


Figuren viser de 13 områdene som er mest egnet for vindkraft. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Den nasjonale rammen for vindkraft skal være faglige råd fra NVE til OED og skal ikke være en overordnet form for konsesjonsbehandling. Den nasjonale rammen skal ikke forstås som en plan for hvor det skal bygges vindkraft i framtida. Samtidig presiserer NVE at kartet likevel kan brukes som styringsverktøy for hvilke områder som vil bli prioritert for vindkraftutbygging. Den nasjonale rammen er altså mer enn en ressurskartlegging som viser potensial for vindkraft.

Utviklingen i vindkraft i Norge

Vindturbinteknologien er i stadig utvikling. Installert effekt, totalhøyde og lengde på rotorbladene har økt de siste årene slik at vindressursen kan utnyttes på en mer optimal måte. En vindturbin som ble produsert i 2012 produserer ca. 7 GWh i året, mens en typisk vindturbin som ble satt i drift i Norge i 2019 produserer 14 GWh. 14 GWh tilsvarer forbruket til ca. 700 husstander.



Figuren viser utvikling i turbinstørrelser for vindkraft på land. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).



Figuren viser utbygde vindkraftverk og vindkraftverk under bygging. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Ved utgangen av 2018 var det etablert 6010 vindturbiner i Norge, fordelt på 35 forskjellige vindkraftverk. Disse har en samlet installert effekt på 1695 MW og produserer i et normalår 5,3 TWh, nesten 4 % av Norges totale kraftproduksjon. Medregnet 13 vindkraftanlegg som er under bygging ved utgangen av 2018 vil den samlede estimerte produksjonen fra norske vindkraftverk være 12,2 TWh når disse er ferdigstilt. I tillegg er det gitt konsesjon til 37 vindkraftverk som ikke har påbegynt bygging. Den samlede produksjonen fra disse er estimert til 10,7 TWh. Det er altså utbygd, under bygging eller konsesjonsgitt vindkraft i Norge til omtrentlig 22,9 TWh. Til sammenligning blir det i et normalår produsert 136 TWh vannkraft i Norge, noe som tilsvarer 94 % av den totale kraftproduksjonen i Norge

Arealbruk

Et vindkraftverk består av en eller flere vindturbiner innenfor et planområde. Ved hver vindturbin er det en kranoppstillingsplass og innenfor planområdet er det et nettverk av internveier, samt adkomstvei. Ofte er det behov for områder til å mellomlagre materiell i påvente av montering, deponiområder og massetak. Innenfor planområdet etableres det en transformatorstasjon hvor kraften fra turbinen samles og ledes videre via kraftlinje til tilkoblingspunktet på sentralnettet. Arealbruken varierer fra vindkraftverk til vindkraftverk. Imidlertid er arealbruken estimert til 2,5 dekar pr. MW installert kapasitet etter tilbakeføring av masser og revegetering av midlertidige inngrep. Størrelsen på planområdene er estimert til 100 dekar pr. MW installert kapasitet. De fysiske inngrepene utgjør altså normalt 2-4 prosent av vindkraftverkets totale planområde.

Egnede områder for vindkraft

Nye Orkland kommune er berørt av to av de 13 foreslåtte områdene for ny vindkraftutbygging. Det er områdene benevnt som «Grenseområdene mellom Trøndelag og Møre», og «Indre Sør-Trøndelag». Under følger en beskrivelse av de to områdene.



Figuren viser de to områdene som berører nye Orkland kommune.

Grenseområdene mellom Trøndelag og Møre

Dette området berører kommunene Hemne, Aure, Halsa, Snillfjord, Surnadal, Rindal, Orkdal og Agdenes. Utvelgelsen begrunnes med følgende:

Grenseområdet mellom Trøndelag og Møre har gode produksjonsforhold for vindkraft, samt at området er veldig godt egnet for ny produksjon i et kraftsystemperspektiv. I området er det i teorien plass til flere større vindkraftverk. Arealene som har plass til store vindkraftverk har også i flere tilfeller store friluftslivsinteresser. Det samlede arealet er likevel så stort at det kan være mulig å identifisere mange steder med potensial for vindkraft av varierende størrelse. På grunn av topografien er fjellområdene mest aktuelle for vindkraftutbygging.

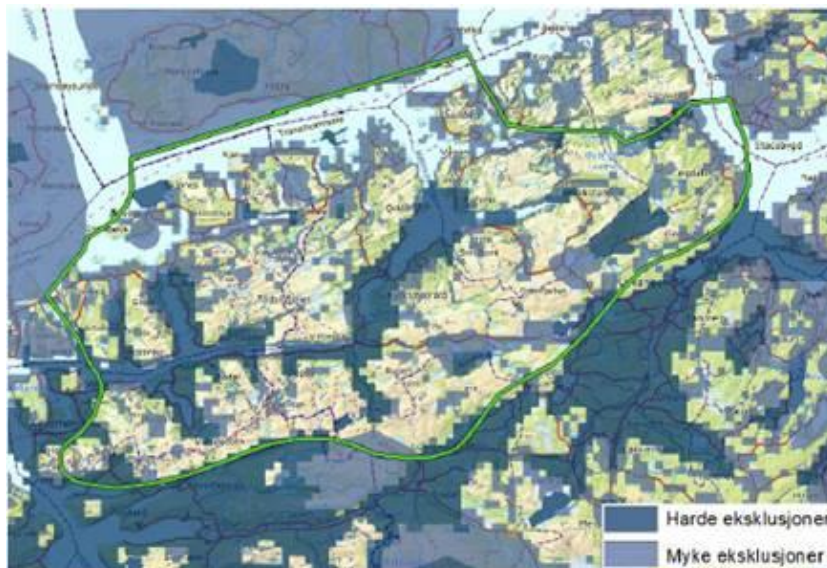
NVE beskriver alternative avgrensninger av området i øst og sør. I øst kan avgrensningen justeres avhengig av hva som er akseptabel avstand for Forsvarets anlegg på Ørlandet. Sør for Vinjefjorden peker NVE selv på viktige friluftslivsinteresser knyttet opp mot Kristiansund og Nordmøre Turistforenings turløype Fjordruta, samt de sammenhengende naturområdene her. Det nevnes også at området nord for Vinjefjorden har friluftslivsinteresser og at Trøndelags del av området har viktige leveområder for vandrefalk, havørn, kongeørn og hubro.



Figuren viser sammenhengende natur- og friluftsområder i sør (rødt) og områder nært forsvarrets anlegg på Ørlandet (blått). Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Innenfor området som er vurdert som egnet for vindkraft er det ekskludert et naturreservat (Grytdalen), området rundt to sendere for det digitale bakkenettet for TV-signaler, samt

områder med mer enn tre støyfølsomme bygg per kvadratkilometer. Ekskluderte arealer skal ikke regnes som en del av området.



Områdene i blått er utelatt fra de områdene som anses som egnet for vindkraft. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

De kystnære områdene i grensetraktene mellom Trøndelag og Nordmøre har ifølge NVE gode produksjonsforhold for vindkraft, og store deler av dette området har middels produksjonskostnader. Vindkraft innenfor dette området gir i følge NVE mindre omfattende virkninger på transmisisjonsnettet enn vindkraft andre steder, men det vil være behov for å oppgradere lokalt kraftnett. Videre beskrives topografien som forholdsvis lite kupert, noe som tilsier lite turbulens. Vindhastighetsfordelingen forventes å være jevn, noe som er gunstig for vindkraftproduksjon. Området har store sammenhengende arealer etter eksklusjon av mindre aktuelle arealer for vindkraft. Innlandsklima og høyde kan i følge NVE medføre stedvis fare for ising på vindturbinene over lengre tidsperioder, særlig i indre strøk. Det er stedvis fare for ekstremvind, som kan påvirke krav til vindturbin klasse og dermed produksjonen. Dette gjelder særlig i kystnære områder.

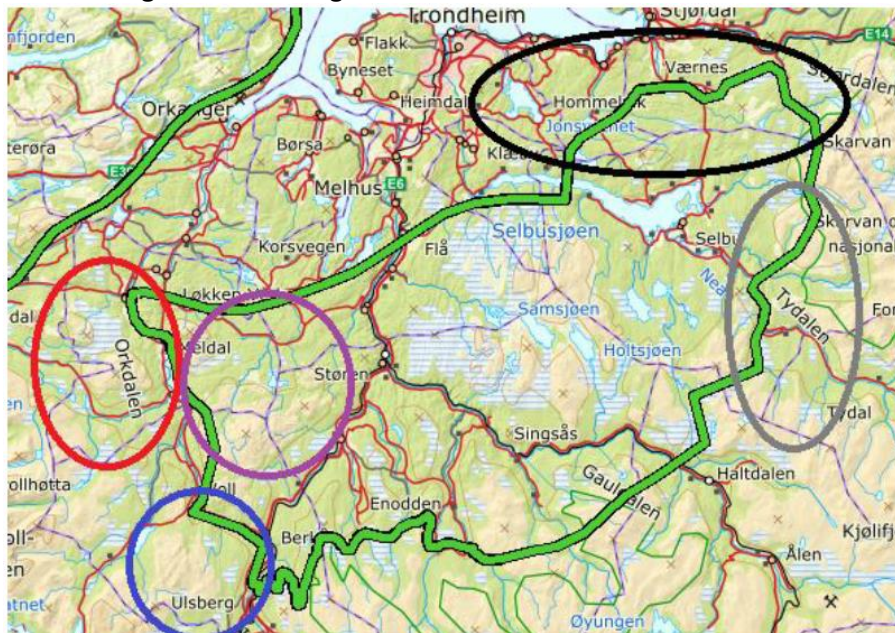
Indre Sør-Trøndelag

Dette området berører kommunene Stjørdal, Selbu, Klæbu, Melhus, Meldal, Rennebu, Midtre Gauldal og Holtålen. Utvelgelsen begrunnes med følgende:

Indre Sør-Trøndelag har veldig gode produksjonsforhold for vindkraft, samt at området er veldig godt egnet for ny produksjon i et kraftsystemperspektiv. I området er det i teorien plass til flere større vindkraftverk. Arealene som har plass til store vindkraftverk er imidlertid også i flere tilfeller viktige friluftslivs- eller reinbeiteområder. Det samlede arealet er likevel så stort at det kan være mulig å identifisere mange steder med potensial for vindkraft av varierende størrelse. På grunn av topografien er fjellområdene mest aktuelle for vindkraftutbygging.

NVE beskriver alternative avgrensninger av området. I vest og sørvest kan grensen justeres vestover og sørover dersom det legges mindre vekt på reindrifts- og friluftslivsinteresser.

Ved Ilfjellet – Grefstofjellet omfatter det utpekte området reindriftsområder, og hvis det legges mye vekt på dette kan grensen eventuelt trekkes østover slik at området blir mindre. Grunnen til at NVE har inkludert reinbeiteområdene, er de gode teknisk-økonomiske forutsetningene sammenlignet med andre reinbeiteområder som har blitt vurdert.



Figuren viser mulig utvidelse vest for Orkladalen (rødt) og mulig utvidelse sørvest for Berkåk (blått). Lilla viser reindriftsområder ved Ilfjellet – Grefstofjellet. Figuren er hentet fra forslag til nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Innenfor Meldal sin del av området er det ekskludert områder med mer enn tre støyfølsomme bygg per kvadratkilometer. Dette gjelder både bebyggelse i dalbunnen og konsentrasjoner av fritidsbebyggelse.

Indre Sør-Trøndelag har ifølge NVE veldig gode produksjonsforhold for vindkraft, som følge av store sammenhengende arealer med lave produksjonskostnader. Videre beskrives topografien som forholdsvis lite kupert, noe som tilsier lite turbulens. Vindhastighetsfordelingen forventes å være jevn, noe som er gunstig for vindkraftproduksjon. Innlandsklima og høyde kan ifølge NVE medføre stedvis fare for ising på vindturbinene over lengre tidsperioder, særlig i indre strøk. Det er stedvis fare for ekstremvind, særlig i områdene som ligger høyt over havet, som kan påvirke krav til vindturbin klasse og dermed produksjonen.

Basert på nettkapasitet har NVE vurdert dette området som godt egnet for vindkraft, sammenlignet med andre områder som er analysert. Mye ny vindkraft vil imidlertid gi flaksehals i nettet fra Trøndelag mot Møre, strekningen Klæbu-Viklandet (Sunddal), samt mot Sverige og Østlandet. Det vil være behov for å oppgradere lokalt kraftnett. Regionalnettet er dimensjonert for eksisterende vannkraft, og har lite kapasitet til tilknytning av ytterligere produksjon.

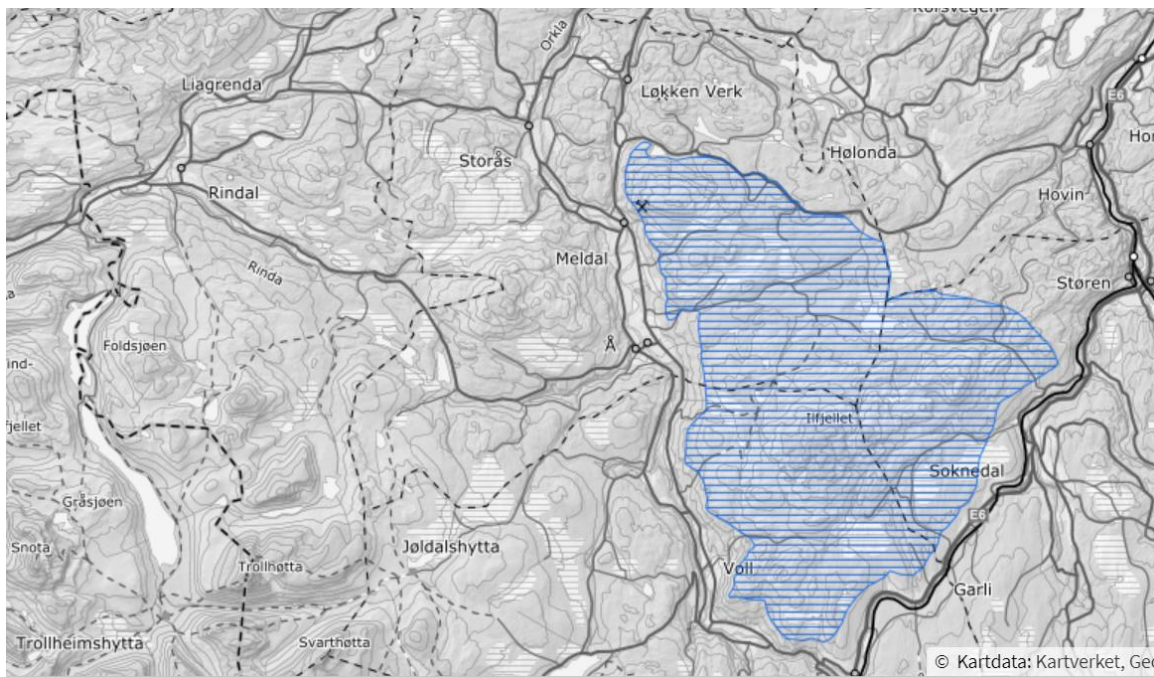
Vurdering:

Under er den nasjonale rammen vurdert opp mot sentrale føringer og lokale forhold. Vurderingene er gjort tematisk.

Reindrifft

Så godt som alt av Trollheimen Sijte sine vinterbeiter ligger innenfor det utpekte arealet Indre Sør-Trøndelag. Vinterbeiter er minimumsbeiter for dette reinbeitedistriktet, og bestemmer med det hvor mange rein det er grunnlag for i Trollheimen. Beitet er basert på leieavtaler, noe som gjør reindriften sårbar og gir lite forutsigbarhet framover i tid. Fylkesmannen i Trøndelag viser ellers til at det er stort press med hensyn til fritidsbebyggelse, og at det er stor friluftaktivitet i tilknytning til verneområden i Trollheimen. Fylkesmannen mener derfor at belastningen samlet sett er svært høy for reindriften i Trollheimen. Det har fremkommet, blant annet på høringsmøte 12. juni, at næringa selv mener vindkraft vil ha stor negativ betydning for reindriften. Fovsen Njaarke sijte mener for eksempel at reindriften må reduseres med 1/3 (2 av 6 siidaandeler) som følge av den allerede utbygde og konsesjonsgitte vindkraften på Fosen-halvøya.

NVE mener at vindkraftverk ikke har så stor betydning for reindriften som Fylkesmannen og næringa mener. Forskningsresultatene spriker, men saksbehandler mener at så lenge at det er stor sannsynlighet for at vindkraft har negativ betydning for reindriften, bør dette tillegges stor vekt. Framtidig forskning vil antagelig gi et bedre kunnskapsgrunnlag om dette. Saksbehandler mener NVE har lagt for lite vekt på reindriftsinteresser og dermed sørsamisk kultur og næringsgrunnlag i høringsforslaget.



Kartet viser vinterbeitene for Trollheimen Sijte. Området ligger øst for Orkladalen, strekker seg fra Berkåk i sør og nord til Sæterdalen i Meldal. Vinterbeitet sammenfaller i svært stor grad med området utpekt som egnet for vindkraft.

Friluftsliv

I følge Meld. St. 18 (2015 - 2016) Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet- er friluftsliv en viktig del av den nasjonale identiteten og den norske kulturarven. Friluftsliv har en dokumentert helseeffekt og er en viktig faktor for befolkningens livskvalitet. Kombinasjonen fysisk aktivitet og naturopplevelse er unik, og utgjør kjernen i friluftsliv. Hver for seg har både fysisk aktivitet og naturopplevelse en betydelig helsemessig verdi, og samhandlingen mellom disse gir friluftsliv unike verdier for den enkeltes fysiske og psykiske helse. Et rikt naturmangfold beriker friluftslivsopplevelsen. Å ivareta naturmangfoldet er dermed også et viktig bidrag for å legge til rette for friluftsliv, både i form av ivaretagelse av naturarealer og i form av den naturopplevelsen som et rikt naturmangfold representerer. I henhold til statistisk sentralbyrå (SSB) sin levekårsundersøkelse 2014 er fotturer i skogen og fjellet, samt utendørs bading de mest utbredte friluftslivsaktivitetene. De viktigste årsakene til at folk går på tur er ifølge en meningsmåling fra Ipsos MMI fra 2015, trim, stillhet og naturopplevelser.

Ved utbygging av vindkraftverk kreves som nevnt store arealinngrep i form av nye veier, oppstillingsplasser, kraftlinjer m.m., i tillegg til etableringen av selve vindturbinene. Veinettet er vanligvis åpent for allmennheten etter at anleggsperioden er over. Dette kan gjøre det enklere for enkelte å komme seg ut i naturen, med de helsemessige gevinstene det gir. Mange vil likevel oppleve at natur- og friluftslivsopplevelsen ved et område er betydelig redusert som følge av de inngrepene som er gjennomført. Utbygging av vindkraft gir i de fleste tilfeller landskapsmessige konsekvenser. Det er også en kjent støy, lys og skyggekastproblematikk knyttet til vindkraftverk. Hvilke konsekvenser dette har for folkehelse, bolyst m.m. avhenger av bla. topografi og avstand, men er også personavhengig.



Figuren viser de viktigste årsakene til at folk går på tur. Figuren er hentet fra Meld. St. 18 (2015-2016). Kilde: Ipsos MMI 2015.

Å vurdere hva som er viktige friluftsområder beror i stor grad på skjønn, og ved rangering av hva som er viktig har en derfor i stor grad lagt brukerfrekvens til grunn. I forslag til Nasjonal ramme for vindkraft pekes det for grensdeområdene mot Møre sin del på områdene sør for Vinjefjorden som spesielt viktige natur- og friluftsområder. Bakgrunnen for dette er KNT's merkede turrute «Fjorderuta» som går fra Valsøyfjorden til Kristiansund.

Mer lokalt viktige friluftsområder er ikke beskrevet av NVE, men kan være viktige å få innspill på i høringen. Det har blitt gjennomført kartlegging av friluftslivsområder i Meldal, Orkdal og Snillfjord, men ikke i Agdenes. Friluftslivskartleggingen har blitt gjennomført av kommunene etter standard metoder utarbeidet av Miljødirektoratet, og i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, skoler, barnehager og andre friluftslivsinteresserte. Resultatet ble et kart som viser de viktigste områdene for friluftsliv, samt faktaark som kortfattet presenterer de viktigste friluftslivsverdiene her. Resultatet er ikke en plan, men et kunnskapsgrunnlag som skal legges til grunn ved saksbehandling.

I Orkdal og Snillfjord er Omnsfjellet registrert som et svært viktig friluftsområde som er mye brukt, spesielt vinterstid med preparerte skistraséer fra Søvasskjølen. Område for jakttraining med fuglehund er beskrevet med utgangspunkt i Langlidalen. De større hytteområdene på Hardmoen og Søvasskjølen ligger også innenfor det utpekte området for vindkraft. Området er så mye brukt av både lokale og tilreisende at det må sies å være et regionalt viktig friluftsområde.

I Snillfjord er Snildal-Berg (sør for Remmafjellet) registrert som et svært viktig friluftsområde med oppkjørte skiløyper på vinteren, og jakt, fiske og bærplukking om sommeren. Ut over dette er det registrert flere viktige friluftsområder både i Snillfjord og Orkdal som enten ligger innenfor det utpekte området, eller like utenfor og dermed vil bli berørt ved endret utsikt ved eventuell utbygging. Agdenes har ikke gjennomført friluftskartlegging, men innenfor det utpekte områder ligger deler av Øyangsvatnet som er det viktigste utgangspunktet for ski i Agdenes på vinteren, og benyttes til blant annet bading, fiske og kanopadling på sommeren. Totalt sett vurderes utbygging av vindkraft i denne nordvestlige delen av nye Orkland kommune å være svært konfliktfylt med tanke på friluftsliv.

I Meldal er det registrert fire svært viktige friluftsområder innenfor det utpekte området. Det er Grefstofjellet, Losvåttån, Frillsjøen og Nyplassen. De to førstnevnte er frittliggende topper med god utsikt som er godt egnet som turmål med utgangspunkt fra de større tettstedene i kommunen. Vindkraft på eller i nærheten av disse toppene vil nok for de fleste brukerne av området oppleves som svært negativt for friluftsopplevelsen. Frillsjøen og Nyplassen ligger nede i dalen og vil med det trolig bli mindre berørt. Ilfjellet er også et viktig turmål, både fra Meldal, Rennebu og Midtre Gauldal. Det er også mye fritidsbebyggelse rundt Ilfjellet, og området kan nok derfor sies å ha betydning som et regionalt friluftsområde.

I følge forslag til Nasjonal ramme for vindkraft er det fjellområdene som er mest egnet for vindkraft i de områdene som berører Orkland. De mest aktuelle områdene for vindkraft sammenfaller med inngrepsfri natur og store natur- og friluftsinnteresser.

Reduksjon av klimagassutslipp

Gjennom Parisavtalen, som ble vedtatt under klimatoppmøtet i Paris i 2015, ble det konkretisert en internasjonal målsetting om at den globale oppvarmingen må holdes under 2 °C sammenlignet med førindustriell tid – og vi skal tilstrebe å holde oss under 1,5 °C oppvarming. Den største kilden til klimagassutslipp i verden er produksjon og bruk av energi. Rundt 35% av de globale CO₂-utslippene kommer herfra i følge nettsiden www.miljostatus.no. I Norge er utslipp fra olje- og gassproduksjon, industri og transport viktigste kilder til klimagassutslipp.

Omtrent 98 % av all energiproduksjon i Norge er fornybar og nesten all energiproduksjon kommer fra vannkraft. Omtrent 2/3 deler av elektrisk kraft som brukes i Norge er fornybar. EUs fornybardirektiv, som ble gjort gjeldende for Norge i 2011, har som formål å fremme produksjon og bruk av fornybare energikilder i Europa. Direktivet krever minst 67 % fornybarandel i Norges totale energiforbruk. Denne målsettingen forventes å være nådd i dag.

Norsk kraftproduksjon er en del av det europeiske CO₂-kvotesystemet. Kvotesystemet skal bidra til å redusere utslippene av klimagasser i Europa ved å erstatte fossil kraft med utslippsfri kraft. I følge NVE vil bygging av vindkraftverk skape mer fornybar kraft i det europeiske kraftmarkedet, noe som vil medføre mindre bruk av fossile kraftverk. Tilgangen på billig fornybar energi som ikke er kvotebelagt, bidrar til kvoteoverskudd. Dersom overskuddet av kvoter blir tilstrekkelig stort, vil det være mulig å permanent slette kvoter, som i såfall vi medføre en direkte reduksjon i de samlede klimagassutslippene i Europa.

For å få ekstra fart på utbyggingen av fornybar kraftproduksjon sluttet Norge i 2012 seg til det svenske elsertifikatsystemet (grønne sertifikater). Elsertifikatorordningen er en støtteordning for produksjon av fornybar elektrisitet og et felles mål om utbygging av 26,4 TWh ny fornybar kraft innen 2020. Målet ble i 2015 hevet til 28,4 TWh og målsettingen ble nådd 24. mai 2019. I motsetning til Sverige har ikke Norge vedtatt å utvide ordningen med elsertifikater. Siden de fleste store vassdragene våre nå enten er utbygd eller vernet, småkraft ofte har relativ stor utbyggingskostnad, samt at lønnsomheten innen vindkraft har økt, har fokuset i norsk kraftproduksjon den siste tiden dreid i retning vindkraft.

I følge Meld. St. 25 (2015 – 2016) Kraft til endring (Energimeldingen) vil regjeringen legge til rette for en langsiktig utvikling av lønnsom vindkraft i Norge. Videre så erkjennes det at vindkraft er arealkrevende og at det er nødvendig med gode avveininger av viktige miljø og samfunnshensyn. Miljøutfordringene i forbindelse med vindkraft er i stor grad knyttet til verdifulle naturtyper, fugleliv og landskap. Det er også ofte utfordringer knyttet til bebyggelse, friluftsliv, forsvarsinteresser, kulturminner, samiske interesser og naturmangfold mer generelt. I følge Energimeldingen vil regjeringen legge opp til en politikk som demper konflikter og bidrar til at de beste lokalitetene blir valgt. Nasjonal ramme for vindkraft er et av grepene regjeringen nå tar for å nå denne målsettingen.

Det femstår som en svakhet i faggrunnlaget for den nasjonale rammen at NVE ikke har vurdert klimamessige konsekvenser av inngrep i naturtyper som inneholder mye karbon i jordsmonnet, som myr og våtmarker. Områdene som nå er utpekt, mellom kysten og innlandet, ligger i den mest myrrike delen av Trøndelag, som er det fylket med mest myr i Norge. For eksempel viser arealstatistikken at Meldal består av 20% åpen myr, mens Norge totalt sett har 5,4% myr. Det vil være vanskelig å bygge vindkraftverk i disse områdene uten at myr blir påvirket av veibygging og annen infrastruktur. Britiske vindkraftutbyggere har estimert karbonutslipp for sine prosjekter i lang tid. Erfaringene fra dette arbeidet er at ødeleggelse av myr i forbindelse med vindkraftutbygging kan gi en «tilbakebetalingstid for karbon» som er lengre enn kraftverkets levetid.

Klimagevinsten er den viktigste grunnen til å bygge ut vindkraft på land. Den nasjonale rammen må sørge for at en i framtida får et langt bedre kunnskapsgrunnlag for å vurdere

klimagevinsten ved utbygging av vindkraft. Et viktig redskap kan være krav om CO₂-regnskap hvor karbonutslipp fra myr er inkludert. Dette gjelder særlig dersom områdene i indre deler av Trøndelag, som består av en høy andel myr, skal pekes ut som framtidige områder for vindkraft.

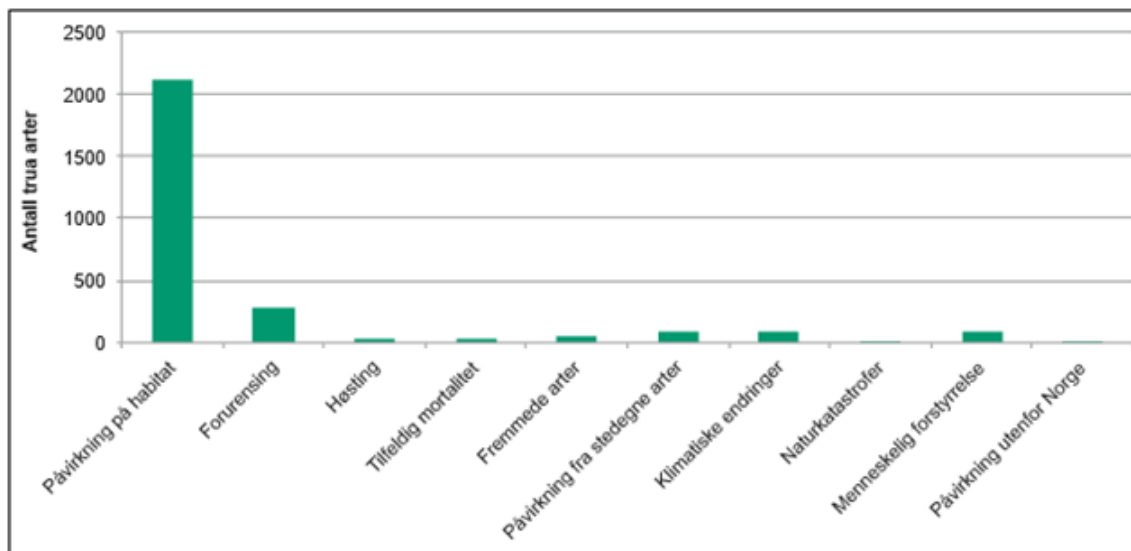
Positive miljømessige effekter er ifølge forslag til Nasjonal ramme for vindkraft en forventning om at økt fornybar kraftproduksjon skal medføre direkte reduksjon i klimautslipp i Europa. Vindkraft er kontroversielt og det er knyttet en del uenighet og usikkerhet til de reelle miljøkonsekvensene av vindkraft i Norge.

Naturmangfold

Norge er juridisk forpliktet til å sikre en bærekraftig bruk av naturressurser gjennom Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) som trådte i kraft i 1993. Under konvensjonen er det vedtatt 20 globale mål, Aichi-målene, for bevaring av naturmangfold og økosystemer frem mot 2020. Målene ble vedtatt i 2010 og gjelder for alle sektorer som påvirker naturen. Norge har også tatt på seg et særskilt ansvar for å ta vare på såkalte «ansvarsarter». Ansvarsart er en art som en viss region eller nasjon har et spesielt ansvar for å verne i henhold til Bonn- og Bern-konvensjonene.

Naturpanelet IPBES kom i mai 2019 med den største og grundigste sammenstillingen av kunnskap om verdens naturtilstand som er gjort siden 2005. Her slås det fast at menneskelig aktivitet hittil har endret naturen betydelig over hele kloden, inkludert 75 prosent av miljøet på land. Globalt er endret bruk av arealer det som påvirker naturen mest, både på land og i ferskvann. I forbindelse med utviklingen av den norske rødlista for arter og rødlista for naturtyper er det blitt vist at også den viktigste årsaken til at arter og økosystemer blir truet her til lands er at artenes leveområder blir ødelagt eller forringet. Nedbygging, avskoging, drenering, gjengroing, oppdyrking og oppdemming er noen eksempler på hvordan artenes leveområder endres gjennom endret bruk av arealene.

Av artene som er truet i Norge, er 90 prosent (2125 arter) truet på grunn av ulike typer arealendringer. Forurensning, overhøsting, fremmede arter og klimaendringer gir også tap av naturmangfold, men ikke i like stor grad som endringer i arealbruk. Klimaendringer er angitt som negativ påvirkningsfaktor for 87 av de truede artene i Norge og norske havområder, men artsdatabanken antar at dette kan være underestimert og vil kunne øke etter hvert som klimaendringene gjør seg mer gjeldende.



Påvirkningsfaktorer. Søylene angir antall truede arter som er påvirket av de ulike påvirkningsfaktorene. Figur hentet fra Meld. St. 14 (2015-2016). Kilde: Artsdatabanken, 2015.

Endringene i arealbruk har også medført at mye inngrepsfri natur har gått tapt. Status og utviklingstrekk for inngrepsfri natur har blitt overvåket i en årrekke gjennom arealbruksindikatoren INON. Utbygging av blant annet veger og energianlegg gjør at det blir stadig mindre inngrepsfri natur igjen. I perioden 2008 – 2012 ble omfanget av inngrepsfri natur som kommer under INON-definisjonen redusert med 900 km². På starten av 1900-tallet var omtrent halvparten av Norges fastlandsareal villmarkspregede områder uten inngrep.

Forslag til Nasjonal ramme for vindkraft baserer seg kun på eksisterende informasjon og er gjennomført på overordnet nivå. Dette medfører en del usikkerhet knyttet til både kunnskap om viktige interesser og virkninger av vindkraft både på natur og samfunn. Når det gjelder naturmangfold er kunnskapen vanligvis best i nærheten av der folk bor og vanligvis oppholder seg. I følge forslag til Nasjonal ramme for vindkraft er det først og fremst fjellområdene våre som er mest egnet for utbygging av vindkraft. Dette sammenfaller også ofte med de områdene hvor vi har minst kunnskap om naturen.

I følge forslag til Nasjonal ramme for vindkraft vedkjenner NVE seg i sine vurderinger at grenseområdet Møre-Trøndelag har viktige miljø-, og samfunnsinteresser. Blant annet vises det til at Agdenes og Snillfjord er blant de viktigste kommunene for hubrohekkinger i sørdelen av Trøndelag. Videre er det i Trøndelags del av området viktige leveområder for vandrefalk, havørn og kongeørn med mange registrerte hekkelokaliteter. Imidlertid vurderes det at dette området har lavere konfliktnivå enn i store deler av landet og ut fra et nasjonalt perspektiv framstår området som et av de mest egnede områdene for omfattende vindkraftutbygging. Dette kan nok for mange stå i kontrast til lokale vurderinger av at store deler av naturen i det som blir Orkland kommune er svært viktig for både naturmangfold og friluftsliv.

Etablering av vindkraftanlegg kan forventes å gi miljømessige konsekvenser gjennom endring av det visuelle landskapet, omdisponering og endring av arealbruken ved store områder som tidligere har hatt lite inngrep, samt ved direkte kollisjoner av fugl, flaggermus og insekter. Eksakt lokalisering av vindkraftturbine påvirker omfanget av konsekvensene. For eksempel vil konsekvensene for fugl være større om vindturbiner plasseres i viktige trekkveier eller områder som fugl bruker for å vinne høyde på oppadgående luftstrømmer. Av den grunn er mye av den ytre kysten hvor det meste av utbyggingen har skjedd så langt, som Hitra/Frøya og Fosen nå vurdert som uegnet for framtidig vindkraftutbygging fordi konsekvensene for fugl er for store.

De store åkrene ved Ree, Muan og Snoen sør for Meldal sentrum har i årenes løp blitt en av Norges største rasteplasser for traner under trekk. Bestanden av traner har økt og består nå av en livskraftig bestand som er vurdert til 3000 - 5000 reproduserende individ, men det er ikke åpnet for jakt på arten. Fra tidlig i august og utover september samles 500-600 traner i Meldal før de i månedsskiftet september-oktober flyr til Tyskland og så videre ned til Spania. Hver kveld når det begynner å mørkne tar hele traneflokken vingene fatt og tar flere runder for å opparbeide høyde nok til å fly i plogform inn mot overnattingsplassene i Ilfjellområdet. Dette blir rett inn i det utpekte området for vindkraft. Daglig trekkende arter som traner er særlig utsatt for å bli berørt av vindkraftanlegg. Totalbestanden for store fugler som traner er relativt liten i forhold til f.eks. spurvefugler. Kollisjoner kan derfor påvirke bestanden regionalt eller nasjonalt. Kunnskapen om at vindkraft i dette området kan berøre tranebestanden regionalt eller nasjonalt ser ikke ut til å være kjent for NVE, og bør formidles gjennom høringsvedtaket.

Flere andre fuglearter vil også bli berørt av vindkraft. Mye av kortnebbgås som beiter på åkrene nord i Trøndelag (60-70 000 individer) trekker over området Indre Sør-Trøndelag. Både kongeørn, hubro og flere andre rovfugler hekker i området, og vindkraft vil påvirke bestandssituasjonen lokalt, men også i noen tilfeller trolig regionalt. Rypebestanden vil trolig først og fremst bli berørt lokalt. Redusert rypebestand vil gi reduserte inntekter knyttet til salg av jaktkort. Ettersom rypejakt er den store «folkejakta» er det nok vel så viktig at redusert rypebestand og jaktområder beslaglagt av vindkraftverk av mange vil oppleves som noe som gir redusert livskvalitet.

Økonomiske konsekvenser:

I følge Forslag til Nasjonal ramme for vindkraft bidrar etableringen av vindkraftanlegg til lokal og regional verdiskapning, først og fremst i anleggsfasen. Bidraget til lokal verdiskapning varierer fra vindkraftverk til vindkraftverk fra noen få prosent til nesten 15% av totalinvesteringen i vindkraftverket. I tillegg skapes gjerne noen få lokale arbeidsplasser i driftsfasen. Flere norske kommuner mottar vesentlige beløp i eiendomsskatt fra vindkraftverk og grunneiere får økonomisk vederlag for bruk av eiendommene.

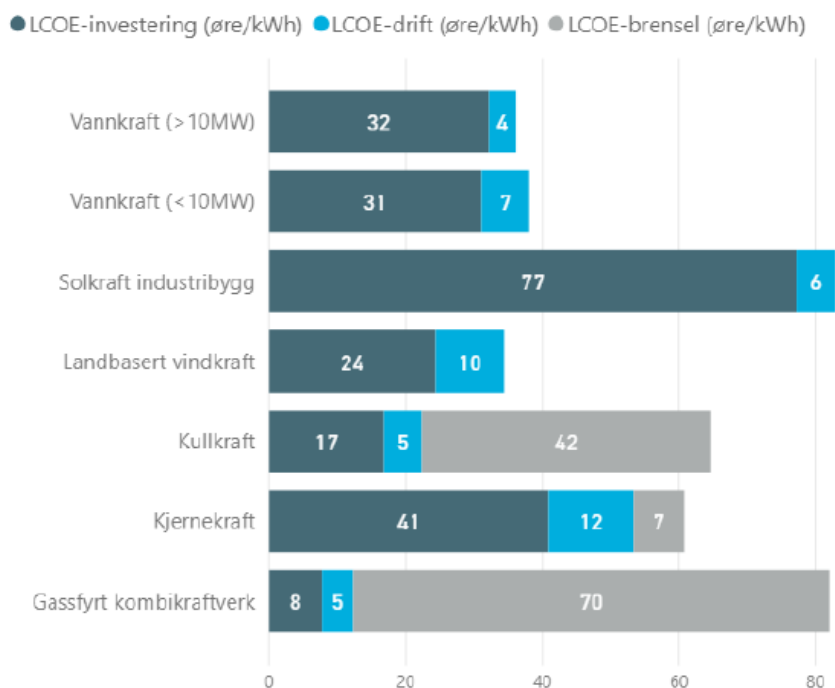
Eiendomsskatten baserer seg på 2-7 promille av den industrielle taksten til vindparken. Den industrielle taksten kan variere, men en tommelfingerregel er at den er 70-100 % av parkens totale investeringskostnader. Etter 10 år blir taksten, altså verdien av parken, reforhandlet og vil da være på et lavere nivå på bakgrunn av kortere gjenværende levetid til vindparken. Man vil da typisk beregne lønnsomhet og mulig salgsverdi for parken, og ikke benytte seg av investeringskostnaden, som ikke lenger er like relevant.

Snillfjord kommune har vedtatt en skattesats på 7 promille, og har budsjettert med 7,3 millioner kroner i eiendomsskatt fra Geitfjellet vindkraftverk når det er ferdig. Totalkostnad for hele vindkraftutbyggingen er estimert til 1,6 mrd kroner, og for å komme fram til 7,3 millioner er det lagt til et eiendomsskattegrunnlag på 65% av estimert totalkostnad. Beregningene som er lagt til grunn for eiendomsskatten i budsjettet er altså forsiktig vurdert. Potensialet for eiendomsskatt fra vindkraftutbyggingen vil om den industrielle taksten legges på 100% av 1,6 mrd være 11,2 mnok i 2021. I tillegg forventes det vel 2 millioner kroner i eiendomsskatt knyttet til nye Snilldal trafostasjon og nye linjer.

Geitfjellet blir med sine 43 vindturbiner og årlig produksjon på 548 GWH et relativt stort vindkraftverk. Til sammenligning var det i 2018 i gjennomsnitt 17 turbiner per vindkraftverk i Norge, med en middelproduksjon på 147 GWH. I denne høringen har vi ingen konkrete prosjekter å ta stilling til for å vurdere hvor store inntekter en går glipp av ved å eventuelt si nei til vindkraft, men som eksempelet med Geitfjellet viser kan det fort dreie seg om 10-15 millioner kroner i årlige inntekter. Dette er betydelig inntekter som gjør det mulig for en kommune å ha et høyere driftsnivå og gi sine innbyggere bedre tjenester innen f.eks. helse og oppvekst.

Lønnsomhet i vindkraft

I følge forslag til nasjonal ramme for vindkraft er Norges vindressurser blant de beste i Europa. Årsaken til dette er den polare fronten som ofte ligger ved Norges breddegrader slik at det oppstår kraftige værsystemer når kald luft nordfra møter varm luft sørfra, samt at Norge har en lang kystlinje mot havet. Over havet blåser vinden fritt uten hindringer. Tilgangen på gode vindressurser, samt stor teknologiutviklingen innen vindkraftfeltet og økende priser på CO₂-kvoter i Europa har medført at landbasert vindkraft i Norge har blitt konkurransedyktig med annen kraftproduksjon, herunder vannkraft.



Figuren viser produksjonskostnader over levetid (LCOE) for ulike kraftteknologier i Norge og Europa i 2018. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Noe som ofte er oppe i debatten er at vannkraft er skattelagt på en annen måte enn vindkraft. Her betales det i tillegg til inntekts- og eventuell eiendomsskatt også grunnrenteskatt til staten, naturressursskatt og konsesjonsavgift til kommunen/fylkeskommunen, samt at eiere av større vannkraftverk er forpliktet til å levere inntil 10 prosent av kraftgrunnlaget til kommunen/fylkeskommunen som er berørt, såkalt konsesjonskraft. Vannkraft er derfor langt hardere skattelagt enn vindkraft. Årsaken til det ulike skatteregimet er at inntektene på vindkraft har vært lave. For å stimulere til mer utbygging har vindkraftverk derfor på den andre siden fått støtte gjennom Enova, det pliktige elsertifikatsystemet, og raske avskrivninger. Totalt sett kan dette også være med og påvirke investeringsbeslutninger om ny vindkraft kontra oppgradering av eksisterende vannkraft.

Det er ikke forsøkt satt økonomisk verdi på den negative effekten vindkraft kan ha for andre natur-, miljø-, og friluftslivsinteresser, andre næringer og samfunnet for øvrig.

Alternative kilder til fornybar og ren energi

Klimagevinsten ved vindkraft og konsekvenser for naturen og samfunn er en pågående debatt. Ett av synspunktene er at vindkraft bør legges til havs. NVE vurderer i rammen at teknologien med flytende havvind ikke er moden enda. Den siste satsningen på Equinors Hywind Tampen med statlig støtte på 2,3 mrd viser at det nå satses mer på dette feltet.

En fersk rapport (27.juni 2019) fra forskergruppe, blant annet fra NTNU, hevder at samfunns- og livsstilendringer er mer effektive for å redusere klimagassutslipp enn overgang til fornybar energi i private husholdninger. Det er et stort potensial i energiøkonomisering og smarte grønne løsninger for strømsparing.

Forskere ved NTNU og Hydrocen (Norsk forskningscenter for vannkraftteknologi) har kommet fram til at oppgradering og noe utviding av eksisterende vannkraft i Norge har et potensial på 22 – 30 TWh. Det er like mye som all planlagt vindkraft. Mye av dette potensialet kan trolig nås med akseptable konsekvenser for naturen. En konkret vurdering av enkeltprosjekter og en gjennomgang av skattesystemet kan være et godt alternativ for å øke Norges produksjon av fornybar energi. I dag betaler vannkraft 59 prosent i skatt for oppgradering og øking av strømproduksjon, mens vindkraft betaler 22 prosent.

Solenergi hvor takflater på boliger, driftsbygninger, næringsbygg og offentlige bygg benyttes til energiproduksjon har et stort potensial, uten at det gir negative konsekvenser i form av tapt natur.

Potensialet til bioenergi er også stort. Utnyttelse av gjødsel fra husdyr og fiskeoppdrett til biogass kan gi mye energi, samtidig som det kan gi andre positive miljøkonsekvenser som f.eks. reduserte utslipp av næringsstoffer til vann og vassdrag. Bioenergi kan også gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser i distriktene, noe firmaene Orkla Trebrensel og Biomentek er gode lokale eksempler på.

Tilrådingens økonomiske konsekvenser:

Dersom en negativ høringuttalelse medfører at vindkraftverk som ellers ville blitt bygd i Orkland ikke blir realisert, vil det bety frafall av store inntekter til den nye kommunen.

Konsekvenser for vedtatte målsettinger:

Drøftet i saksframlegget for øvrig.

Filen ble ikke funnet. Den er enten slettet, eller sjekket ut.



Orkdal kommune

Helse og Omsorg

Vår sakbehandler

Kristin Wangen

Arkivsak 19/02611-1 - 04

Saksgang
Arbeidsutvalg Orkland
Fellesnemnd Orkland

Møtedato
29.08.2019
05.09.2019

Helseplattformen - oppdatering og veien videre

Rådmannens innstilling:

1. Fellesnemnda for Orkland er fortsatt interessert i å inngå endelig samarbeidsavtale med Helseplattformen AS fra det tidspunkt vår kommune skal innfases.
2. I forbindelse med rådmannens budsjettforslag for kommende periode legges det inn 5,4 mill som tilsvarer estimert kostnad i økonomiplanen fra 2021, med et mindre beløp allerede i 2020 knyttet til prosjektering og oppstart.
3. Saken legges fram til endelig behandling i kommunestyret, sannsynligvis fjerde kvartal 2020.

Saksopplysninger:

Alle 85 opsjonskommunene i Midt Norge inngikk oppdatert fullmakt- og samarbeidsavtale (intensjonsavtale) med Helse Midt Norge RKF i løpet av første halvår 2017. Opsjonskommunene har siden 31.01.17 latt seg representere med et Samarbeidsråd for disse opsjonskommunene i prosessen, bestående av 9 ledere fra disse kommunene (3 fra NT, 3 fra ST og 3 fra MR) På slutten av prosessen ble deltagelse fra Sunnmøre utvidet med en rådmann ekstra. Disse har jobbet ut fra rådets mandat for å sikre involvering og forankring i alle opsjonskommunene i Midt Norge.

I mars 2019 ble Helseplattformen AS opprettet med Helse Midt Norge RHF som eneeier, men slik at opsjonskommunene kommer inn i AS-et etter hvert som opsjonene utløses. I mars 2019 ble det også skrevet avtale mellom Helse Midt Norge RHF og det amerikanske firmaet Epic som vant anbudskonkurransen. Innføringsprosjektet startet opp 01.04.19, og tidslinjen for innfasing av sykehus og kommuner er som følger nedenfor:

Tidslinje for felles innføringsprosjekt:



Felles innføringsprosjekt starter 1. april 2019. Produksjonssetting for delleveranse 1 (St.Olav, Trondheim kommune + opsjoner?) er i Q4 2021, markert med PD1 i figuren. Produksjonssetting for delleveranse 2 (HNT + opsjoner?) er i Q2 2022, markert med PD2 i figuren. Produksjonssetting for delleveranse 3 (HMR + opsjoner?) er i Q4 2022, markert med PD3 i figuren.

Dette betyr at Orkland kommune skal innføres samtidig med sykehusene i Helse Nord Trøndelag, dvs. fra 4. kvartal 2021.

Vedtak om utløsning av opsjonen må foretas minst ett år for innfasingen, dvs. for Orkland kommune innen 4. kvartal 2020.

Avtalen mellom Helse MN og Epic er på kr 1.2 mrd. Det er jobbet siden januar 2018 med å finne en akseptabel fordelingsnøkkel mellom Helse MN og kommunene. Et forhandlingsutvalg bestående av representanter fra Trondheim kommune samt en rådmann fra Samarbeidsrådet, har ivaretatt opsjonskommunenes interesser. Målsettingen var at dette skulle være klart slik at Trondheim kommune kunne vedta en endelig samarbeidsavtale med Helse Midt Norge RKF før ferien 2019. Dette er noe forsinket, men det er viktig at Trondheim kommune ikke blir stående alene med alt økonomisk ansvar for kommunesektoren. Derfor legges det fram en sak for kommunestyret for oppdatering av status og for oppdatering av interessen, fram mot en siste behandling senest 4.kvartal 2020.

Kostnadsbildet er noe sammensatt, bl.a. avhengig av hva som kan godkjennes som investering av kostnadene, og dermed lånefinansieres, kontra hva som må legges inn i kommunens driftsbudsjett fra 2020. Så langt i forhandlingsprosessen ser det ut til å bli en gjennomsnittlig kostnad for kommunene på ca kr 300 pr. innbygger. For Orkland kommune tilsvarer dette en brutto årlig kostnad på 5 400.000.-, med anslagsvis ca 50/50fordeling mellom investering og drift. Kommunene bør også avsette midler til opplæring, dersom dette helt eller delvis ikke kan legges inn i innføringsprosjektet og forsvares som en del av investeringene. Fra dette beløp kan etter hvert fratrekkes dagens kostnader til program som System X/WinMed, Profil m.fl., slik at netto årlige kostnader blir langt lavere, avhengig av hvor fort man kan si opp dagens avtaler som ikke trengs etter innføring av Helseplattformen.

Den anslagsvise prisen pr. innbygger er selvsagt både foreløpig og usikker, men et greit anslag å bruke i økonomiplanarbeidet for 2020-23. Det er forutsatt at innføringskostnadene dekkes av investering/lån (evt. bruk av fond) nedbetalt over 15 år med 4 % rente. Dette utgjør da ca. 50 % av kr 300/innbygger. Den andre halvparten er årlige driftskostnader knyttet til lisenser til EPIC, driftskostnader hos Helseplattformen AS m.m.

Vurdering:

Dette er et stort prosjekt både for helseforetaket og for kommunene, men det gir også store muligheter for en sterkt forbedret tjeneste og maksimal og effektiv kontakt mellom fastleger,

kommuner, legevakter, sykehus og avtalespesialister m.fl. Helseplattformen er en pilot i landet, sterkt støttet av Helseministeren. Det jobbes delvis samtidig med en nasjonal innføring av «En innbygger – en journal». I dag kan ingen si sikkert hva som blir det endelige resultatet fram i tid, men det er uansett nødvendig at det skjer noe i Midt Norge, for våre innbyggere og pasienter. Det er ikke avklart hvordan Helseplattformen og den Nasjonale innføringen skal henge sammen. Hvis kommunene i Midt Norge ikke blir med i Helseplattformen på det tidspunkt som er skissert foran, havner man bakerst, og må kjøpe seg inn etter at innføringsprosjektet er ferdig i alle tre lokale helseforetaksområdene.

Trondheim kommune har tatt et stort ansvar i prosessen så langt, og det har hele tiden vært meningen av de skal innrulles først. Men uten at et flertall av de andre kommunene kommer etter blir prosjektet lite vellykket. Det er nødvendig at kommunene ellers kommer inn i samme tidsrom som «sitt» sykehus. Dvs, at kommunene tilhørende Helse Nord Trøndelag skal inn 2. kvartal 2022. Kommuner som velger å vente, må da vente helt til slutt, dvs. tidligst fra 2023. Det skal ikke lønne seg økonomisk å vente til etter innføringsfasen.



Orkdal kommune

Brann- og redningsvesenet

Vår sakbehandler

Leif Harald Bremnes

Arkivsak 19/02615-2 - 020

Saksgang
Arbeidsutvalg Orkland

Møtedato
29.08.2019

Ny forskrift om feie- og tilsynsgebyr

Prosjektleders innstilling:

Arbeidsutvalget vedtar at forskrift om feie- og tilsynsgebyr legges ut til høring med høringsfrist 01.10.2019.

Kommunestyret vedtar at forskrift om feie- og tilsynsgebyr gjøres gjeldende fra 01.01.2020

Saksopplysninger:

Med bakgrunn i Lov om brann og eksplosjonsvern §§11h og 28 annet ledd samt Forskrift om brannforebygging §17 plikter kommunen å gjennomføre feiing og tilsyn med fyringsanlegg i alle bygg med fyringsanlegg til oppvarming.

Lov om Brann og eksplosjonsvern:

§ 11.Brannvesenets oppgaver

Brannvesenet skal:

h) sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

§ 28.Gebyr m.m.

Kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Forskrift om brannforebygging:

§ 17.Feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet ved behov. Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eiere og brukere. Etter feiingen skal feieren sørge for at all sot blir fjernet og brakt til egnet sted.

Kommunen skal sørge for at det ved behov blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk. Kommunen skal sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegget etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegget.

Vurdering:

Sentral «Forskrift om brannforebygging» ble gjort gjeldende fra 01.01.2016. Forskriften inneholder bestemmelser når det gjelder forebyggende tiltak for de som eier byggverk og de som er brukere av byggverk i tillegg til kommunen. Nytt i forskriften var bl.a. at alle fyringsanlegg i byggverk med fyringsanlegg til oppvarming skal feies og føres tilsyn med, tidligere gjaldt dette bare bolighus. M.a.o. skal andre typer bygg enn bolighus også feies og føres tilsyn med; eksempelvis fritidsboliger, næringsbygg o.a.

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg skal skje etter behov, altså vil behovet og hyppigheten av feiing og tilsyn etter kartlegging fastsettes enkeltvis for hvert enkelt bygg ut fra tilstand og fyringsmønster. Hyppighet kan variere fra to ganger årlig til en gang hvert åttende år.

Før Orkland har kommunene drevet separate feiertjenester med ulik organisering og ulike gebyr. Med ny forskrift vil en ha grunnlag for lik praksis og likt gebyrregulativ i Orkland kommune.

Det vedtas lokal forskrift for å gi hjemmel for ilegging av feie- og tilsynsgebyr for alle bygningstyper beskrevet i forskriften.

Gebyrenes størrelse vedtas i kommunens gebyrregulativ som en del av årlig budsjettbehandling. Det arbeides parallelt med å utarbeide enhetlig gebyrregulativ for Orkland.

Tilrådingens økonomiske konsekvenser:

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg skal utføres etter selvkostprinsippet, og får således ingen konsekvenser for kommunens økonomi. Selv om arbeidsmengden til feierne øker med flere bygg som skal besøkes vil dette kompenseres av gebyrinntekt fra flere.

Konsekvenser for vedtatte målsettinger:

Skriv inn konsekvenser her.

Forskrift om feie- og tilsynsgebyr, Orkland kommune, Trøndelag fylke

Hjemmel: Fastsatt av Orkland kommunestyre *dd.mm.20åå* med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 28 og forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging § 17.

§ 1. Formål

Forskriften har som formål å regulere gjennomføring av feiing og tilsyn av fyringsanlegg i Orkland kommune, slik at sannsynligheten for at brann skal oppstå i fyringsanlegg og røykløp reduseres så mye som mulig, samt å gi kommunen grunnlag for å dekke sine utgifter i forbindelse med gjennomføring av lovpålagt feiing og tilsyn med fyringsanlegg i henhold til brann -og eksplosjonsvernloven § 11 første ledd bokstav h. Tjenesten skal prises i tråd med selvkostprinsippet.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder feiing og tilsyn av alle byggverk med fyringsanlegg, som gjennomføres av eller i regi av Orkland kommune, i henhold til forskrift om brannforebygging.

Orkland kommune har delegert myndigheten for feie- og tilsynstjenesten til OBR ved brannsjefen, som står ansvarlig for at kommunens plikter overholdes.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) Eiendom: Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til lov om eierseksjoner regnes som selvstendig eiendom.
- b) Eier: Den som har grunnbokshjemmelen til byggverk som omfattes av feie- og tilsynsordningen.
- c) Byggverk: Bygninger, konstruksjoner og anlegg.
- d) Fritidsbolig: Bygg som er registrert som fritidsbolig i matrikkelen. I tvilstilfeller avgjør kommunen hva som skal regnes som fritidsbolig.
- e) Fyringsanlegg: Omfatter ildsted, sentralvarmekjele eller lignende der varme produseres ved forbrenning av fast, flytende eller gassformig brensel, inklusive røykkanal og eventuelt matesystem for brensel.
- f) Røykkanal: Røykkanal omfatter hele kanalen for røykgass fra fyringsenheten til utslipp i atmosfæren, og omfatter røykrør fra ildsted til skorstein. Skorstein er den vertikale delen av røykkanalen, og kan inneholde flere vertikale røykkanaler.
- g) Skorstein: En kanal av murverk, betong eller stål til å føre bort røykgass fra fyringsanlegg og tilføre luft for å vedlikeholde forbrenning.

§ 4. Gebyr

Gebyret skal dekke kommunens utgifter ved levering av feie- og tilsynstjenesten.

Det skal innkreves gebyr fra eier av byggverk med ett eller flere fyringsanlegg, uavhengig av om fyringsanlegget er i regelmessig bruk eller ikke.

Gebyret skal være årlig og gebyrsatsene fastsettes hvert år av kommunestyret og fremkommer av gebyrregulativet. Gebyrplikten er ikke knyttet opp mot tidspunktet for feiing eller tilsyn.

Gebyret per eiendom fastsettes etter antall røykkanaler tilknyttet eiendommen, samt hyppighet for feiing/tilsyn gitt etter en risikovurdering.

Kommunen kan differensiere gebyret for fritidsboliger.

Særskilt gebyr kan innkreves i tilfeller hvor feier etter varsel og ved oppmøte til fastsatt tid, ikke har fått tilfredsstillende adgang til fyringsanlegget, eller fordi eier ikke har vært til stede og/eller ikke har lagt forholdene til rette for adkomst.

Krav på gebyr etter brann- og eksplosjonsvernlovens § 28 er tvangsgrunnlag for utlegg og kan innkreves av skatteoppkreveren etter reglene for innkreving av skatt.

§ 5. Eiers plikter

Eieren av et byggverk skal melde fra til kommunen når det er installert nytt ildsted eller gjort andre vesentlige endringer av fyringsanlegget.

Eieren skal sørge for at fyringsanlegget virker som forutsatt. Dersom det blir oppdaget feil på anlegget, som vesentlig øker risikoen for brann, skal anlegget stenges for bruk dersom feilen ikke utbedres umiddelbart.

Etter å ha mottatt et varsel om feiing og tilsyn, skal eier sørge for at feier har tilfredsstillende adkomst til hele fyringsanlegget og at nødvendig utstyr er tilgjengelig.

Eier skal sørge for sikre og gode arbeidsforhold for feier. På tak som har en helning og høyde som gir fare for høye fall, må det monteres standardisert stige eller sørges for likeverdig sikring.

Bekreftelse fra eier/beboer eller oppreist stige på feiedagen/tilsynsdagen er en tilbakemelding til feieren om at varselet er mottatt, og at husets ildsteder er stengt av.

Eier må gi beskjed innen fastsatt frist om utsettelse av feiing eller tilsyn. Fristen fremgår av gebyrregulativet.

§ 6. Kommunens plikter

Kommunen skal sørge for feiing av fyringsanlegg etter behov.

Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte, som medfører minst mulig ulempe for eier.

Feieren skal sørge for at all sot etter feiing blir fjernet og brakt til egnet sted, ellers er eier ansvarlig for fjerning av sot.

Kommunen skal sørge for tilsyn med fyringsanlegg etter behov.

Etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegg, skal kommunen sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegget i etterkant.

§ 7. Gebyrfritak

Kommunen kan etter skriftlig søknad gi fritak fra å betale gebyr.

Gebyrfritak gis dersom fyringsanlegget ikke er i bruk over tid. Det må være en fysisk adskillelse av ildsted fra skorstein/røykkanal, i tillegg må skorstein/røykkanal blendes av i toppen.

Det er eier, gjennom søknad om gebyrfritak, som er ansvarlig for å underrette kommunen om at fyringsanlegget ikke lenger er i bruk. Kommunen må godkjenne søknaden før gebyrplikt bortfaller.

Eier skal varsle kommunen før fyringsanlegget tas i bruk igjen. Gebyrfritak gis for en periode på maks 4 år, etter dette må det søkes om nytt fritak.

§ 8. Andre tjenester

Dersom eier ønsker feiing eller tilsyn utover det som er lovpålagt, for eksempel inspeksjon/filming av skorstein, må eier selv ta kontakt med feie- og tilsynstjenesten i kommunen. Kommunen fastsetter pris på eventuelle tilleggstjenester etter selvkostprinsippet.

§ 9. Klage

Klage på vedtak gjort i medhold av denne forskrift fremsettes skriftlig til Orkland kommune. Klagebehandling knyttet til gebyrer gjennomføres av kommunen.

Saksbehandlingen ved klager følger bestemmelsene gitt i eller i medhold av brann- og eksplosjonsvernloven og forvaltningsloven (lov 6. oktober 1967 nr. 23 om behandlingsmåten i forvaltningssaker).

§ 10. Håndheving og sanksjoner

Lokalt tilsyn, håndheving og sanksjoner skal finne sted i samsvar med kapittel 7 i brann- og eksplosjonsvernloven.

§ 11. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. januar 2020.



Meldal kommune

Rådmann

Vår saksbehandler

Roy Fritzon, tlf: +47 72494771

Arkivsak 19/00915-1 - 031

Saksgang
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

Framdrift nye Meldal helsetun - status og forutsetninger

Rådmannens innstilling:

1. Basert på det grunnlaget som ligger i detaljprosjekteringen fra Kvadrat Arkitekter AS av 21.08.2019, legges prosjektet med bygging av nytt helse og omsorgssenter i Meldal ut på anbud.
2. Ramma for prosjektet justeres som følger:

Kostnadsramme i hht oppsett pr. 21.08. fra KVADRAT arkitekter AS: 366.7 millioner

Tilskudd Husbanken	-121,0 millioner
Refusjon mva	- 73,4 millioner
Bruk av fond	- 33,9 millioner
Bruk av lån	-134,7 millioner
Bruk av lån, investering dekket av husleie fylkeskommunen	-3,7 millioner
SUM finansiering	- 366,7 millioner

Saksopplysninger:

Hensikt med aktuelle sak er tredelt. Det er behov for å gi kommunestyret en status i arbeidet med nytt Helse- og omsorgssenter. Videre er det ønskelig for rådmannen å avklare hvordan en framover forholder seg til indeksering og usikkerhet i prosjektet, samt avklare om det er behov for å justere rammene i prosjektet.

Økonomi:

Basert på det løpende prosjekteringsarbeidet, er vi nå et trinn nærmere igangsetting av byggeprosessen. I det etterfølgende er det redegjort for enkelte forutsetninger og eventuelt endring i disse. Det understrekes at prosjekteringen ikke gir oss en endelig fasit på hva nytt helse og omsorgssenter vil koste, men at kommunestyret i denne omgang eventuelt justerer på de forutsetningene som en finner nødvendig.

I oversikten fra KVADRAT arkitekter AS, er det tre loddrette sum-kolonner. Den første viser forutsetningene pr 01.01.19. Det er her lagt til grunn prisgrunnlag fra 2018. Den andre kolonnen viser status pr 01.04.19, mens den siste viser forventet status pr 21.08.19.

Økonomiplanen/tidligere satt ramme:

Kommunestyret satte i sak 028/18 foreløpig ramme for byggeprosjektet. Denne ble satt til kr 340.196.000,-. Grunnlaget her var et bygg på ca 8.800 m2. I forhold til tidligere satte rammer, justerte en ned låne- og fondsfinansieringen av prosjektet i vedtaket. Bakgrunnen for dette var blant annet avklaringer omkring mva-refusjon, og at ramma hele tiden skulle gjenspeile det nivået prosjektet var på i den fasen. Dette for at en ikke skulle «blåse opp» prosjektet, ei heller underbudsjettere. Det ble i saken også gjort noen presiseringer med tanke på blant annet inventar og videre usikkerhet/indeksjusteringer.

Den justerte ramma fra kommunestyrevedtaket i juni 2018, ble innarbeidet i arbeidet med budsjett og økonomiplan samme høst. I økonomiplanen for Orkland er det tatt inn et byggeprosjekt på ca 8 800 m2 med en ramme på 340 millioner fordelt over 2 år. Forenklet er som prosjektet følger:

Byggekostnad:		340 millioner
Tilskudd husbanken:	-	122 millioner
Refusjon MVA:	-	78 millioner
Bruk av fond:	-	15 millioner
Rest lånefinansiert:	-	135 millioner

Utgangspunkt pr 01.01.19:

Da ny prosjekterende arkitekt tiltrådte, avdekket deres gjennomgang at arealforutsetningene ikke holdt, samt at ferskere byggeprosjekter hadde en annen gjennomsnittlig arealkostnad. Utgangspunktet for arkitektens oppsett, ble et bygg på 10.000m2/byggekostnad på 263 millioner + mva, til sammen 329 millioner.

Inntatt i det nye utgangspunktet, er også tannlegekontor kommet med. Det er gjort avklaringer med Fylkestannlegen og leie av arealene, til en pris som dekker kostnadene kommunen har til disse. Bygging av lokalene må likevel finansieres av oss, men kapitalutgiftene dekkes av fylkeskommunen. I de etterfølgende oppsettene er derfor kostnaden til bygging av tannlegekontoret med i finansieringsbehovet.

Arkitektenes erfaringstall er basert på ferdige bygg i andre kommuner, og har blant annet tatt med kostnader til utomhus anlegg som opparbeidelse tomt, parkering og sansehage, slik disse framkom i referansekommunene. Ved å legge til grunn nye erfaringstall fra prosjekter som akkurat var ferdigstilt/i ferdigstillelsesfasen, fikk en også «justert» kostnadsgrunnlaget opp til «dagens» nivå, altså et alternativ til indeksjustering.

I tillegg til de mer direkte byggekostnadene, kommer det som i oppsettet er benevnt «kto9 mm». Dette er inventarkostnader basert på arkitektenes erfaringstall, interimsløsninger i byggeperioden, kostnader til riving, samt pasientvarslingsanlegg. Når en legger til mva og 10% avsetning til usikkerhet i prosjektet, er forventet kostnadsramme ca 392 millioner. Dette er over den kostnadsrammen kommunestyret/fellesnemnda la til grunn ved legging av budsjettet for 2019/økonomiplanen. Selv om en forutsetter at Fylkestannlegen skal dekke utgiftene til tannlegekontoret, ville dette oppsettet hatt behov for økt finansiering/økt ramme.

En arbeidet derfor videre med å få bedre tallgrunnlag for prosjektet, samt redusere dette i omfang. Status i arbeidet ble fulgt opp politisk gjennom byggekomite, fellesmøter mellom hovedutvalgene og formannskap, samt orientering i kommunestyret. Ved etablering av ny kommune, vil det bli det nye kommunestyret i Orkland som overtar det overordnede ansvaret for oppfølging og gjennomføring av prosjektet.

Status 01.04.2019:

Arkitektene videreførte sitt arbeid utover våren, og arealet ble justert ned med nesten 600m². I tillegg ble usikkerhetsavsetningen redusert fra 10 til 7%, basert på at en hadde fått gjort en del avklaringer i forhold til de bygningsmessige forutsetningene. Dette skjedde parallelt med at en del av usikkerhetsfaktorene var prissatt/spesifisert (for eksempel kostnader til riving). Gjennom arbeidet i byggekomiteen, framkom også forslag om «søppelsug» til en forventet kostnad av 2-3,5 millioner, oksygentilførsel/medisinsk gass til en forventet kostnad av 1,5 millioner samt solcelleanlegg med en stipulert kostnad av 1,5 millioner. Sistnevnte er beregnet å være selvfinansierende over år, men må likevel finansieres ved anskaffelse. I ettertid er det også kommet varsel om at kommunen må betale anleggsbidrag til ny transformator til Trønderenergi med 1 million.

Status 21.08.2019:

Arkitektene framla tegninger og kostnadsbetraktninger for byggekomiteen 21.08. Dette ble samme dag presentert for begge hovedutvalgene. Bygget har nå fått sin «endelige form», detaljprosjektering er gjennomført, og prosjektet er klart for å legges ut på anbud.

Bygget har nå en størrelse på 9 474 m² inkludert carport. Estimert prosjektkostnad er 372,7 millioner inklusive mva. I dette beløpet ligger også inventar med 10,4 millioner, interimsløsninger med 1,5 millioner, riving med 4 millioner, pasientvarslingsanlegg med 5,2 millioner og anleggsbidrag til ny transformator. Det er også medtatt utgifter til søppelsug med 3 millioner, oksygenanlegg med 1,5 million og solcelleanlegg på taket med 1,5 millioner.

Innbakt i byggekostnadene nevnt over, er også bygningsmessig infrastruktur til velferdsteknologiske investeringer gjort. Det er lagt opp til «kabling» og trådløse nettverk på alle pasientrommene, IT-teknisk plattform er medtatt, men bruker-rettet utstyr er ikke er

med. Den teknologiske utviklingen løper fort på dette området, og både innhold og omfang av teknologiske løsninger vil endre seg fram mot ferdigstillelse. Det vil også være behov for individuelle tilpassinger i forhold til den enkelte beboer, slik at dette bør avvete til en senere fase.

I det foreliggende grunnlaget, er det tatt høyde for ventilasjonsmessig kjøling i den fløya som ligger lengst sør. Dette fordi denne antas mest eksponert for sol/varme. De øvrige rommene har ordinært ventilasjonsanlegg forberedt for noe kjøling. Ekstrakostnaden til å etablere kjølekapasitet i disse fløyene er anslått til 0,5 millioner, men dette beløpet inngår ikke i oppsettet over. Det vil da være mulig å kjøle lufta inn i ventilasjonsanlegget, men ikke kapasitet til å «garantere» en gitt innetemperatur uavhengig av utetemperaturen.

«Oppdeling»:

Gitt at prosjektkostnaden pr nå er over den ramma som er satt, vil det være aktuelt å legge enkelte deler av prosjektet ut som egne anbud, ev. som opsjoner der det er aktuelt. Dette er for eksempel søppelsug, medisinsk gass, solcelleanlegg og eventuell luftkjøling i a-c blokka. Om dette skal medtas i det endelige prosjektet, må endelig besluttes når anbudsrundene er avklart og man nærmer seg en fasit av kostnadene.

Finansiering:

Som tidligere understreket, er ikke kostnadsoverslaget en endelig fasit på hva prosjektet vil koste. En er kommet et trinn nærmere en forventet pris, og har tatt inn en sikkerhetsmargin på 7%. Etter hvert som anbudene kommer inn, vil presisjonsnivået øke ytterligere.

En er foreløpig over den vedtatte ramma, og politisk nivå må ta stilling til hvordan prosjektet skal håndteres videre.

I finansieringa ble det i 2018 tatt inn bruk av fond med 15 millioner. Det ble i sak KS 028/18 gjort en vurdering av låneopptak og fondsbruk. Fondsbruken ble her nedjustert fra 29 til 15 millioner, mens låneopptaket ble nedjustert fra 142 til 134 millioner. Rådmannen oppfatter at det er ønskelig å holde låneopptaket nede. Ved stadfestelse av regnskapet for 2018, avsatte kommunestyret 7 millioner av overskuddet til disposisjonsfond til dette formålet. Etter rådmannens oppfatning er det derfor alt avsatt 22 millioner fra fond til formålet. I arkitektenes oppsett er det forutsatt at økt finansieringsbehov dekkes ved bruk av lån.

Basert på ovennevnte, er status da:

Kostnadsramme i hht arkitektenes oppsett pr 21.08:	372,7 millioner
Tilskudd Husbanken	-121 millioner
Refusjon MVA	-74,5 millioner
Tidligere vedtatt bruk av fond	-15 millioner
Tidligere vedtatt bruk av lån	-134,7 millioner
Investering dekket av husleie fylkeskommunen	-3,7 millioner
<hr/> Delsum	<hr/> 23,8 millioner
Fondsmidler avsatt overskuddsdisp. Juni 2019	-7,1 millioner
<hr/> Delsum	<hr/> 16,7 millioner

Dersom en medtar alle tilleggene som framkommer av arkitektenes oppstilling, og legger til grunn at alle andre forutsetninger stemmer, er det en underdekning i finansieringa med ca 16,7 millioner.

Dette gir tre mulige utfall:

- 1) Prosjektets omfang må reduseres, i første omgang ved at en tar ut søppelsug, solcelleanlegg og medisinsk gass/oksygen fra prosjektet.

I arkitektenes forutsetninger er det enkelte bygningsmessige forutsetninger som er innbakt i byggkalkylen (ikke en del av beløpet i konto 9 mm), utover de beløpene som er inntatt i anslagene i konto 9. Bruker en medisinsk gass/oksygen som eksempel, er tillegget på 1,5 millioner knyttet til rørføringer, ventiler m.v, for å få gass fram til rommene i 3. etg. Det er avsatt rom/areal til oksygenbeholdere/anlegg i nederste etasje, dette rommet inngår i byggkalkylen og kan ikke «tas bort». Samtidig vil det antakelig bli dyrere enn 1,5 millioner om rørføringer m.v. skal installeres på et senere tidspunkt. Alternativ til oksygentilførsel i vegg, vil være løse flasker, noe som medfører merarbeid i den daglige drifta.

Selv om noen forutsetninger er bygget inn i øvrige byggkonstruksjoner og ikke enkelt lar seg ta ut igjen, vil en kunne redusere kostnadsestimatet med 6 millioner ved å ikke installere søppelsug, oksygenanlegg og solcelleanlegg.

I rådmannens tilrådning ligger at en avventer å ta stilling til dette inntil endelige anbud foreligger.

En har tidligere redusert usikkerhetsmarginen fra 10 til 7 %, basert på avklaringer i prosjektet. Avsetningen er i kalkylen 24,4 millioner, og rådmannen tilrår ikke at denne reduseres mer før en eventuelt har anbudene klare. En reduksjon av denne med 1 % tilsvarer ca 3,5 millioner.

- 2) Finansieringen økes, i første omgang ved å øke fondsbruk og/eller lånebruk.

I sak 028/19 ble både låneopptak og fondsbruk redusert som følge av endrede forutsetninger.

Forutsetter en at de 22 millionene som er brukt av fond i oppsettet over tas av det generelle disposisjonsfondet, vil antatt saldo før årets bruk/avsetninger være ca 15 millioner på dette. I tillegg til det generelle disposisjonsfondet har en midler på andre disposisjonsfond som kommunestyret kan omdisponere bruken av, samt andre fondsavsetninger. Rådmannen peker i denne sammenheng på at det står ca 8,2 millioner på et ubundet investeringsfond, og 3,5 millioner på disposisjonsfondet fra det tidligere boligselskapet.

- 3) Kombinasjon av de to ovennevnte

Rådmannen vil i denne fasen tilrå at en foreløpig avventer å ta stilling til medisinsk gass/oksygen, søppelsug og solceller, noe som reduserer kostnadene i hht kalkylen med 6 millioner. I tillegg tilrå rådmannen å øke fondsbruket ved bruk av det ubundne investeringsfondet og disposisjonsfondet fra boligselskapet. Den totale lånebelastningen i prosjektet ligger med dette på samme nivå som i gjeldende økonomiplan for Orkland 2020-2022.

Prisstigning:

Ved de fleste byggeprosjektene en har hatt i Meldal kommune, har økonomisk omfang og varighet av prosjektet vært så lav at en har tatt inn kostnadsvekst som følge av inflasjon/prisstigninger i prosjektperioden gjennom løpende budsjettjusteringer.

Økonomiplanen har vært lagt i faste priser, og prosjektene som har vært tidfestet utover i planperioden har blitt revurdert årlig. Ved bygging av ny skole, var det et eget vedtak på indeksjustering av ramma.

Ved at Kvadrat arkitekter la nyere erfaringstall til grunn for detaljprosjekteringa, har en gjort noe tilpassing i kostnadsnivået. SSB's «Byggekostnadsindeks» for eneboliger pr 16. august var på 2,6 % siste år, mens arkitektene peker på at Norsk prisbok for sykehjem ekskl. utomhusanlegg var på 6%. I begge tilfeller er det summen av løpende tilbud og etterspørsel i markedet som avgjør kostnadsutviklingen, og «fasit» på dette kommer i form av de anbudene som mottas. Det er ikke innbakt prisstigning i prosjektet, utover en eventuell buffer i form av usikkerhetsavsetningen på 7%.

Byggekomiteen:

Kommunestyret ga i sak 061/18 Byggekomiteen følgende mandat:

For gjennomføring av nytt helse og omsorgssenter i Meldal, fastsettes byggekomiteens og brukerutvalgets fullmakter gjennom følgende mandat:

Byggekomite:

- 1) Byggekomiteen skal påse at byggearbeidene skjer innenfor vedtatte planer, inngåtte kontrakter og de fastsatte økonomiske rammene.
- 2)
- 3) ...
- 4) Når byggearbeidene er avsluttet og regnskapet oppgjort, sender byggekomiteen innberetning om dette til rådmannen, som legger dette fram for kommunestyret.....

Framdrifta av planlegging og byggeprosjektet, er slik at komiteens mandat tydelig går over årsskiftet og inn i Orkland. Prosjektet blir en del av budsjettprosessen for nye Orkland, og økonomi- og handlingsplanen 2020-2023. Det vil derfor være behov for en avklaring i Orkland om videre prosjektstyring.



Meldal kommune

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 19/00915
 Arkivkode
 Saksbehandler Roy Fritzon

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	28.08.2019	36/19
2 Kommunestyret		

Framdrift nye Meldal helsetun - status og forutsetninger

Formannskapet har behandlet saken i møte 28.08.2019 sak 36/19

Behandling i Formannskapet 28.08.2019:

Votering

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

- Basert på det grunnlaget som ligger i detaljprosjekteringen fra Kvadrat Arkitekter AS av 21.08.2019, legges prosjektet med bygging av nytt helse og omsorgssenter i Meldal ut på anbud.
- Ramma for prosjektet justeres som følger:

Kostnadsramme i hht oppsett pr. 21.08. fra KVADRAT arkitekter AS: 366.7 millioner

Tilskudd Husbanken	-121,0 millioner
Refusjon mva	- 73,4 millioner
Bruk av fond	- 33,9 millioner
Bruk av lån	-134,7 millioner
Bruk av lån, investering dekket av husleie fylkeskommunen	-3,7 millioner
<u>SUM finansiering</u>	<u>- 366,7 millioner</u>



Meldal kommune Orkla
landbruk

Vår saksbehandler

Odd Lykkja, tlf: +47 72495191

Arkivsak 19/00818-3 - ---

Saksgang
Kommunestyret

Møtedato
04.09.2019

Høring - Nasjonal ramme for vindkraft

Ordførers innstilling:

1. Meldal er opptatt av å ta vare på reindriftsinteresser og dermed sørsamisk kultur og næringsgrunnlag. Vinterbeiter er en begrensende faktor for reindriften i Trollheimen, og så godt som alt av distriktets vinterbeiter ligger innenfor det utpekte området Indre Sør-Trøndelag.
2. En eventuell utvidelse av området Indre Sør-Trøndelag vestover frarådes på det sterkeste på grunn av store reindrifts- og friluftinteresser rundt Resfjellet og randsonen til Trollheimen landskapsvernområde.
3. Det er tatt lite hensyn til viktige friluftinteresser, inkludert jakt, fiske og naturbasert reiseliv. Meldal vil særlig peke på Søvasskjølen – Omnsfjellet, Ilfjellet, Grefstofjellet og Losvåttån som svært viktige friluftsområder innen utredningsområdene. I et klima- og folkehelseperspektiv er det viktig å ha relativt uberørte naturområder innen kort reiseavstand for alle innbyggerne i den nye kommunen
4. Av miljømessige forhold vil Meldal særlig påpeke at et stort antall traner bruker områdene utpekt ved Ilfjellet til daglige trekk på høsten når de samles i Meldal. Daglige trekk i områder med vindkraftverk vil kunne påvirke tranebestanden regionalt eller nasjonalt.
5. Klimaregnskap ved utbygging som påvirker myr og våtmarker er for dårlig belyst i rammen. I våre myrrike områder må en vite at en eventuell utbygging gir en klimagevinst, og NVE oppfordres til å legge langt større vekt på dette ved utpeking av områder for framtidig vindkraft.
6. Nye Orkland som Meldal kommune går inn i har allerede tatt et betydelig ansvar for utbygging av vindkraft på land, med Geitfjellet under utbygging og Remmafjellet som konsesjonsgitt anlegg.
7. For å nå målene i Parisavtalen om reduserte klimagassutspill oppfordrer Meldal om at det framover, til fordel for vindkraft på land, satses langt hardere på:
 - a. En planmessig utbygging av havbasert vindkraft.

- b. Oppgradering av eksisterende vannkraft.
- c. Økt energieffektivisering.
- d. Desentralisert solenergi hvor takflater på boliger, driftsbygninger, næringsbygg og offentlige bygg benyttes til energiproduksjon.
- e. Økt satsing på bioenergi, og da spesielt biogass fra husdyrgjødsel og fiskeoppdrett.

8. For nærmere utdyping vises til saksbehandlers saksframlegg.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Olje- og energidepartementet (OED) ga i 2017 Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i oppdrag å lage et forslag til nasjonal ramme for vindkraft på land. Forslag til en slik ramme er nå utarbeidet, og departementet sendte 1. april 2019 forslaget på høring. Rapporten er todelt: Den omfatter en kunnskapsstatus for landbasert vindkraft, og et kart med forslag til de mest egnede områdene for lokalisering av vindkraft i Norge. De omfattende høringsdokumentene sammen med interaktivt kart ligger enkelt tilgjengelig på NVE sine nettsider: <https://www.nve.no/nasjonal-ramme-for-vindkraft/?ref=mainmenu>.

Høringsfrist er 1. oktober 2019. Det har blitt holdt regionale innspillmøter i mai-juni, blant annet i Trondheim 12.juni.

Kunnskapsstatus

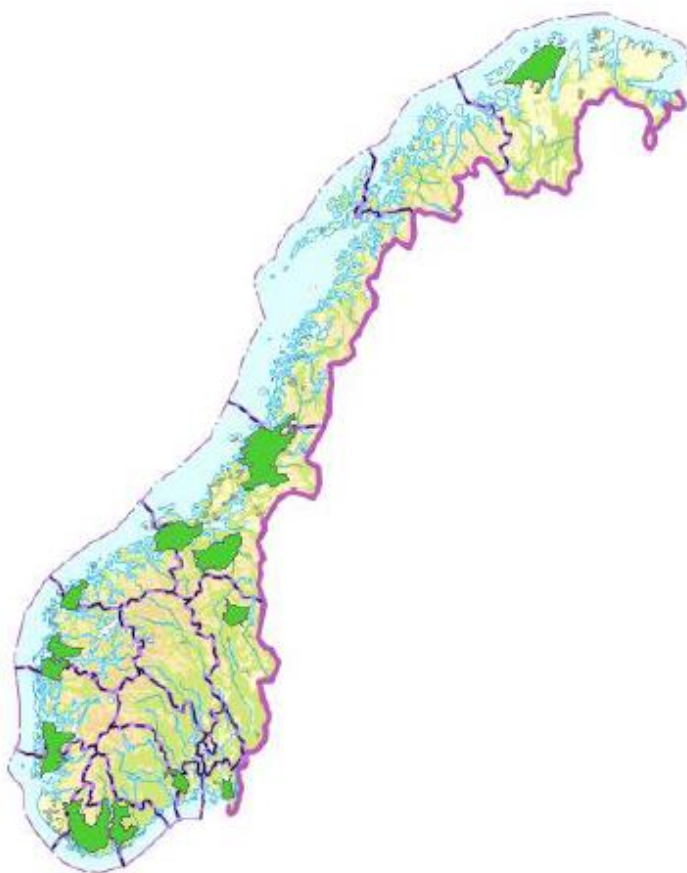
Kunnskapsstatusen som er samlet i høringen omfatter mange fagfelt. NVE, Riksantikvaren og Miljødirektoratet har utarbeidet en rekke temarapporter om et bredt spekter av interesser som kan bli påvirket av vindkraftutbygging. Temarapportene er basert på gjennomgang av norske og internasjonale forskningsartikler og annen litteratur og erfaringer innenfor vindkraftfeltet. Følgende temarapporter er utarbeidet og lagt til grunn for forslag til Nasjonal ramme for vindkraft:

MILJØDIREKTORATET	RIKSANTIKVAREN	NVE
Fugl	Landskap (sammen med Miljødirektoratet) Kulturminner og –miljøer	Reindrift
Flaggermus		Reiseliv
Villrein		Iskast
Annet dyreliv		Nabovirkninger
Naturtyper		Drikkevann
Landskap (sammen med Riksantikvaren)		Næringsutvikling
Friluftsliv		Forsvaret
Sammenhengende naturområder		Værradarer
		Sivil luftfart
		Elektronisk kommunikasjon
	Andre tema	
	Klimaavtrykk og livssyklusanalyser	

Figuren viser oversikt over utarbeidede temarapporter. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

De mest egnede områdene for vindkraft

Som del av forslag til Nasjonal ramme for vindkraft er det utarbeidet et kart med 13 utpekte områder som NVE mener er best egnet for ny vindkraftutbygging i Norge. Områdene er utpekt som følge av geografiske analyser med hensyn til teknisk-økonomiske hensyn og miljø- og samfunnshensyn. De utpekte områdene er geografisk spredt, berører de fleste fylker og har et samlet areal på 29 000 km². De geografiske analysene er gjennomført på et overordnet nivå. Gjennomføring av detaljerte vurderinger av arealene har ikke vært en del av målsettingene med arbeidet da dette er en del av den enkelte konsesjonsprosess. Den nasjonale rammen for vindkraft definerer større områder som bør ha plass til etablering av mer enn ett relativt stort vindkraftverk på lengre sikt, dvs. områdene som er utpekt er ikke prosjektspesifikke og omfatter etablering av ny vindkraft. I de utpekte områdene inngår altså potensielle framtidige utbyggingsområder og mellomliggende arealer som ikke er aktuelle for utbygging.

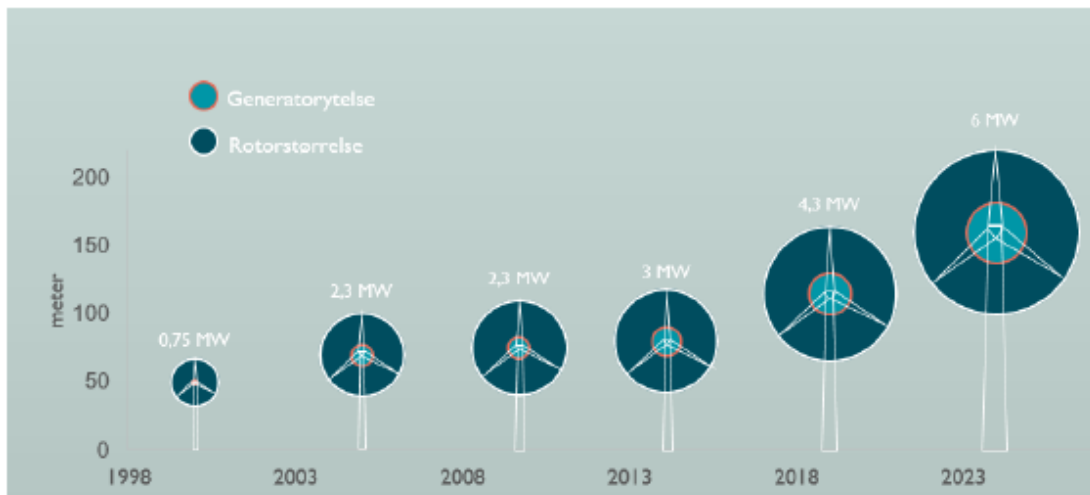


Figuren viser de 13 områdene som er mest egnet for vindkraft. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Den nasjonale rammen for vindkraft skal være faglige råd fra NVE til OED og skal ikke være en overordnet form for konsesjonsbehandling. Den nasjonale rammen skal ikke forstås som en plan for hvor det skal bygges vindkraft i framtida. Samtidig presiserer NVE at kartet likevel kan brukes som styringsverktøy for hvilke områder som vil bli prioritert for vindkraftutbygging. Den nasjonale rammen er altså mer enn en ressurskartlegging som viser potensial for vindkraft.

Utviklingen i vindkraft i Norge

Vindturbineteknologien er i stadig utvikling. Installert effekt, totalhøyde og lengde på rotorbladene har økt de siste årene slik at vindressursen kan utnyttes på en mer optimal måte. En vindturbin som ble produsert i 2012 produserer ca. 7 GWh i året, mens en typisk vindturbin som ble satt i drift i Norge i 2019 produserer 14 GWh. 14 GWh tilsvarer forbruket til ca. 700 husstander.



Figuren viser utvikling i turbinstørrelser for vindkraft på land. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).



Figuren viser utbygde vindkraftverk og vindkraftverk under bygging. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Ved utgangen av 2018 var det etablert 6010 vindturbiner i Norge, fordelt på 35 forskjellige vindkraftverk. Disse har en samlet installert effekt på 1695 MW og produserer i et normalår 5,3 TWh, nesten 4 % av Norges totale kraftproduksjon. Medregnet 13 vindkraftanlegg som er under bygging ved utgangen av 2018 vil den samlede estimerte produksjonen fra norske vindkraftverk være 12,2 TWh når disse er ferdigstilt. I tillegg er det gitt konsesjon til 37 vindkraftverk som ikke har påbegynt bygging. Den samlede produksjonen fra disse er estimert til 10,7 TWh. Det er altså utbygd, under bygging eller konsesjonsgitt vindkraft i Norge til omtrentlig 22,9 TWh. Til sammenligning blir det i et normalår produsert 136 TWh vannkraft i Norge, noe som tilsvarer 94 % av den totale kraftproduksjonen i Norge

Arealbruk

Et vindkraftverk består av en eller flere vindturbiner innenfor et planområde. Ved hver vindturbin er det en kranoppstillingsplass og innenfor planområdet er det et nettverk av internveier, samt adkomstvei. Ofte er det behov for områder til å mellomlagre materiell i påvente av montering, deponiområder og massetak. Innenfor planområdet etableres det en transformatorstasjon hvor kraften fra turbinen samles og ledes videre via kraftlinje til tilkoblingspunktet på sentralnettet. Arealbruken varierer fra vindkraftverk til vindkraftverk. Imidlertid er arealbruken estimert til 2,5 dekar pr. MW installert kapasitet etter tilbakeføring av masser og revegetering av midlertidige inngrep. Størrelsen på planområdene er estimert til 100 dekar pr. MW installert kapasitet. De fysiske inngrepene utgjør altså normalt 2-4 prosent av vindkraftverkets totale planområde.

Egnede områder for vindkraft

Nye Orkland kommune er berørt av to av de 13 foreslåtte områdene for ny vindkraftutbygging. Det er områdene benevnt som «Grenseområdene mellom Trøndelag og Møre», og «Indre Sør-Trøndelag». Under følger en beskrivelse av de to områdene.



Figuren viser de to områdene som berører nye Orkland kommune.

Grenseområdene mellom Trøndelag og Møre

Dette området berører kommunene Hemne, Aure, Halsa, Snillfjord, Surnadal, Rindal, Orkdal og Agdenes. Utvelgelsen begrunnes med følgende:

Grenseområdet mellom Trøndelag og Møre har gode produksjonsforhold for vindkraft, samt at området er veldig godt egnet for ny produksjon i et kraftsystemperspektiv. I området er det i teorien plass til flere større vindkraftverk. Arealene som har plass til store vindkraftverk har også i flere tilfeller store friluftslivsinteresser. Det samlede arealet er likevel så stort at det kan være mulig å identifisere mange steder med potensial for vindkraft av varierende størrelse. På grunn av topografien er fjellområdene mest aktuelle for vindkraftutbygging.

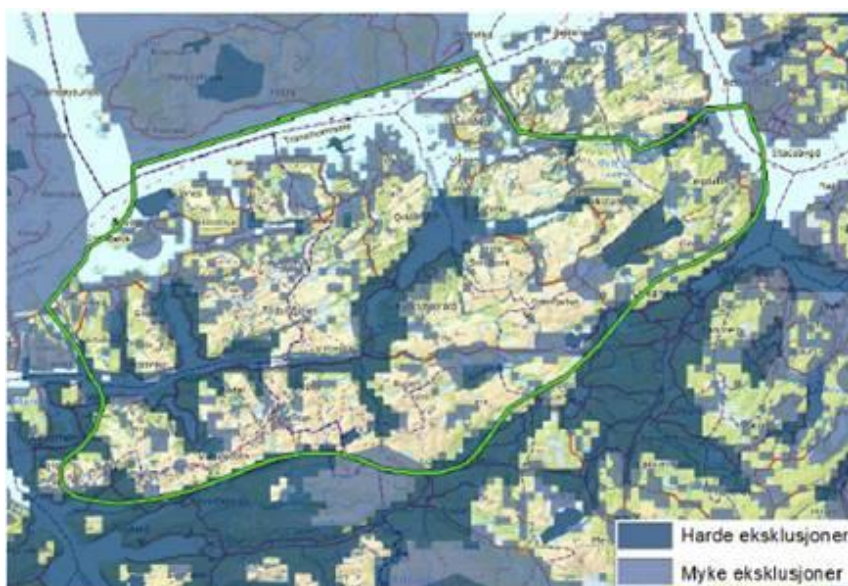
NVE beskriver alternative avgrensninger av området i øst og sør. I øst kan avgrensningen justeres avhengig av hva som er akseptabel avstand for Forsvarets anlegg på Ørlandet. Sør for Vinjefjorden peker NVE selv på viktige friluftslivsinteresser knyttet opp mot Kristiansund og Nordmøre Turistforenings turløype Fjodruta, samt de sammenhengende naturområdene her. Det nevnes også at området nord for Vinjefjorden har friluftslivsinteresser og at Trøndelags del av området har viktige leveområder for vandrefalk, havørn, kongeørn og hubro.



Figuren viser sammenhengende natur- og friluftsområder i sør (rødt) og områder nær forsvarrets anlegg på Ørlandet (blått). Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Innenfor området som er vurdert som egnet for vindkraft er det ekskludert et naturreservat (Grytdalen), området rundt to sendere for det digitale bakkenettet for TV-signaler, samt

områder med mer enn tre støyfølsomme bygg per kvadratkilometer. Ekskluderte arealer skal ikke regnes som en del av området.



Områdene i blått er utelatt fra de områdene som anses som egnet for vindkraft. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

De kystnære områdene i grensetraktene mellom Trøndelag og Nordmøre har ifølge NVE gode produksjonsforhold for vindkraft, og store deler av dette området har middels produksjonskostnader. Vindkraft innenfor dette området gir i følge NVE mindre omfattende virkninger på transmisjonsnettene enn vindkraft andre steder, men det vil være behov for å oppgradere lokalt kraftnett. Videre beskrives topografien som forholdsvis lite kupert, noe som tilsier lite turbulens. Vindhastighetsfordelingen forventes å være jevn, noe som er gunstig for vindkraftproduksjon. Området har store sammenhengende arealer etter eksklusjon av mindre aktuelle arealer for vindkraft. Innlandsklima og høyde kan i følge NVE medføre stedvis fare for ising på vindturbinene over lengre tidsperioder, særlig i indre strøk. Det er stedvis fare for ekstremvind, som kan påvirke krav til vindturbin klasse og dermed produksjonen. Dette gjelder særlig i kystnære områder.

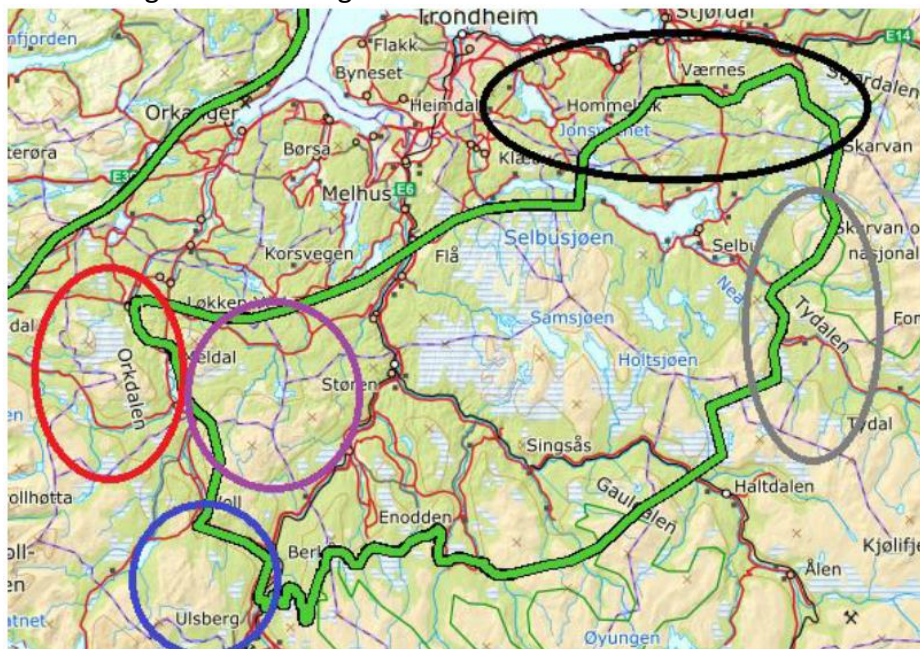
Indre Sør-Trøndelag

Dette området berører kommunene Stjørdal, Selbu, Klæbu, Melhus, Meldal, Rennebu, Midtre Gauldal og Holtålen. Utvelgelsen begrunnes med følgende:

Indre Sør-Trøndelag har veldig gode produksjonsforhold for vindkraft, samt at området er veldig godt egnet for ny produksjon i et kraftsystemperspektiv. I området er det i teorien plass til flere større vindkraftverk. Arealene som har plass til store vindkraftverk er imidlertid også i flere tilfeller viktige friluftslivs- eller reinbeiteområder. Det samlede arealet er likevel så stort at det kan være mulig å identifisere mange steder med potensial for vindkraft av varierende størrelse. På grunn av topografien er fjellområdene mest aktuelle for vindkraftutbygging.

NVE beskriver alternative avgrensninger av området. I vest og sørvest kan grensen justeres vestover og sørover dersom det legges mindre vekt på reindrifts- og friluftslivsinteresser.

Ved Ilfjellet – Grefstofjellet omfatter det utpekte området reindriftsområder, og hvis det legges mye vekt på dette kan grensen eventuelt trekkes østover slik at området blir mindre. Grunnen til at NVE har inkludert reinbeiteområdene, er de gode teknisk-økonomiske forutsetningene sammenlignet med andre reinbeiteområder som har blitt vurdert.



Figuren viser mulig utvidelse vest for Orkladalen (rødt) og mulig utvidelse sørvest for Berkåk (blått). Lilla viser reindriftsområder ved Ilfjellet – Grefstofjellet. Figuren er hentet fra forslag til nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Innenfor Meldal sin del av området er det ekskludert områder med mer enn tre støyfølsomme bygg per kvadratkilometer. Dette gjelder både bebyggelse i dalbunnen og konsentrasjoner av fritidsbebyggelse.

Indre Sør-Trøndelag har ifølge NVE veldig gode produksjonsforhold for vindkraft, som følge av store sammenhengende arealer med lave produksjonskostnader. Videre beskrives topografien som forholdsvis lite kupert, noe som tilsier lite turbulens.

Vindhastighetsfordelingen forventes å være jevn, noe som er gunstig for vindkraftproduksjon. Innlandsklima og høyde kan i følge NVE medføre stedvis fare for ising på vindturbinene over lengre tidsperioder, særlig i indre strøk. Det er stedvis fare for ekstremvind, særlig i områdene som ligger høyt over havet, som kan påvirke krav til vindturbin klasse og dermed produksjonen.

Basert på nettkapasitet har NVE vurdert dette området som godt egnet for vindkraft, sammenlignet med andre områder som er analysert. Mye ny vindkraft vil imidlertid gi flaksehals i nettet fra Trøndelag mot Møre, strekningen Klæbu-Viklandet (Sunndal), samt mot Sverige og Østlandet. Det vil være behov for å oppgradere lokalt kraftnett. Regionalnettet er dimensjonert for eksisterende vannkraft, og har lite kapasitet til tilknytning av ytterligere produksjon.

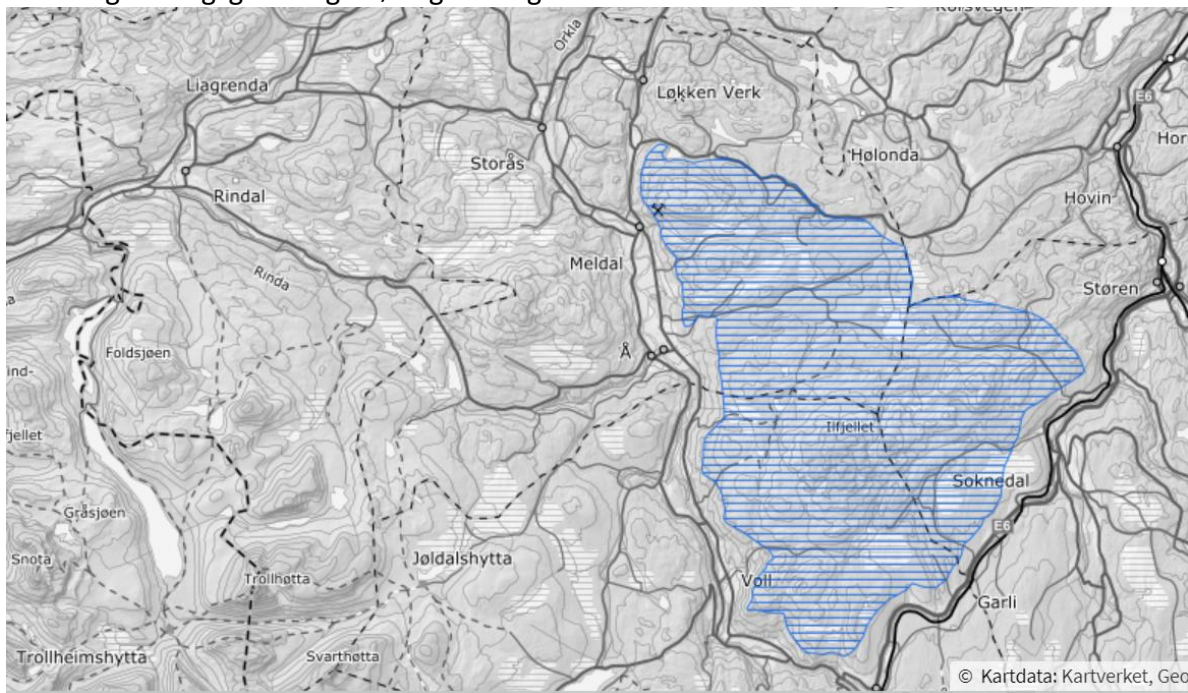
Vurdering:

Under er den nasjonale rammen vurdert opp mot sentrale føringer og lokale forhold. Vurderingene er gjort tematisk.

Reindrift

Så godt som alt av Trollheimen Sijte sine vinterbeiter ligger innenfor det utpekte arealet Indre Sør-Trøndelag. Vinterbeiter er minimumsbeiter for dette reinbeitedistriktet, og bestemmer med det hvor mange rein det er grunnlag for i Trollheimen. Beitet er basert på leieavtaler, noe som gjør reindriften sårbar og gir lite forutsigbarhet framover i tid. Fylkesmannen i Trøndelag viser ellers til at det er stort press med hensyn til fritidsbebyggelse, og at det er stor friluftaktivitet i tilknytning til verneområdene i Trollheimen. Fylkesmannen mener derfor at belastningen samlet sett er svært høy for reindriften i Trollheimen. Det har fremkommet, blant annet på høringsmøte 12. juni, at næringa selv mener vindkraft vil ha stor negativ betydning for reindriften. Fosen Njarke sijte mener for eksempel at reindriften må reduseres med 1/3 (2 av 6 siidaandeler) som følge av den allerede utbygde og konsesjonsgitte vindkraften på Fosen-halvøya.

NVE mener at vindkraftverk ikke har så stor betydning for reindriften som Fylkesmannen og næringa mener. Forskingsresultatene spriker, men saksbehandler mener at så lenge at det er stor sannsynlighet for at vindkraft har negativ betydning for reindriften, bør dette tillegges stor vekt. Framtidig forskning vil antagelig gi et bedre kunnskapsgrunnlag om dette. Saksbehandler mener NVE har lagt for lite vekt på reindriftsinteresser og dermed sørsamisk kultur og næringsgrunnlag i høringsforslaget.



Kartet viser vinterbeitene for Trollheimen Sijte. Området ligger øst for Orkladalen, strekker seg fra Berkåk i sør og nord til Sæterdalen i Meldal. Vinterbeitet sammenfaller i svært stor grad med området utpekt som egnet for vindkraft.

Friluftsliv

I følge Meld. St. 18 (2015 - 2016) Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet- er friluftsliv en viktig del av den nasjonale identiteten og den norske kulturarven. Friluftsliv har en dokumentert helseeffekt og er en viktig faktor for befolkningens livskvalitet. Kombinasjonen fysisk aktivitet og naturopplevelse er unik, og utgjør kjernen i friluftsliv. Hver for seg har både fysisk aktivitet og naturopplevelse en betydelig helsemessig verdi, og samhandlingen mellom disse gir friluftsliv unike verdier for den enkeltes fysiske og psykiske helse. Et rikt naturmangfold beriker friluftslivsopplevelsen. Å ivareta naturmangfoldet er dermed også et viktig bidrag for å legge til rette for friluftsliv, både i form av ivaretagelse av naturarealer og i form av den naturopplevelsen som et rikt naturmangfold representerer. I henhold til statistisk sentralbyrå (SSB) sin levekårsundersøkelse 2014 er fotturer i skogen og fjellet, samt utendørs bading de mest utbredte friluftslivsaktivitetene. De viktigste årsakene til at folk går på tur er ifølge en meningsmåling fra Ipsos MMI fra 2015, trim, stillhet og naturopplevelser.

Ved utbygging av vindkraftverk kreves som nevnt store arealinngrep i form av nye veier, oppstillingsplasser, kraftlinjer m.m., i tillegg til etableringen av selve vindturbinene. Veinettet er vanligvis åpent for allmennheten etter at anleggsperioden er over. Dette kan gjøre det enklere for enkelte å komme seg ut i naturen, med de helsemessige gevinstene det gir. Mange vil likevel oppleve at natur- og friluftslivsopplevelsen ved et område er betydelig redusert som følge av de inngrepene som er gjennomført. Utbygging av vindkraft gir i de fleste tilfeller landskapsmessige konsekvenser. Det er også en kjent støy, lys og skyggekastproblematikk knyttet til vindkraftverk. Hvilke konsekvenser dette har for folkehelse, bolyst m.m. avhenger av bla. topografi og avstand, men er også personavhengig.



Figuren viser de viktigste årsakene til at folk går på tur. Figuren er hentet fra Meld. St. 18 (2015-2016). Kilde: Ipsos MMI 2015.

Å vurdere hva som er viktige friluftsområder beror i stor grad på skjønn, og ved rangering av hva som er viktig har en derfor i stor grad lagt brukerfrekvens til grunn. I forslag til Nasjonal ramme for vindkraft pekes det for grensdeområdene mot Møre sin del på områdene sør for Vinjefjorden som spesielt viktige natur- og friluftsområder. Bakgrunnen for dette er KNT's merkede turrute «Fjordruta» som går fra Valsøyfjorden til Kristiansund. Mer lokalt viktige friluftsområder er ikke beskrevet av NVE, men kan være viktige å få innspill på i høringen. Det har blitt gjennomført kartlegging av friluftslivområder i Meldal, Orkdal og

Snillfjord, men ikke i Agdenes. Friluftslivskartleggingen har blitt gjennomført av kommunene etter standard metoder utarbeidet av Miljødirektoratet, og i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, skoler, barnehager og andre friluftslivsinteresserte. Resultatet ble et kart som viser de viktigste områdene for friluftsliv, samt faktaark som kortfattet presenterer de viktigste friluftslivsverdiene her. Resultatet er ikke en plan, men et kunnskapsgrunnlag som skal legges til grunn ved saksbehandling.

I Orkdal og Snillfjord er Omnsfjellet registrert som et svært viktig friluftsområde som er mye brukt, spesielt vinterstid med preparerte skistraséer fra Søvasskjølen. Område for jakttraining med fuglehund er beskrevet med utgangspunkt i Langlidalen. De større hytteområdene på Hardmoen og Søvasskjølen ligger også innenfor det utpekte området for vindkraft. Området er så mye brukt av både lokale og tilreisende at det må sies å være et regionalt viktig friluftsområde.

I Snillfjord er Snildal-Berg (sør for Remmafjellet) registrert som et svært viktig friluftsområde med oppkjørte skiløyper på vinteren, og jakt, fiske og bærplukking om sommeren. Ut over dette er det registrert flere viktige friluftsområder både i Snillfjord og Orkdal som enten ligger innenfor det utpekte området, eller like utenfor og dermed vil bli berørt ved endret utsikt ved eventuell utbygging. Agdenes har ikke gjennomført friluftskartlegging, men innenfor det utpekte områder ligger deler av Øyangsvatnet som er det viktigste utgangspunktet for ski i Agdenes på vinteren, og benyttes til blant annet bading, fiske og kanopadling på sommeren. Totalt sett vurderes utbygging av vindkraft i denne nordvestlige delen av nye Orkland kommune å være svært konfliktfylt med tanke på friluftsliv.

I Meldal er det registrert fire svært viktige friluftsområder innenfor det utpekte området. Det er Grefstofjellet, Losvåttån, Frillsjøen og Nyplassen. De to førstnevnte er frittliggende topper med god utsikt som er godt egnet som turmål med utgangspunkt fra de større tettstedene i kommunen. Vindkraft på eller i nærheten av disse toppene vil nok for de fleste brukerne av området oppleves som svært negativt for friluftsopplevelsen. Frillsjøen og Nyplassen ligger nede i dalen og vil med det trolig bli mindre berørt. Ilfjellet er også et viktig turmål, både fra Meldal, Rennebu og Midtre Gauldal. Det er også mye fritidsbebyggelse rundt Ilfjellet, og området kan nok derfor sies å ha betydning som et regionalt friluftsområde.

I følge forslag til Nasjonal ramme for vindkraft er det fjellområdene som er mest egnet for vindkraft i de områdene som berører Orkland. De mest aktuelle områdene for vindkraft sammenfaller med inngrepsfri natur og store natur- og friluftslivsinteresser.

Reduksjon av klimagassutslipp

Gjennom Parisavtalen, som ble vedtatt under klimatoppmøtet i Paris i 2015, ble det konkretisert en internasjonal målsetting om at den globale oppvarmingen må holdes under 2 °C sammenlignet med førindustriell tid – og vi skal tilstrebe å holde oss under 1,5 °C oppvarming. Den største kilden til klimagassutslipp i verden er produksjon og bruk av energi. Rundt 35% av de globale CO₂-utslippene kommer herfra i følge nettsiden www.miljostatus.no. I Norge er utslipp fra olje- og gassproduksjon, industri og transport viktigste kilder til klimagassutslipp.

Omtrent 98 % av all energiproduksjon i Norge er fornybar og nesten all energiproduksjon kommer fra vannkraft. Omtrent 2/3 deler av elektrisk kraft som brukes i Norge er fornybar.

EUs fornybardirektiv, som ble gjort gjeldene for Norge i 2011, har som formål å fremme produksjon og bruk av fornybare energikilder i Europa. Direktivet krever minst 67 % fornybarandel i Norges totale energiforbruk. Denne målsettingen forventes å være nådd i dag.

Norsk kraftproduksjon er en del av det europeiske CO₂-kvotesystemet. Kvotesystemet skal bidra til å redusere utslippene av klimagasser i Europa ved å erstatte fossil kraft med utslippsfri kraft. I følge NVE vil bygging av vindkraftverk skape mer fornybar kraft i det europeiske kraftmarkedet, noe som vil medføre mindre bruk av fossile kraftverk. Tilgangen på billig fornybar energi som ikke er kvotebelagt, bidrar til kvoteoverskudd. Dersom overskuddet av kvoter blir tilstrekkelig stort, vil det være mulig å permanent slette kvoter, som i såfall vil medføre en direkte reduksjon i de samlede klimagassutslippene i Europa.

For å få ekstra fart på utbyggingen av fornybar kraftproduksjon sluttet Norge i 2012 seg til det svenske elsertifikatsystemet (grønne sertifikater). Elsertifikatordningen er en støtteordning for produksjon av fornybar elektrisitet og et felles mål om utbygging av 26,4 TWh ny fornybar kraft innen 2020. Målet ble i 2015 hevet til 28,4 TWh og målsettingen ble nådd 24. mai 2019. I motsetning til Sverige har ikke Norge vedtatt å utvide ordningen med elsertifikater. Siden de fleste store vassdragene våre nå enten er utbygd eller vernet, småkraft ofte har relativ stor utbyggingskostnad, samt at lønnsomheten innen vindkraft har økt, har fokuset i norsk kraftproduksjon den siste tiden dreid i retning vindkraft.

I følge Meld. St. 25 (2015 – 2016) Kraft til endring (Energimeldingen) vil regjeringen legge til rette for en langsiktig utvikling av lønnsom vindkraft i Norge. Videre så erkjennes det at vindkraft er arealkrevende og at det er nødvendig med gode avveininger av viktige miljø og samfunnshensyn. Miljøutfordringene i forbindelse med vindkraft er i stor grad knyttet til verdifulle naturtyper, fugleliv og landskap. Det er også ofte utfordringer knyttet til bebyggelse, friluftsliv, forsvarsinteresser, kulturminner, samiske interesser og naturmangfold mer generelt. I følge Energimeldingen vil regjeringen legge opp til en politikk som demper konflikter og bidrar til at de beste lokalitetene blir valgt. Nasjonal ramme for vindkraft er et av grepene regjeringen nå tar for å nå denne målsettingen.

Det fremstår som en svakhet i faggrunlaget for den nasjonale rammen at NVE ikke har vurdert klimamessige konsekvenser av inngrep i naturtyper som inneholder mye karbon i jordsmonnet, som myr og våtmarker. Områdene som nå er utpekt, mellom kysten og innlandet, ligger i den mest myrrike delen av Trøndelag, som er det fylket med mest myr i Norge. For eksempel viser arealstatistikken at Meldal består av 20% åpen myr, mens Norge totalt sett har 5,4% myr. Det vil være vanskelig å bygge vindkraftverk i disse områdene uten at myr blir påvirket av veibygging og annen infrastruktur. Britiske vindkraftutbyggere har estimert karbonutslipp for sine prosjekter i lang tid. Erfaringene fra dette arbeidet er at ødeleggelse av myr i forbindelse med vindkraftutbygging kan gi en «tilbakebetalingstid for karbon» som er lengre enn kraftverkets levetid.

Klimagevinsten er den viktigste grunnen til å bygge ut vindkraft på land. Den nasjonale rammen må sørge for at en i framtida får et langt bedre kunnskapsgrunnlag for å vurdere klimagevinsten ved utbygging av vindkraft. Et viktig redskap kan være krav om CO₂-regnskap hvor karbonutslipp fra myr er inkludert. Dette gjelder særlig dersom områdene i indre deler

av Trøndelag, som består av en høy andel myr, skal pekes ut som framtidige områder for vindkraft.

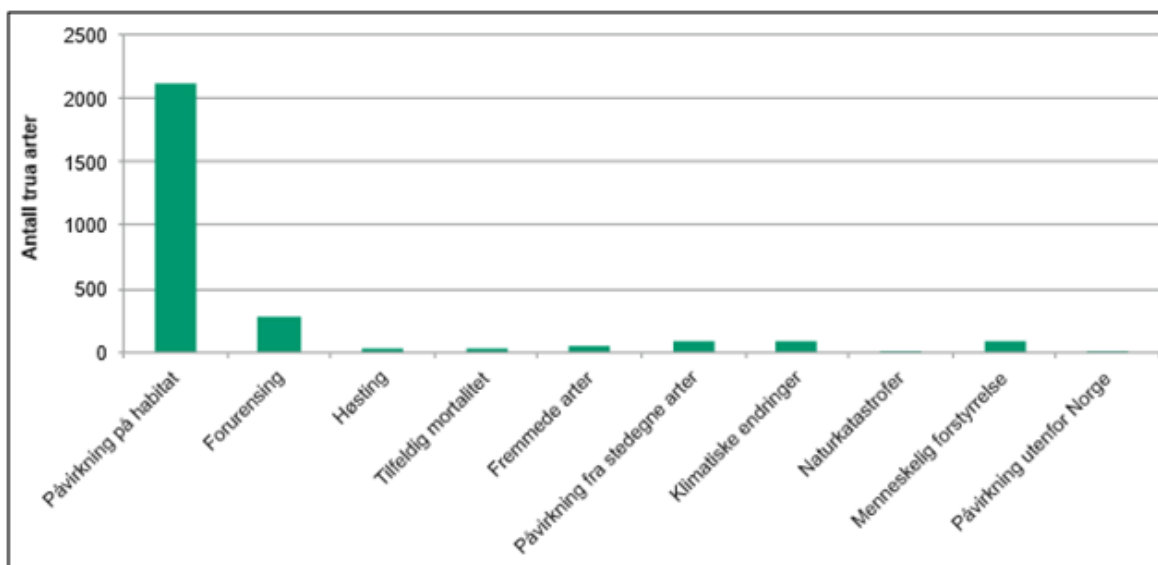
Positive miljømessige effekter er ifølge forslag til Nasjonal ramme for vindkraft en forventning om at økt fornybar kraftproduksjon skal medføre direkte reduksjon i klimautslipp i Europa. Vindkraft er kontroversielt og det er knyttet en del uenighet og usikkerhet til de reelle miljøkonsekvensene av vindkraft i Norge.

Naturmangfold

Norge er juridisk forpliktet til å sikre en bærekraftig bruk av naturressurser gjennom Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) som trådte i kraft i 1993. Under konvensjonen er det vedtatt 20 globale mål, Aichi-målene, for bevaring av naturmangfold og økosystemer frem mot 2020. Målene ble vedtatt i 2010 og gjelder for alle sektorer som påvirker naturen. Norge har også tatt på seg et særskilt ansvar for å ta vare på såkalte «ansvarsarter». Ansvarsart er en art som en viss region eller nasjon har et spesielt ansvar for å verne i henhold til Bonn- og Bern-konvensjonene.

Naturpanelet IPBES kom i mai 2019 med den største og grundigste sammenstillingen av kunnskap om verdens naturtilstand som er gjort siden 2005. Her slås det fast at menneskelig aktivitet hittil har endret naturen betydelig over hele kloden, inkludert 75 prosent av miljøet på land. Globalt er endret bruk av arealer det som påvirker naturen mest, både på land og i ferskvann. I forbindelse med utviklingen av den norske rødlista for arter og rødlista for naturtyper er det blitt vist at også den viktigste årsaken til at arter og økosystemer blir truet her til lands er at artenes leveområder blir ødelagt eller forringet. Nedbygging, avskoging, drenering, gjengroing, oppdyrking og oppdemming er noen eksempler på hvordan artenes leveområder endres gjennom endret bruk av arealene.

Av artene som er truet i Norge, er 90 prosent (2125 arter) truet på grunn av ulike typer arealendringer. Forurensning, overhøsting, fremmede arter og klimaendringer gir også tap av naturmangfold, men ikke i like stor grad som endringer i arealbruk. Klimaendringer er angitt som negativ påvirkningsfaktor for 87 av de truede artene i Norge og norske havområder, men artsdatabanken antar at dette kan være underestimert og vil kunne øke etter hvert som klimaendringene gjør seg mer gjeldende.



Påvirkningsfaktorer. Søylen angir antall truede arter som er påvirket av de ulike påvirkningsfaktorene. Figur hentet fra Meld. St. 14 (2015-2016). Kilde: Artsdatabanken, 2015.

Endringene i arealbruk har også medført at mye inngrepsfri natur har gått tapt. Status og utviklingstrekk for inngrepsfri natur har blitt overvåket i en årrekke gjennom arealbruksindikatoren INON. Utbygging av blant annet veger og energianlegg gjør at det blir stadig mindre inngrepsfri natur igjen. I perioden 2008 – 2012 ble omfanget av inngrepsfri natur som kommer under INON-definisjonen redusert med 900 km². På starten av 1900-tallet var omtrent halvparten av Norges fastlandsareal villmarkspregede områder uten inngrep.

Forslag til Nasjonal ramme for vindkraft baserer seg kun på eksisterende informasjon og er gjennomført på overordnet nivå. Dette medfører en del usikkerhet knyttet til både kunnskap om viktige interesser og virkninger av vindkraft både på natur og samfunn. Når det gjelder naturmangfold er kunnskapen vanligvis best i nærheten av der folk bor og vanligvis oppholder seg. I følge forslag til Nasjonal ramme for vindkraft er det først og fremst fjellområdene våre som er mest egnet for utbygging av vindkraft. Dette sammenfaller også ofte med de områdene hvor vi har minst kunnskap om naturen.

I følge forslag til Nasjonal ramme for vindkraft vedkjenner NVE seg i sine vurderinger at grenseområdet Møre-Trøndelag har viktige miljø,- og samfunnsinteresser. Blant annet vises det til at Agdenes og Snillfjord er blant de viktigste kommunene for hubrohekkinger i sørdelen av Trøndelag. Videre er det i Trøndelags del av området viktige leveområder for vandrefalk, havørn og kongeørn med mange registrerte hekkelokaliteter. Imidlertid vurderes det at dette området har lavere konfliktnivå enn i store deler av landet og ut fra et nasjonalt perspektiv framstår området som et av de mest egnede områdene for omfattende vindkraftutbygging. Dette kan nok for mange stå i kontrast til lokale vurderinger av at store deler av naturen i det som blir Orkland kommune er svært viktig for både naturmangfold og friluftsliv.

Etablering av vindkraftanlegg kan forventes å gi miljømessige konsekvenser gjennom endring av det visuelle landskapet, omdisponering og endring av arealbruken ved store områder som tidligere har hatt lite inngrep, samt ved direkte kollisjoner av fugl, flaggermus og insekter. Eksakt lokalisering av vindkraftturbinene påvirker omfanget av konsekvensene. For eksempel vil konsekvensene for fugl være større om vindturbiner plasseres i viktige trekkveier eller områder som fugl bruker for å vinne høyde på oppadgående luftstrømmer. Av den grunn er mye av den yttre kysten hvor det meste av utbyggingen har skjedd så langt, som Hitra/Frøya og Fosen nå vurdert som uegnet for framtidig vindkraftutbygging fordi konsekvensene for fugl er for store.

De store åkrene ved Ree, Muan og Snoen sør for Meldal sentrum har i årenes løp blitt en av Norges største rasteplasser for traner under trekk. Bestanden av traner har økt og består nå av en livskraftig bestand som er vurdert til 3000 - 5000 reproduserende individ, men det er ikke åpnet for jakt på arten. Fra tidlig i august og utover september samles 500-600 traner i Meldal før de i månedsskiftet september-oktober flyr til Tyskland og så videre ned til Spania. Hver kveld når det begynner å mørkne tar hele traneflokken vingene fatt og tar flere runder for å opparbeide høyde nok til å fly i plogform inn mot overnattingsplassene i Ilfjellområdet. Dette blir rett inn i det utpekte området for vindkraft. Daglig trekkende arter som traner er særlig utsatt for å bli berørt av vindkraftanlegg. Totalbestanden for store fugler som traner er relativt liten i forhold til f.eks. spurvefugler. Kollisjoner kan derfor påvirke bestanden regionalt eller nasjonalt. Kunnskapen om at vindkraft i dette området kan berøre tranebestanden regionalt eller nasjonalt ser ikke ut til å være kjent for NVE, og bør formidles gjennom høringsvedtaket.

Flere andre fuglearter vil også bli berørt av vindkraft. Mye av kortnebbgås som beiter på åkrene nord i Trøndelag (60-70 000 individer) trekker over området Indre Sør-Trøndelag. Både kongeørn, hubro og flere andre rovfugler hekker i området, og vindkraft vil påvirke bestandssituasjonen lokalt, men også i noen tilfeller trolig regionalt. Rypebestanden vil trolig først og fremst bli berørt lokalt. Redusert rypebestand vil gi reduserte inntekter knyttet til salg av jaktkort. Ettersom rypejakt er den store «folkejakta» er det nok vel så viktig at redusert rypebestand og jaktområder beslaglagt av vindkraftverk av mange vil oppleves som noe som gir redusert livskvalitet.

Økonomiske konsekvenser:

I følge Forslag til Nasjonal ramme for vindkraft bidrar etableringen av vindkraftanlegg til lokal og regional verdiskapning, først og fremst i anleggsfasen. Bidraget til lokal verdiskapning varierer fra vindkraftverk til vindkraftverk fra noen få prosent til nesten 15% av totalinvesteringen i vindkraftverket. I tillegg skapes gjerne noen få lokale arbeidsplasser i driftsfasen. Flere norske kommuner mottar vesentlige beløp i eiendomsskatt fra vindkraftverk og grunneiere får økonomisk vederlag for bruk av eiendommene.

Eiendomsskatten baserer seg på 2-7 promille av den industrielle taksten til vindparken. Den industrielle taksten kan variere, men en tommelfingerregel er at den er 70-100 % av parkens totale investeringskostnader. Etter 10 år blir taksten, altså verdien av parken, reforhandlet og vil da være på et lavere nivå på bakgrunn av kortere gjenværende levetid til vindparken. Man vil da typisk beregne lønnsomhet og mulig salgsverdi for parken, og ikke benytte seg av investeringskostnaden, som ikke lenger er like relevant.

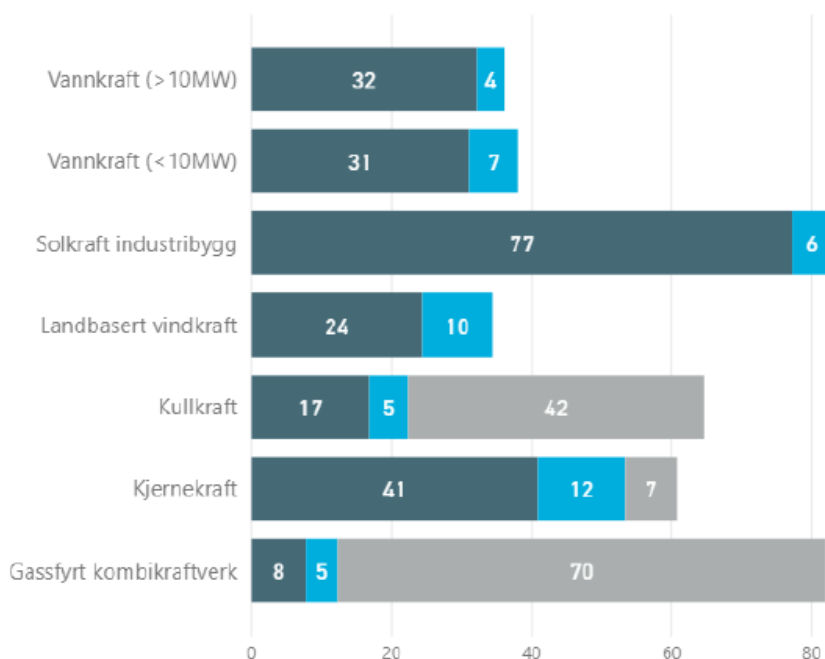
Snillfjord kommune har vedtatt en skattesats på 7 promille, og har budsjettert med 7,3 millioner kroner i eiendomsskatt fra Geitfjellet vindkraftverk når det er ferdig. Totalkostnad for hele vindkraftutbyggingen er estimert til 1,6 mrd kroner, og for å komme fram til 7,3 millioner er det lagt til et eiendomsskattegrunnlag på 65% av estimert totalkostnad. Beregningene som er lagt til grunn for eiendomsskatten i budsjettet er altså forsiktig vurdert. Potensialet for eiendomsskatt fra vindkraftutbyggingen vil om den industrielle taksten legges på 100% av 1,6 mrd være 11,2 mnok i 2021. I tillegg forventes det vel 2 millioner kroner i eiendomsskatt knyttet til nye Snilldal trafostasjon og nye linjer.

Geitfjellet blir med sine 43 vindturbiner og årlig produksjon på 548 GWH et relativt stort vindkraftverk. Til sammenligning var det i 2018 i gjennomsnitt 17 turbiner per vindkraftverk i Norge, med en middelproduksjon på 147 GWH. I denne høringen har vi ingen konkrete prosjekter å ta stilling til for å vurdere hvor store inntekter en går glipp av ved å eventuelt si nei til vindkraft, men som eksempelet med Geitfjellet viser kan det fort dreie seg om 10-15 millioner kroner i årlige inntekter. Dette er betydelig inntekter som gjør det mulig for en kommune å ha et høyere driftsnivå og gi sine innbyggere bedre tjenester innen f.eks. helse og oppvekst.

Lønnsomhet i vindkraft

I følge forslag til nasjonal ramme for vindkraft er Norges vindressurser blant de beste i Europa. Årsaken til dette er den polare fronten som ofte ligger ved Norges breddegrader slik at det oppstår kraftige værsystemer når kald luft nordfra møter varm luft sørfra, samt at Norge har en lang kystlinje mot havet. Over havet blåser vinden fritt uten hindringer. Tilgangen på gode vindressurser, samt stor teknologiutviklingen innen vindkraftfeltet og økende priser på CO₂-kvoter i Europa har medført at landbasert vindkraft i Norge har blitt konkurransedyktig med annen kraftproduksjon, herunder vannkraft.

● LCOE-investering (øre/kWh) ● LCOE-drift (øre/kWh) ● LCOE-brensel (øre/kWh)



Figuren viser produksjonskostnader over levetid (LCOE) for ulike kraftteknologier i Norge og Europa i 2018. Figuren er hentet fra forslag til Nasjonal ramme for vindkraft (NVE 2019).

Noe som ofte er oppe i debatten er at vannkraft er skattelagt på en annen måte enn vindkraft. Her betales det i tillegg til inntekts- og eventuell eiendomsskatt også grunnrenteskatt til staten, naturressursskatt og konsesjonsavgift til kommunen/fylkeskommunen, samt at eiere av større vannkraftverk er forpliktet til å levere inntil 10 prosent av kraftgrunnlaget til kommunen/fylkeskommunen som er berørt, såkalt konsesjonskraft. Vannkraft er derfor langt hardere skattelagt enn vindkraft. Årsaken til det ulike skatteregimet er at inntektene på vindkraft har vært lave. For å stimulere til mer utbygging har vindkraftverk derfor på den andre siden fått støtte gjennom Enova, det pliktige elsertifikatsystemet, og raske avskrivninger. Totalt sett kan dette også være med og påvirke investeringsbeslutninger om ny vindkraft kontra oppgradering av eksisterende vannkraft.

Det er ikke forsøkt satt økonomisk verdi på den negative effekten vindkraft kan ha for andre natur-, miljø-, og friluftslivsinteresser, andre næringer og samfunnet for øvrig.

Alternative kilder til fornybar og ren energi

Klimagevinsten ved vindkraft og konsekvenser for naturen og samfunn er en pågående debatt. Ett av synspunktene er at vindkraft bør legges til havs. NVE vurderer i rammen at teknologien med flytende havvind ikke er moden enda. Den siste satsningen på Equinors Hywind Tampen med statlig støtte på 2,3 mrd viser at det nå satses mer på dette feltet.

En fersk rapport (27.juni 2019) fra forskergruppe, blant annet fra NTNU, hevder at samfunns- og livsstilendringer er mer effektive for å redusere klimagassutslipp enn overgang til fornybar energi i private husholdninger. Det er et stort potensial i energiøkonomisering og smarte grønne løsninger for strømsparing.

Forskere ved NTNU og Hydrocen (Norsk forskningssenter for vannkraftteknologi) har kommet fram til at oppgradering og noe utviding av eksisterende vannkraft i Norge har et potensial på 22 – 30 TWh. Det er like mye som all planlagt vindkraft. Mye av dette potensialet kan trolig nås med akseptable konsekvenser for naturen. En konkret vurdering av enkeltprosjekter og en gjennomgang av skattesystemet kan være et godt alternativ for å øke Norges produksjon av fornybar energi. I dag betaler vannkraft 59 prosent i skatt for oppgradering og øking av strømproduksjon, mens vindkraft betaler 22 prosent.

Solenergi hvor takflater på boliger, driftsbygninger, næringsbygg og offentlige bygg benyttes til energiproduksjon har et stort potensial, uten at det gir negative konsekvenser i form av tapt natur.

Potensialet til bioenergi er også stort. Utnyttelse av gjødsel fra husdyr og fiskeoppdrett til biogass kan gi mye energi, samtidig som det kan gi andre positive miljøkonsekvenser som f.eks. reduserte utslipp av næringsstoffer til vann og vassdrag. Bioenergi kan også gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser i distriktene, noe firmaene Orkla Trebrensel og Biomentek er gode lokale eksempler på.

Tilrådingens økonomiske konsekvenser:

Dersom en negativ høringuttalelse medfører at vindkraftverk som ellers ville blitt bygd i Orkland ikke blir realisert, vil det bety frafall av store inntekter til den nye kommunen.

Konsekvenser for vedtatte målsettinger:

Drøftet i saksframlegget for øvrig.

PS 29/19 Høring – nasjonal ramme for vindkraft

Behandling i Arbeidsutvalg Orkland - 29.08.2019

Odd Lykkja orienterte om saken.

Prosjektleder fratrådte som inhabil.

Innstillingen ble endret fra prosjektleders innstilling til leder i Fellesnemndas innstilling.

Omforent endringsforslag:

7a) En planmessig utbygging av flytende havbasert vindkraft.

7b) Oppgradering av eksisterende vannkraft og linjenett.

7e) Økt satsing på bioenergi, og da spesielt biogass fra husdyrgjødsel, fiskeoppdrett og matavfall.

6) Orkland har allerede tatt et betydelig ansvar for utbygging av vindkraft på land, med Geitfjellet under utbygging og Remmafjellet som konsesjonsgitt anlegg. Det vises for øvrig til kommunenes negative høringsuttalelser til konsesjonssøknaden om utbygging på Svarhammeren.

Avstemming

Leder i Fellesnemndas innstilling med omforente endringsforslag – enstemmig vedtatt.

Vedtak i Arbeidsutvalg Orkland - 29.08.2019

1.

Orkland er opptatt av å ta vare på reindriftsinteresser og dermed sørsamisk kultur og næringsgrunnlag. Vinterbeiter er en begrensende faktor for reindrifta i Trollheimen, og så godt som alt av distriktets vinterbeiter ligger innenfor det utpekte området Indre Sør-Trøndelag.

2.

En eventuell utvidelse av området Indre Sør-Trøndelag vestover frarådes på det sterkeste på grunn av store reindrifts- og friluftinteresser rundt Resfjellet og randsonen til Trollheimen landskapsvernområde.

3.

Det er tatt lite hensyn til viktige friluftinteresser, inkludert jakt, fiske og naturbasert reiseliv. Orkland vil særlig peke på Søvasskjølen – Omnsfjellet, Ilfjellet, Grefstofjellet og Losvåttån som svært viktige friluftsområder innen utredningsområdene. I et klima- og folkehelseperspektiv er det viktig å ha relativt uberørte naturområder innen kort reiseavstand for alle innbyggerne i den nye kommunen

4.

Av miljømessige forhold vil Orkland særlig påpeke at et stort antall traner bruker områdene utpekt ved Ilfjellet til daglige trekk på høsten når de samles i Meldal. Daglige trekk i områder med vindkraftverk vil kunne påvirke tranebestanden regionalt eller nasjonalt.

5.

Klimaregnskap ved utbygging som påvirker myr og våtmarker er for dårlig belyst i rammen. I våre myrrike områder må en vite at en eventuell utbygging gir en klimagevinst, og NVE oppfordres til å legge langt større vekt på dette ved utpeking av områder for framtidig vindkraft.

6.

Orkland har allerede tatt et betydelig ansvar for utbygging av vindkraft på land, med Geitfjellet under utbygging og Remmafjellet som konsesjonsgitt anlegg. Det vises for øvrig til kommunenes negative høringsuttalelser til konsesjonssøknaden om utbygging på Svarhammeren.

7.

For å nå målene i Parisavtalen om reduserte klimagassutspill oppfordrer Orkland om at det framover, til fordel for vindkraft på land, satses langt hardere på:

- a. En planmessig utbygging av flytende havbasert vindkraft.
- b. Oppgradering av eksisterende vannkraft og linjenett.
- c. Økt energieffektivisering.
- d. Desentralisert solenergi hvor takflater på boliger, driftsbygninger, næringsbygg og offentlige bygg benyttes til energiproduksjon.
- e. Økt satsing på bioenergi, og da spesielt biogass fra husdyrgjødsel, fiskeoppdrett og matavfall.

8.

For nærmere utdyping vises til saksframlegg.

Leder i Fellesnemndas innstilling

1.

Orkland er opptatt av å ta vare på reindriftsinteresser og dermed sørsamisk kultur og næringsgrunnlag. Vinterbeiter er en begrensende faktor for reindrifta i Trollheimen, og så godt som alt av distriktets vinterbeiter ligger innenfor det utpekte området Indre Sør-Trøndelag.

2.

En eventuell utvidelse av området Indre Sør-Trøndelag vestover frarådes på det sterkeste på grunn av store reindrifts- og friluftinteresser rundt Resfjellet og randsonen til Trollheimen landskapsvernområde.

3.

Det er tatt lite hensyn til viktige friluftinteresser, inkludert jakt, fiske og naturbasert reiseliv. Orkland vil særlig peke på Søvasskjølen – Omnsfjellet, Ilfjellet, Grefstojfjellet og Losvåttån som svært viktige friluftsområder innen utredningsområdene. I et klima- og folkehelseperspektiv er det viktig å ha relativt uberørte naturområder innen kort reiseavstand for alle innbyggerne i den nye kommunen

4.

Av miljømessige forhold vil Orkland særlig påpeke at et stort antall traner bruker områdene utpekt ved Ilfjellet til daglige trekk på høsten når de samles i Meldal. Daglige trekk i områder med vindkraftverk vil kunne påvirke tranebestanden regionalt eller nasjonalt.

5.

Klimaregnskap ved utbygging som påvirker myr og våtmarker er for dårlig belyst i rammen. I våre myrrike områder må en vite at en eventuell utbygging gir en klimagevinst, og NVE oppfordres til å legge langt større vekt på dette ved utpeking av områder for framtidig vindkraft.

6.

Orkland har allerede tatt et betydelig ansvar for utbygging av vindkraft på land, med Geitfjellet under utbygging og Remmafjellet som konsesjonsgitt anlegg.

7.

For å nå målene i Parisavtalen om reduserte klimagassutspill oppfordrer Orkland om at det framover, til fordel for vindkraft på land, satses langt hardere på:

- a. En planmessig utbygging av havbasert vindkraft.
- b. Oppgradering av eksisterende vannkraft
- c. Økt energieffektivisering.
- d. Desentralisert solenergi hvor takflater på boliger, driftsbygninger, næringsbygg og offentlige bygg benyttes til energiproduksjon.
- e. Økt satsing på bioenergi, og da spesielt biogass fra husdyrgjødsel og fiskeoppdrett.

8.

For nærmere utdyping vises til saksframlegg.